

సమావేశము - IV
వాల్యూము - II
నెం. 1

ఫెల : రూ. 20-00
18 మార్చి, 2016
శుక్రవారం,
(శక సం. 1937,
ఫాల్గుణ - 28)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

I.	ప్రశ్నోత్తరాలు	...	1
II.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రము:	...	25
	(అ) 2014-15 సంవత్సరానికి గాను నిజాం చక్కనిట సంఘవారి 77వ వార్డుక నివేదిక సమర్పణ.		
III.	ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు:	...	25
	(అ) 2016-17 : “ప్రభుత్వ లెక్కల సమితి, ప్రభుత్వం రంగ సంఘల సమితికి ఒక్కొక్కరిని సభ్యులుగా ఎన్నుకోనుట” గురించి.		
IV.	ప్రకటన:	...	25
	(అ) 2016-17 :		
	“ప్రభుత్వ లెక్కల సమితి, ప్రభుత్వ రంగ సంఘల సమితికి సభ్యుల ఎన్నికల పెట్టుబడ్డులు” గురించి.		
V.	ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	...	25
VI.	2016-17 సంవత్సరానికి వార్డుక ఆదాయప్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై చర్చ (కౌసాగింపు)	...	26

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

షైర్మున్

:

శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

డిప్యూటీ షైర్మున్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. ఎస్. రాజ సదారామ్

సంయుక్త కార్యదర్శి

:

డా. వి. నరసింహచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ టి.బి. జయచంద్ర

శ్రీ ఎస్. దుర్గాపుర్ణామ్

శ్రీ సి.పెట్. ఉపీందర్ రెడ్డి

శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్నకుమారి

చిఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీమతి యస్. నాగుణయి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశము - ఆరవ రోజు)

శుక్రవారం, మార్చి 18, 2016

(సభ ట. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ ఛైర్మన్: సభకు సమస్యారం. మొదటగా ప్రశ్నాత్మరాల కార్యక్రమం. ప్రశ్న నెం.1026 మరియు 1002 ప్రశ్న వేసిన సభ్యుడు ఒకరే కాబట్టి, దెండింటికి కలిపి సమాధానం చెప్పవలసిందిగా గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

I. ప్రశ్నాత్మరాలు

సమగ్ర ఉద్యానవన అభివృద్ధి పథకం

ప్రశ్న నెం.1026 (41)

శ్రీపాతురిసుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.:— గౌరమీయులై వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తూ :

ఆ) సమగ్ర ఉద్యానవన అభివృద్ధి పథకం క్రిందరైతులకు సమకూరుస్తున్న సభీఁ వివరాలు ఏమిటి;

ఆ) రాష్ట్రీయ కృషి వికాస యోజన క్రింద రైతులు పొందుతున్న సభీఁ వివరాలు ఏమిటి;

ఇ) 2015-16 సంవత్సరంలో రైతులకు చేసిన చెల్లింపుల జిల్లావారీ వివరాలు ఏమిటి?

వ్యవసాయ మరియు ఉద్యానవన శాఖ మంత్రి (శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి):— ఆ) రాష్ట్రంలో ఉద్యానవన సమగ్ర అభివృద్ధి కోసం ఈ క్రింది పథకాలకు ఉద్యానవన శాఖ సభీఁలను సమకూర్చుతున్నది.

వరువు	పథకం పేరు	సభీఁ విధానం
సంఖ్య		
1. సూక్ష్మ సాగు	5 హెక్టార్ల గరిష్టం వరకు ఎన్ని, ఎన్నటిలకు	100 శాతం, ఎన్నఫ్ / ఎంఎఫ్, బీసిలకు
	90 శాతం, ఇతరులకు	80 శాతం.
2. ఉద్యానవన సమగ్ర అభివృద్ధి మిస్టర్ (ఎన్పాచెం)	వివిధ అంశాలపై 35 నుండి 50 శాతం	
3. పాలిపోజ్ల నిర్మాణం	మూడు ఎకరాల గరిష్టం వరకు 75 శాతం సభీఁలే	
4. రాష్ట్రీయ కృషి వికాస యోజన (ఆర్కమెన్టు)	కూరగాయల మిని కిట్స్ (90 శాతం) మిసహో అన్ని అంశాల కోసం 50% సభీఁలే	
5. నూనె గింజలు, నూనెపామ్పె జాతీయ మిస్టర్	పంట పరికరాలపై 85 శాతం సభీఁలే నిర్వహణాలపై 50 శాతం.	

ఆ) వివరాలను నివేదిక రూపంలో సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ఇ) వివరాలను నివేదిక రూపంలో సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

శాసన పరిషత్తు ప్రశ్న నెం. 1026 (బి) ఖండానికి సమాధానం

ఆర్కిపేట్ పథకం క్రీంద జిల్లా పార్ట్ నియ్యి వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

i) ప్రైవీట్ హార్టాముల వీతశాఖ సరఫరా - ఒక్క లభ్యార్థికి ఒక హాక్స్ రూ. 3,000/- జాప్యూన్ హార్టాముల వీతశాఖలు సరఫరా చేయబడం.

ii) క్రీఎం మెచ్ - ఒక ప్రణానికి రూ. 40,000/- మించటండా 50 శాశం అర్థిక సహాయం, గెర్చి అర్థిక ఒక్క లభ్యార్థికి 1 హాక్స్.

iii) ఒక చదరపు మీటరుకు రూ. 25/- లోప్పుని యూనిట్ వ్యయంతో హార్టాముల పాగుచు ప్రైవీ సాఫ్ట్ సరఫరా చేయబడం, ఒక చదరపు మీటరుకు రూ. 12.5/- కు మించటండా 50 శాశం అర్థిక సహాయం, ప్రతి రైతు 10000 రెట్రో మీటర్ల పరి విపోయిన్ని పొందశ్శున్నాము.

iv) సెర్వింగ్ ట్రైన్ - 99 స్టేషన్ గట ఒక్క రూ. 7.50/- మించటండా 50 శాశం అర్థిక సహాయం, ప్రతి రైతు 200 ల పరి ప్రైవీలకి సహాయాన్ని పొందశ్శున్నాము.

v) ప్రైవీ హార్టాముల పాగు - 50 శాశం నియ్యితో 700 యూనిట్లు (లభ్యార్థికు) పర్చింపు చేయబడానికి నియ్యి ఖాగం, అంటే ఒక యూనిటుకు 3,000/-లు.

vi) హార్టాముల మీనీ క్రీమ్ - రూ.100/- ల క్రీముకు 90 శాశం అర్థిక సహాయం, ప్రతి రైతు 2 హార్టాముల మీనీ క్రీమ్ పరి సహాయం పొందశ్శున్నాము.

vii) ఆశ్వార్ వింద్రు - ప్రణానికి రూ. 1,00,000/- మించటండా 50 శాశం అర్థిక సహాయం, గెర్చి అర్థిక ఒక లభ్యార్థికి 1 హాక్స్.

viii) క్లోస్క్ క్రీమ్ - ఒక క్లోస్క్ క్రీము గెర్చించా రూ.120/- లకు లోప్పి సరింగు 50 శాశం వ్యయం, గెర్చి అర్థిక ఒక రైతుకు 40 క్రీమ్.

శాసన పరిషత్తు ప్రశ్న నెం. 1026 (బి) ఖండానికి సమాధానం

2015-16 సంవత్సరానికి ఇస్పటి పరి ఆర్కిపేట్ క్రింద నిధులు ఇంకా అందనందున ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తిస్వరూపం కాదు.

పరింధ	జిల్లా పేరు	సూక్ష్మ సాగు	ఆర్కిపేట్	ఎన్సాపీఎం	ప్రైవీస్	ఎన్పిఎపీ	మొత్తం
1.	ఆదిలాబాద్	9.59	1.37	0.88	3.54	0	15.38
2.	కరీంశాహ్	9.70	0.90	1.56	3.15	0	15.31
3.	ఖమ్మం	2.93	0.61	2.50	3.54	0.90	10.48
4.	వరంగల్	16.58	1.53	8.53	2.17	0	28.81
5.	పెంచ్	4.59	2.91	4.31	16.27	0	28.08
6.	పెంచుబుంగాల్	44.16	3.68	5.68	14.05	0	67.57
7.	నల్గొండ	16.47	10.23	3.45	14.94	0.10	45.19
8.	నొఱాపూర్	9.86	1.29	3.76	5.3	0	20.21
9.	రంగారెడ్	25.34	2.61	6.41	12.61	0	46.97
	మొత్తం	139.22	25.13	37.08	75.57	1.00	278.00

ఉద్యానవన పంటలకు గిట్టుబాటు ధర

ప్రశ్న నెం.1002 (వితార)(45)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) ఉద్యానవనాలను పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) సదరు పంటలైన రైతులకు అవగాహన కల్పించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి;

ఇ) ఉద్యానవన పంటలకు గిట్టుబాటు ధరను కల్పించేదుకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల విషయాలు ఏమిటి?

గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి) : - అ) అప్పణిందీ.

ఆ) రైతులలో అవగాహన కల్పించడానికి శిక్షణ, అవగాహన సందర్శనలను నిర్మించడంతో పాటుగా రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిలో పంట నిర్ధిష్ట వర్గాలకు ప్రాప్తి అవగాహనకార్యక్రమాలను, మేళాలను, రాష్ట్రఉద్యానవన శాఖ నిర్మించింది.

ఇ) వారి ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధరలను పొందడానికి రైతు బజార్లలో వారి తాజా ఉత్పత్తులను విక్రయించడానికి రైతులకు మార్కెటింగ్ శాఖ ఏర్పాట్లు చేసింది. రైతుల లభీ కోసం మెదక్ జిల్లా ములుగులోని ఒంటి మామిడి వద్ద ఒక మార్కెట్లును అభివృద్ధి చేసింది. వినియోగదారులకు కల్తి లేకుండా మేలు రకపు ఉత్పత్తులను సమకూర్చేందుకు, రైతులకు ఆదాయం పెంచే ఉద్దేశ్యంతో ఉద్యానవన పంటల సీకరణతో పాటుగా గ్రేడింగ్, ప్యాకింగ్, ప్రాసెనింగ్, నిల్య, మార్కెటింగ్ చేసేందుకు మాలికసదుపాయాలను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా 2016-17 కాలంలో మెదక్ జిల్లా ములుగు వద్ద 200 ఎకరాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రఉద్యానవన అభివృద్ధి సంపూన్చ తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తున్నది.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి(ఉద్యానవన నియోజకవర్గం- మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ పరియు కరీంపుర్) :

అధ్యక్షా, నేను రెండు ప్రశ్నలు వేయడం జరిగింది. ఒకటి రాష్ట్రస్థాయిలో సమగ్రంద్యాసవ అభివృద్ధి పథకం గురించి. దానికి మంత్రిగారు గణాంకాలతో, చాలా వివరంగా సమాధానం చెప్పారు. ఎస్సి, ఎస్సి, బీసి, ఇతర వర్గాలవారికి సభీడీలు ఎంత ఇస్తున్నది చెప్పారు. మాకు ఉన్న అనుమానం ఏమిటంటే గతసంవత్సరం మా ఆదిలాబాద్ జిల్లా బిల్ఫూర్ మండలం, కల్వ గ్రామంలో రైతులు మామిడి మొక్కలను పెంచుకోవడానికి ప్రభుత్వం సభీడి ఇస్తామని రైతులను ప్రోత్సహించడం జరిగింది. తదనుగుణంగా అక్కడి రైతులంతా మంచి ఉత్సాహాన్ని కనబరిచి, మామిడి మొక్కలను పెంచడానికి ఏర్పాట్లు చేసుకుని, తమ ప్రణాళికలను వ్యవసాయ విస్తరణాధికారికి సమర్పించారు. తయాతవారు చెప్పిందేమిటంటే మొక్కలను మీరేకొనుగోలు చేసుకోండి, ప్రభుత్వం రూ.23/- సభీడి ఇస్తుని అన్నారు. కేవలం ఇర్పి మూడు రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తామంటే మా రైతుల పరిస్థితి ఏమి కావాలి? రైతులు నాట్యమైన మొక్కలు కొనాలనే ఆలోచనలో కొండరు యాభై రూపాయలు, కొండరు అర్పై, కొండరు ఎనబై రూపాయలు ఖర్పుపెట్టి, మొక్కలు కొనడం జరిగింది. అనలు ఇంతవరకు వారికి ఎలాంటి రాయితీ చెల్లించబడలేదు. రైతులంతా ఆందోళన చెందుతున్నారు. కాబట్టి వారికి రావలసిన రాయితీని త్వరగా చెల్లించవలసిన ఏర్పాటు చేస్తారా అన్నది నా మొదటి ప్రశ్న.

ఇక రెండవ ప్రశ్న కేంద్ర ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున హర్షికల్పర్ ను అభివృద్ధి చేయాలనే ఉధేశ్యంతో, వ్యవసాయ మరియు హర్షికల్పర్ ఉత్సత్తులకు గిట్టుబాటు ధరను, అలాగే రైతులకు వోలిక సదుపాయాలను కల్పించే విధంగా ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడు జరిగింది. రైతులు స్వయంగా ఉత్సత్తీ చేసినటువంటి పంటలను ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసి, తదనుగుణంగా ఒక సెంటర్ ను ఏర్పాటు చేసి, ఒక్క సెంటరుకు రెండు కోట్ల రూపాయల వరకు రాయితీ ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి మన రాష్ట్రంలో అటుమంటి సెంటల్స్ ఇప్పటికి ఎన్ని ఏర్పాటు చేసారు, ఇప్పటికి ఎన్ని నడుస్తున్నాయి, ఎంతమంది రైతులు ఈ రాయితీని పాందారు

అనేటటువంటిది నా రెండవ ప్రశ్న. మంత్రిగారు స్వయంగా షహస్రాయదారుడు కాబట్టి, వారు స్వదై విధంగా సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడుకుంటి పెంకోషర్లు (శాసనసభనియొజకవర్గం): అధ్యక్షా, మా వరంగల్ జిల్లాలో డ్రివ్ ఇరిగేషన్ కౌరకు పందొమ్మెది వేల మంది రైతులు దరఖాస్తు చేసుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం డ్రివ్ ఇరిగేషన్ ను పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహించడానికి నిర్ణయించి, అందులో భాగంగా గత ఏడాది నుంచి ఎస్సి, ఎస్సి, బీసి మరియు ఇతర రైతులు పెట్టుకున్న అప్పికేషన్లు పెండిగోలో ఉన్నాయి. వాటిని త్వరితగతినశాంక్షీ చేయించవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మా జిల్లాలో పన్నెండు, పదమూడు కోట్ల రూపాయల మేరకు పంట స్వప్తం జరిగింది. అది కాకమరొక పదారు కోట్ల రూపాయల వరకు రైతులు పెట్టుకున్న అప్పికేషన్లు పెండిగోలో ఉన్నాయి. వాటిని కూడా శాంక్షీ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహామృద్ ఆలి పట్టీర్ (శాసనసభనియొజకవర్గం): అధ్యక్షా, 2014-15లో మామిడి పంటకు స్వప్తం జరిగిన సందర్భాలలో రైతులకు స్వప్తపరిహారం ఇస్తామని చెప్పారు. కానీ ఇంతవరకు అది ఎవరికి అందలేదు. అరటి రైతులకు కూడా స్వప్తపరిహారం అందవలసి ఉంది. ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మా నియోజక వర్గంలో కూడా డ్రివ్ ఇరిగేషన్ అప్పికేషన్లు మొత్తం పెండిగోలో ఉన్నాయి. అందరికి సభీడి ఇస్తామని మీరు పట్టిసిటీ మాత్రం బాగా చేస్తున్నారు. కాబట్టి దయచేసి ఈ కరువు కాలంలో మీరు ఆ సభీడీని విడుదల చేసినట్లంటుతే, పంటలు కాపాడుకోవడానికి అవకాశముంటుంది.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పాతుారి సుధాకర్ రెడ్డిగారు మొక్కలకు ఇప్పటిల్లసిన రాయితీ గురించి అడిగారు. ఆ డబ్బును ఇటీపలే అన్నలైన్లో పండప జరిగింది. త్వరలైన్ రైతుల ఖాతాలకు ఆ డబ్బు జమ అపుతుంది. మన రాష్ట్రం పండ్ల తేటల విషయంలో మాడడ స్థానంలో ఉన్నది. పసుపు పంటలో మన రాష్ట్రం

ప్రభమ స్థానంలో ఉంది. మనకు పండ్లు, కూరగాయలు, పూలు, మిర్చి, పసుపు, మసాలాలు, ఉల్లిగడ్డ, ఎల్లిగడ్డ ఇటువంటివన్ని కలుపుకుంటే, రాష్ట్రంలో 7.39 లక్షల హెక్టార్ల విస్తురంలో ఈ పంటలు పండుతున్నాయి. సగటున 92 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తులు జరుగుతున్నాయి.

మన రాష్ట్రంలో దైతులను ప్రోత్సహించే క్రమంలో గతంలో ఉన్న సబ్సిడీ విధానంలో మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద ఎత్తున మార్పులు, చేర్పులు చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు బోడుంటివెంకటేశ్వరర్లగారు మరియు మన ఎల్లిసి గారు అడిగిన ప్రత్యక్షు సమాధానంగా గతంలో ఇంత సబ్సిడీ ఇచ్చేవారు కాదు. ట్రైప్ ఇరిగేసన్ క్రింద ఒక హెక్టారుకి ఒక లక్ష రూపాయలు మాత్రమే సబ్సిడీ ఇచ్చేవారు. ఒక హెక్టారు గిరిష్టపరిమితి ఉండగా, ఇప్పుడు మేము దానిని ఒక హెక్టారు నుండి పదు హెక్టార్లకి పెంచాము. అంటే ఒక దైతు దాదాపు రూ.6.50 లక్షల వరకు ఈ సబ్సిడీ వస్తుంది. ఎస్సి, ఎస్టికి వంద శాతం సబ్సిడీ ఉంటుంది. ఈ విధంగా సబ్సిడీ పెంచడం వల్ల, దైతులు చాలా మంది ఆస్కర్షించాయి, ఎక్కువ సంఖ్యలో దరఖాస్తులు చేసుకోవడం జరిగింది. 2014-15 మరియు 2015-16 సంవత్సరాలకు అందిన దరఖాస్తులను పరిశీలించినని పోను, ఇంకా 1.05 లక్షల హెక్టార్లకు దరఖాస్తులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి.

వెనున్న బడ్జెటు రూపకల్పన జరిగినప్పుడు, ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన సూచన ఏమిటంటే దరఖాస్తులు చాలా పెండింగ్లో ఉన్నాయి, రాష్ట్రప్రభుత్వం తరఫున ఇచ్చే రూ.300-400కోట్లు సరిపోదు. కేంద్రం నుండి మనకు వచ్చే డబ్బుకు అదనంగా నాబార్డ్ నుండి రూ.1,000 కోట్లు తీసుకుండా మనిచ్చారు. అంటే మొత్తం రూ.1300 కోట్లు రూపాయలు ఈ సంవత్సరం ట్రైప్ ఇరిగేసన్, ప్రైంకర్ ఇరిగేసన్ క్రింద రాబోతున్నది. కాబట్టి ఒక్క దరఖాస్తు కూడా పెండింగ్ లేకుండా, మొత్తం సబ్సిడీ రీలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు మామిడి తోటల సప్ట పరిపోరం గురించి కూడా అడిగారు. నాకు తెలిసినంతమటుకు గతంలో ఉన్న పెండింగ్ ఇన్సుట్ సబ్సిడీ

దరఖాస్తులు అన్నిక్కియర్ చేయడం జరిగింది. GO Rt.No. 75, Dt.1-10-2015 ప్రకారం April, May and June, 2015 మధ్య కాలంలో సంభవించిన వడగళ్ల వానలో సప్టపోయిన తొమ్మిది జిల్లాలకు చెందిన 47,850 మంది దైతులకు రూ. 62.79 కోట్లను విడుదల చేయడం జరిగింది. ఎక్కడన్నా ఒకుపేరు దరఖాస్తులు మిగిలిడున్నాయేమో తెలియదుగాని, మాగ్గిమం ఇచ్చేసాము.

అలాగే హర్షికల్ప్ పంటల విషయంలో 2010-2013 మధ్య కాలంలో పెండింగ్లో ఉన్న దరఖాస్తులను కూడా క్లీఫర్ చెయ్యాలని ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు అదేశీస్తే, దాని ప్రకారం GO Rt.No. 65, Dt.9-9-2015 నాడు ఏడు జిల్లాలకు రూ.21.75 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా హర్షికల్ప్ కు చెందిన ఇన్సుట్ సబ్సిడీకి సంబంధించి, దాదాపు అన్ని దరఖాస్తులను శాంక్షేపించి చేయడం జరిగింది. సంవత్సరాల తరబడి పెండింగ్ పెట్టుకుండా, పెంటవెంటనే నిధులు విడుదల చేయడం జరుగుతున్నది.

ఈ సంవత్సరం పాలీహాజ్ అనే ఒక మంచి కార్యక్రమం కూడా చేపట్టడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు రాయితీల గురించి కూడా అడిగినారు కాబట్టి, వివరాలు చెబుతున్నాము. ఇంతకుముందు ఒక్క ఎకరానికి మాత్రమే సబ్సిడీ ఇచ్చేవారు. అది కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రోగ్రాం కాదు. MIDH Programme క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చేది. అది కూడా చాలా తక్కువ. జిల్లాకు ఒకటి లేదా రెండు ఎకరాలకు మాత్రమే. కేంద్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం సబ్సిడీ క్రింద పాలీ హాజ్ ఇస్తుంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అది సరిపోదు అని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి కొంత నిధులు ఇవ్వాలని చెప్పి, గత సంవత్సరం రూ.250 కోట్లు, 847 ఎకరాలు టార్గెట్ నిర్దిశుయించడం జరిగింది. ఒక ఎకరం ఉన్న దానిని మూడు ఎకరాలకు పెంచాము. సబ్సిడీ మొత్తం యాభై శాతం ఉంటే, దానిని డెబ్మై శాతం పెంచాము. 2016-17లో నాన్-సబ్సిడీ అంశం గురించి కూడా ఆలోచించాము. దైతులలో దళితులు, గిరిజనులు, పేదవారు ఉంటారు. వారికి బ్యాంకువారు consent ఇవ్వారు. ఆస్తులు

తాకట్టుపెట్టమని రైతులను వేధించడం జరుగుతుంది. నవాలక్ష ప్రశ్నలు వేసి, స్కూలు అమలు చేయకుండా ఆపివేస్తారు కాబట్టి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మా వ్యవసాయ శాఖ బడ్జెటు రూపకల్పనలో వచ్చే 2016-17 సంవత్సరం నుండి ఎస్సి, ఎస్టీలకు వంద శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వాలని ఆదేశించడం జరిగింది.

10.20 | అంటే 95 శాతం హార్టీ కల్పర్ డిపోర్ట్మెంటు, ఉ. మిగిలిన 5 శాతం ఎస్సి, ఎస్టీసబ్సిప్పాన్ ఫ్రిండసబ్సిడీ ఇవ్వబోతున్నాం.

చాలా మంది రైతులకు తమ ద్వారా వివరించేది ఏమంటే, ఒక ఎకరానికి మీరు 75% వరకు సబ్సిడీ ఇచ్చి, రూ.30 లక్షలు ఇస్తున్నారు అని అంటున్నారు ఇది సత్యం కాదు. నిర్వాణం ఖర్చుగానీ, బోదలు తప్పడంగానీ, రూ.40 లక్షల వరకు ఖర్చు వస్తుంది. రూ.30 లక్షలు గుర్తుమెంట్ ఇస్తే, రూ.10 లక్షలు బ్యాంకుకి కట్టాలంటే, మిగిలిన రూ.10 లక్షల అప్పు కోసం కొంత వంది రైతుల తీసుకోలేకపోతున్నారు. భూమి సీలింగ్ విస్తృతం ఒక లక్షకి ఫిక్స్ చేయలేదు.

అరవికానికిగాని, పొవు ఎకరానికిగాని, అభరికిరెండు కుంటల భూమి ఉన్నా రాయితీ ఇస్తాం. అంటే రెండు వందల చదరపు మీటర్లు ఉన్నటువంటి విస్తృతంలో పంట వేస్తే కూడా ఇస్తాము. దానికి ఎస్సి, ఎస్టీ వారికి 100 శాతం రాయితీ ఇస్తాము. మిగతా వారికి 75 శాతం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు రెండు వందల చదరపు మీటర్లకి రూ.2,12,000 ఖర్చు వస్తే, దానిలో రూ.53 వేలు రైతు కడితే, మిగతా ఖర్చు మొత్తం మేము ఇస్తాము. ఈ విధంగా మంచి కార్బూక్టమం చేపట్టడం జరిగింది. ప్రారంభంలో దేశం మొత్తం మీద నిర్వాణ చేసే కంపెనీలు రాలేదు. ఇప్పుడు 35 కంపెనీలు పచ్చాయి, బాగా స్పీడ్ అందుకుంది. శాంక్ష్మ కూడా ఇచ్చేశాము. మంచి దిగుబడి వస్తుంది. మాములు పంట కంటే పదిరెట్లు ఎక్కువ దిగుబడి వస్తుంది.

నిర్వాణం చేసినటువంటి ఫీల్డ్లలోకి కూడా వెళ్లి వచ్చాను. వారి అభిప్రాయం, అనుభవం తెలుసుకున్నాను. నర్సాపురం

మండలం ఇబ్రహీమబాగ్లో శ్రీనివాస్ అనే దళితుడికి పాలం ఉంది. ఆ పాలంలో పంట వేసే ముందు నేనే కొబ్బరికాయ కొట్టి ప్రారంభించాను. ఒక ఎకరంలో క్యాప్సికమ్ పంట వేసు కున్నాడు. జూన్లో పంట వేయడం జరిగింది. ఆగస్టు నుంచి తెంపడం మొదలుపెట్టాడు. అక్కోబర్ వరకు ఖర్చులన్నీ తీసి వేయగా ఒక ఎకరంకు రూ.12 లక్షలు మిగలడం జరిగింది.

ఖనగిరి దగ్గర వెంకటేశ్వరర్లు అనే రైతు దగ్గరికి పెట్టాను. ఐదు కుంటల భూమిలో పంట వేసుకున్నాడు. జూన్లో మొక్కలు నాటాడు. ఆగస్టు నుంచి తెంపడం మొదలుపెట్టాడు. అక్కోబర్ వరకు 28 క్షీంటాలు 63 కిలోల క్యాప్సికమ్ వచ్చింది. సగటున రూ.35లకు కిలో అమ్మాడు. రూ.98,000లు వచ్చినాయి. ఎంత ఖర్చు వచ్చిందని అడిగాను. ఖర్చు రూ.16,000లు సార్, మిగతా డబ్బులు బ్యాంకులో ఉన్నాయి అన్నాడు. దయచేసి మీద్వారా రాష్ట్రరైతాంగానికి విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్ర రైతు ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏ పంటలు వేస్తే లాభాలు వస్తాయో తెలుసుకొని, ఆ పంటల గురించి రైతు లకు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

అధిక దిగుబడి, అధిక లాభాలు వచ్చేటువంటి పంటలు వేసుకుంటే అప్పులు తీరుతాయి, రైతు బాగుపడతాడు, ఆత్మహత్యలు తగ్గుతాయి. ఇంత పెద్ద ఎత్తున రాయితీ ఇచ్చే రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే. గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, హిమాచల్, జార్హండ్ వెళ్లివచ్చాను. ఎక్కడా కూడా 50%కి మించి సబ్సిడీ లేదు. 70% సబ్సిడీ ఇస్తున్నటువంటి ఏక్క రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం. ఎస్సి, ఎస్టీలకు 2016-2017 సంవత్సరం నుంచి 70% సబ్సిడీ ఇస్తాము. కాబట్టి దీని మీద చాలా నిర్లయాలు తీసుకున్నాం. ఈ విధంగా పాలీపోజ్ కార్బూక్టమం ద్వారా పందిరి కూరగాయలు పండించే కార్బూక్టమం ఇది. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రం మొత్తం మీద 1500 ఎకరాలలో పందిరి కూరగాయలకీ సబ్సిడీ దొరుకుతాయి. ఒక నల్గొండ జిల్లలోనే 980 ఎకరాలు వేశారు. ఆ పందిరి

కూరగాయలకి ఒక ఎకరానికి లక్ష రూపాయలు సభీడీ ఇస్తున్నాం.

(అంతరాయం)

పందిరి కూరగాయల పంట నుండి మంచి దిగుబడి వస్తుంది. సభీడీ ఎకరానికి లక్ష రూపాయలు ఇస్తాం. సుమారు రెండుస్వర ఎకరాల వరకు సభీడీ రైతుకి ఇస్తాం. ఈ సంవత్సరం కూడా నల్గొండ జిల్లా వారు చాలా వాడుకున్నారు. మీ ద్వారా మనవి చేసేది ఈ పథకం కింద ఎంతమంది దరఖాస్తు పెట్టుకున్న వాటిని పరిశీలించి శాంక్షీ చేస్తాము. ఈ విధంగా పాలిపోజ్, మైక్రో ఇర్సెప్స్ వంటి కార్బ్రూటర్లు చేపడుతున్నాం. రైతుల యొక్క ప్రయోజనాలు కాపోడే విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో ఎన్నడూ లేనంత రాయితీ ఇస్తున్నారు.

ఈ పథకం వచ్చినపుటినుండి నుంచి మన రాష్ట్రంలో 120 ఎకరాల వరకు సభీడీ ఇష్టుడం జరిగింది. రూ.24 కోట్లు 10 సంవత్సరాలలో రాయితీ ఇచ్చాము కానీ, రెండు సంవత్సరాలలో రూ.250 కోట్లు, వేల ఎకరాలకు కూడా రాయితీ ఇష్టుడం జరిగింది. ఇంకా ఎంతమంది రాయితీ కోసం అపై చేసుకున్న కూడా వారిని ప్రాత్మహిస్తాం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు ఎవరికి రాయితీ రాకోయినా బాధపడుద్దు. కావాలంటే ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేసి ఇస్తామని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీపాతురారి సుధాకర్ రెడ్డి అధ్యక్షా, నిర్ధిష్టంగా ప్రశ్న వేశాం. సనివరంగా మొదటటి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పారు. రైతుల పంట లకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేటట్టుగా చర్యలే మీ తీసుకుంటున్నారు. నేను అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే ఉద్యమంలకు గిట్టుబాటు ధర, మాలికుపతుల కల్పనకు, వ్యవసాయాత్మకత్తుల ఉత్పత్తిదార్లకు కంపెనీల ఏర్పాట్లకు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు. ఈ ప్రశ్నకు జవాబు రాలేదు. నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం ప్రకారంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్నటువంటి సంస్థ ద్వారా ఈ రోజు మన జిల్లాలో ఆదర్శంగా ఉండేటట్లు ఐదు జిల్లాలు ఎంపిక చేశాము.

దానిలో ప్రయోగాత్మకంగా ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, నల్గొండ, రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్ ఈ జిల్లాల్లో ఏ రకమైనటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు. రాష్ట్రమంతా ఎప్పటి నుంచి దీనిని విస్తరించేటువంటి కార్బ్రూటర్లు ఉంటుంది.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డిః అధ్యక్షా రైతులు పంట పండించినప్పుడు మనం చూశాము. టమాట ఒక రోజు రూ.70 కిలో అమ్మకు జరిగింది. మరొకూడు ఒకరూపాయికి అమ్మకు జరిగింది. ఈ యొక్క వ్యతాయాసాన్ని తీసివేయటానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ములుగు దగ్గర రెండు వందల ఎకరాల స్థలం మాకు కేటాయించారు. పెంటనే ఒక నాలుగు వందలు, ఐదు వందల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో ప్రాసెన్ యూనిట్స్ ప్రభుత్వం పరంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. ప్రభుత్వ పరంగానే హర్ట్రీకల్చర్ డెవలప్ మెంట్ డిపార్ట్మెంటు ద్వారా ఈ కార్బ్రోపేస్స్ నికి ప్రాసెన్ యూనిట్స్ ని నిర్వహించేటువంటి బాధ్యతను నిర్వహిస్తాం.

గిట్టుబాటు ధర రావడానికి ఇష్టుడును పరిస్థితిలో కొంత ఇబ్బంది ఉంది. రాష్ట్రానికి 54 క్లపర్లు ఏర్పాటు చేశాము. ఒక్క జిల్లాకి 4,5 క్లపర్లు ఆ క్లపర్లో ఎంతమంది జనం ఉన్నారు. వారికి అమర్షైనటువంటి కూరగాయాలు, పండ్లు, బియ్యం, ఉప్పు, పప్పు, నూనెలు, చింతపండు, మాంసం, కోడి, గుడ్లు ఎంత ఇవ్వీ లెక్కకట్టి క్లపర్లో రైతుకి గిట్టుబాటు ధర వచ్చే విధంగా చూడాలి. అధిక దిగుబడి వచ్చి అధిక పంట పండించి బజారులో తక్కువ ధరకు అమ్మకునేటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చూడాలి. ఉదాహరణకి 6 లక్షల మంది జనాభా ఉన్నారు. 6 లక్షల జనాభాకి ఏది ఎంత కావాలి. ఒక్క వ్యక్తికి రోజుకి సగటున 300 గ్రాముల కూరగాయలు కావాలి. 150 గ్రాముల పండ్లు కావాలి. 25 గ్రాముల ఉల్లిగ్గడ్డ కావాలి. 25 గ్రాముల మసాలాలు కావాలి. 400 గ్రాముల బియ్యం కావాలి. 70 గ్రాముల పప్పు కావాలి. 35 గ్రాముల మట్టు, 30 గ్రాముల చేపలు, నూనె 30 గ్రాముల, సంవత్సరానికి 200 గుడ్లు కావాలి. ఈ విధంగా లెక్కగట్టి రైతుల గిట్టుబాటు ధర లభించే విధంగా చూడాలి.

ఎక్కువ పంట పండించి నష్టపోయే బదులు ఆ ప్రాంతం యెక్క జనాభాను లెక్కగట్టుకొని ఆ చుట్టుప్రక్కల మండలాలలో పంటలు పండించి, అక్కడి వాళ్ళకు సరఫరా చేయడం వినియోగదారులకు అనుకూలంగా ఉండే విధంగా రైతులకు గిట్టుబాటు ధరవచ్చే విధంగా ఈ క్షుఢను ముందే గుర్తించాము. ఈ సంవత్సరం పైతెట్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద జిల్లాల వారిగా క్షప్పరు తీసుకుంటాం. వచ్చే ఖరీఫ్ నుంచి జిల్లాకు ఒక క్షప్పర్ తీసుకొని, అమలు చేస్తాము. ఈ విధంగా చేసిన తరువాత మిగిలిన సరుకు ఏదైనా ఉంటే హర్షికల్పర్ డెవలప్ మెంట్ కార్పోరేషన్ ద్వారా ప్రాసెన్ చేసి మంచి మిర్చిపోడి, మంచి పసుపు పోడి, మంచి మసాలలు, మంచి సరుకు క్షాలీటిటో కూడుకున్నటువంటి సరుకును, ప్రభుత్వ పరంగా పంపిణీ చేసే కార్పోరేషన్ కాబట్టి, ఆ సరుకును వినియోగదారులకు కూడా అందిస్తాం. ఈ పద్ధతి ప్రకారంగా రైతులకు ఈ ఒక్క పద్ధతి చేస్తేనే గిట్టుబాటు ధర పస్తుంది గానీ, పనికి రాని పంటలు పండించి రూ.70/- ఉన్న టమాట ధర ఈనాడు ఒకరూపాయి అయ్యాంది. ఆ పరిస్థితి లేకుండా రైతులకు నష్టం లేకుండా ఈ చర్యలను తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, కోల్డ్ స్టోర్జ్ కు రెండు కోట్ల రూపాయలు కాదు. ఇంకా ఎంతైనా ఖర్చు పెడతాం. కోల్డ్ స్టోర్జ్ కోసం నేను ధిల్లీ దాకా పెళ్లి అపెడా సంఘను కలిశాను. పదిచోట్ల కోల్డ్ స్టోర్జ్ కు ఎన్ని కోట్లు ఖర్చు వచ్చినా అపెడ సంఘ సహకారంతో దానిని నిర్మాణం చేస్తాము. ఒక్కే సంటర్కు రెండు కోట్లు కాదు. రైతు ప్రయోజనాలను కాపాడటం కోసం ఎంతైనా ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

ఎస్సీ, ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు రాయితీ రుణాలు

ప్రశ్న నెం.1063(42)

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవనీయులైన పరిశ్రమల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) సబ్సిడీ భాగంతో పాటు ఎస్సీ, ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు మంజారు చేసిన రుణాల వివరాలు ఏమిటి;

ఆ) పెద్దూర్యాల్లు తెగల జనాభా దామాషో ప్రకారం పెద్దూర్యాల్లు తెగల బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు రుణాలను మంజారు చేయడం లేదను విషయం వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు): - అ) పరిశ్రమల శాఖకు సంబంధించినంత వరకు ఎస్సీ, ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు ఎటువంటి రుణాలను మంజారు చేయడం లేదు. అయినప్పటికీ, తెలంగాణ రాష్ట్రకౌర్యక్రమం పథకం (టీ-ప్రైండ్) క్రింద దళిత పారిశ్రామికవేత్తలకు సత్యర అభివృద్ధి కోసం ఈ క్రింద చూపిన విధంగా పెట్టుబడి సబ్సిడీ మంజారు కోసం ఏర్పాటు ఉంది.

అ) ఎస్సీ/ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలు ఏర్పాటు చేసి సూక్ష్మ, చిన్న తరహా సంఘలు (ఎంఎస్సీల) కోసం నీర్మయించిన మూలధన పెట్టుబడిపై 35 శాతం పెట్టుబడి సబ్సిడీ, ఎస్సీ/ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక మహిళా పారిశ్రామిక వేత్తల కోసం 35 శాతం + 10 శాతం అదనపు సబ్సిడీ (రూ.10.00 లక్షల గరిష్టానికి లోబడి) + టీ - ప్రైండ్ పథకం ప్రకారం యూనిట్ ఒక్కింటికి రూ.75.00 లక్షలు గరిష్ట పెట్టుబడి సబ్సిడీ పరిమితిని వర్తింప చేస్తూ గిరిజన బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలు పెద్దూర్యాల్లు ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేసి యూనిట్లు కోసం అదనపు 5 శాతం పెట్టుబడి సబ్సిడీ.

ఇ) 2014, జూన్ నుండి 2016, జనవరి వరకు ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకోసం 1821 యూనిట్లకు రూ.83.71 కోట్లు, ఎస్సీ బౌత్స్పాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకోసం 1511 యూనిట్లకు రూ.67.37 కోట్లు పెట్టుబడి సబ్సిడీని మంజారు చేయడమయింది.

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ (నామినేట్స్): అధ్యక్షా, నేను ప్రశ్న మేండ్రమ్ లోన్స్ మరియు సబ్సిడీల గురించి.

ఎస్సి, ఎస్టీలకు 35 శాతం అదే మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు అయితే 40 శాతం సబ్సిడీ ఇష్టున్నారు. పోయినసారి ఈ ప్రశ్నను వాయిదావేయడం జరిగింది. ఇది ఆర్థికమరియు గిరిజన సంక్షేప శాఖలకు సంబంధించినది. తరువాత పరిశ్రమలకి సంబంధించినది. పరిశ్రమలకు లోన్ ఇష్టునికి మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. నియ్యత్ గానీ, భూమి గానీ, నీరు గానీ అనుమతులన్నీ పరిశ్రమల శాఖ ఇష్టుంది. 35 శాతం సబ్సిడీతో ఇప్పటివరకు ట్రైబల్ వారికి యూనిట్లు మంజూరు అయ్యాయి. ఆదిలాబాద్ లో-88, హైదరాబాద్ లో-92, కరీంనగర్ లో-32, భమ్మంట్లో-266, మహబూబ్ నగర్ లో-145, మెదక్ లో-142, నల్గొండ లో-219, రంగారెడ్డి లో-168, వరంగల్ లో-109.

మన రాష్ట్ర ఆవిర్భావానికి ముందు 233 యూనిట్లుగా సమైక్య రాష్ట్రంలో ట్రైబల్ కి మంజూరు అయ్యాయి. తరువాత 1511 ఇండస్ట్రీస్ మన రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఏర్పడినవి. సబ్సిడీ అందరికి ఇష్టున్నారు. ఒక ట్రైబల్ వారికి వచ్చేవరకు క్వార్టర్లీగా రెండు సార్లు మాత్రమే సబ్సిడీ ఇష్టుడం జరిగింది. మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఎస్సి, ఎస్టీ వారు బాగా అభిపూర్ణి చెందాలనే ఉండేశ్యంతో జూన్ 12, 2015 నాడు రూ.456 కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేయడం జరిగింది. జనరల్ వారికి సబ్సిడీ ఇచ్చారు. ఎస్సి మిత్రులకు రూ.250 కోట్లు ఇచ్చారు. కానీ, గిరిజనులకి రూ.16 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. వీటి గురించి ప్రభుత్వానికి ఒక ఉత్తరం రాయడం జరిగింది.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: గౌరవసభ్యులు చెబుతున్న విషయం ఏమిటంటే ప్రశ్న సంబంధిత శాఖకు పెఱ్లేదు, నాకు కావలసిన సమాధానం రావడం లేదు, ఈ ప్రశ్నను ఆర్థిక శాఖకు గానీ, ట్రైబల్ శాఖకు గానీ, వేస్తే సమాధానం వచ్చేదని అంటున్నారు.

(అంతరాయం)

మిషన్ చైర్మన్: నేను ఆ మాట ముందుగానే చెప్పాను. అయినా సభ్యుడికి అడగాలని ఉండి అడగడం జరిగింది.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : మీకు కావలసిన సమాధానం ఇష్టుడు రాదు.

(అంతరాయం)

శ్రీసబావత్ రాములు నాయక్ లేఖ నెం.16214 తేది.

24-11-2015 అప్పటికే ఎస్టీలకు రూ.65కోట్లు సబ్సిడీ రావాలి. రూ. 16 కోట్లు రిలీజ్ చేశారు. అక్కడ ఎస్టీల సంఖ్య పెరగడం వల్ల ఇంకా రూ.53 కోట్లు విడుదల కావలసి ఉంది. రూ.32 కోట్లు రెండు విడుతలలో రావలసి ఉండగా అది కూడా పెండింగ్ లో ఉంది. దాదాపు రూ.100 కోట్లు రావలసి ఉంది. ఎస్టీ సబ్సిడీ ఉంది దానిలో నిధులను విడుదల చెయ్యుటునుడి. లేదా ఆర్థిక శాఖలో మాట్లాడి నిధులను రిలీజ్ చెయ్యమని అడుగుతున్నాను. ఉదాహరణకు, చర్లపల్లిలోని భిక్షుపతి నాయక్ అనే ఒక బి.టెక్. ఇంజనీర్ గ్యాన్ ప్లాట్‌రి పెట్టుకొని, సబ్సిడీ రాక ట్రైబల్ వల్ల గుండె పోటు వచ్చి చనిపోవడం జరిగింది. అతి తొందరగా రూ.100 కోట్ల సబ్సిడీని విడుదల చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

10.40 | శ్రీ యం. రంగారెడ్డి(శాసనసభ నియోజకవర్గం):
ఉ.

అధ్యక్షా, అసలు టియన్‌పడిసి ఉందా? ఉంటే, యస్సి యస్టీలకు ఈ ఈక్విటీ, సెక్యూరిటీ వర్తిస్తుందా? సెక్యూరిటీ లేకుండా ఎస్సి, ఎస్టీలకు టియన్‌పడిసి నుంచి గానీ, ఎస్.ఎఫ్.సి. నుంచి గానీ రూ.5కోట్ల వరకు ఇచ్చే స్క్రిముందా? ఎస్సి, ఎస్టీలకు సబ్సిడీ బకాయలు రాలేదని రాములు నాయక్ అంటున్నారు. అసలు ఈ పాల్సీలో ఈప్రాంత ప్రజలకు పరిశ్రమలు స్థాపించడంలో ప్రాధాన్యత ఉందా? ఒక్కుడు ఎస్సి, ఎస్టీ పిల్లలు మెల్లెక్కులేషన్ కూడా పూర్తి చేసే వారు కాదు. కానీ నేడు లక్షల మంది ఎస్సి, ఎస్టీ పిల్లలు పెద్ద చదువులు చదువుకుంటున్నారు. అందరికంటే వాళ్ళకే ఎక్కువ తెలివి. ఆ ప్రజలకి ఈక్విటీ, సెక్యూరిటీ ఏమీ లేదు. ఈ ప్రభుత్వం పెద్దపెద్ద మాటలు చెబుతోంది కానీ అసలు ట్రైబులకి వచ్చేసరికి ఏమీ లేదు. వాస్తవంగా వరంగల్ మరియు ఇతర ఏడు జిల్లాలలో 25 శాతం నుంచి 30శాతం పుంది, కానీ 12శాతం కూడా పక్కకిపోయింది. అసలు ఈపాల్సీ ఉందో లేదో చెప్పండి.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, ఈప్రభుత్వం అధికారంలోకివచ్చేనాటికి అంటే 02.06.2014నాటికి ఎస్సు, ఎస్సులకు సంబంధించిన పరిశ్రమల సబ్సిడీ బకాయిలు రూ.76.59కోట్లు ఉన్నాయి. అందులో ఈప్రభుత్వం ఈ ఒకటిస్వర సంవత్సరంలో రూ.60.22కోట్లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. దాంతోబాటు ఎస్సు, ఎస్సులకు సంబంధించి ఇండస్ట్రీయల్ ప్రమోషన్ క్రింద రూ.19కోట్లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అలాగే పొవలా పట్టీక్రింద పెండిగు ఉన్న మొత్తాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. Only power subsidy for industries కి సంబంధించి కొన్ని బకాయిలున్న మాటవాస్తవమే. దానికి సంబంధించి నేను ఆర్థికమంత్రితో, సంబంధిత ఫ్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగారితో మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే లోపల, 15రోజుల్లో substantial portion రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుందని వారు ఒప్పుకోవడం జరిగింది.

గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఎస్సు, ఎస్సులను పారిశ్రామికవేత్తలుగా అభివృద్ధి చేయడానికి, సుమారుగా 200 మందిని కాంట్రాక్టర్లుగా ఎస్సు, ఎస్సులను డెవలప్ చేయాలనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్దయం మేరకు ఒక జీ.ఓ. జారీ చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన గైడలైన్ ప్రాసెన్లో ఉన్నాయి. గతంలో ఎవరైనా ఎస్సు, ఎస్సు, బిసి లు ఒకపరిశ్రమ పెట్టాలంటే నెలల తరబడి, సంవత్సరాల తరబడి ఆఫీసుల చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేసినా అవసరమైన లైసెన్సులుగానీ, ఇస్క్యూంటిస్ట్ గానీ ఇచ్చిన పరిస్థితి లేదు. కానీ ఈరోజు ఎంత చిన్న వ్యక్తి అయినా, ఎస్సు, ఎస్సు, బిసి, ఓసి లు ఎవరైనా పరిశ్రమలు పెట్టాలంటే ఎవరి చుట్టూ తిరగులసిన అవసరం లేకుండా లైసెన్సులు, పర్సిపిషన్లు ఇస్తున్నాం. ముఖ్యంగా ఎస్సు, ఎస్సులకు సంబంధించి, భూమి కొనుగోలు చేస్తున్నపుడు కట్టే స్టోంప్ ద్వారాటీని నారుశాత్తం రీయింబర్స్ మెంటు చేస్తున్నాం. లీజన్సు కూడా నూరు శాత్తం సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. ల్యాండ్ కాస్ట్లో 33.3 శాత్తం సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. ల్యాండ్ కోమార్స్ సమయంలో కట్టుపలసిన డబ్బుల్లో కూడా 25 శాత్తం సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. విద్యుత్ వినియోగానికి J.80-3

సంబంధించి ప్రతి యూనిట్కి రూ.1.50 పైసలు, అంటే 25 శాత్తం సుంచి 30 శాత్తం వరకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. సీడ్ కోటల్ అసిస్టెన్స్ కి సంబంధించి 20 శాత్తం సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. టెయస్ - ప్రైవెట్ ప్రకారం దళితులను, గిరిజనులను పారిశ్రామికవేత్తలుగా తీర్చిద్దాలనే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వమే రూ.5 కోట్లకు గ్యారంటీ ఇచ్చే విధంగా పాలసీలో ఉంది. Policy is under consideration. At the earliest, ఆ పాలసీ రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. గతంలో ఏ ప్రభుత్వాలు చేయని విధంగా మేము చేస్తున్నాం, గత ప్రభుత్వాలకు కోసం ఆ స్పృహ కూడా లేకుండా పోయింది. కాంట్రాక్టరులు గొప్ప గొప్ప వాళ్ళే ఉండేవారు. ఎస్సు, ఎస్సులు ఏమి పాపం చేశారు, అన్ని వర్గాలు సంతృప్తిగా ఉన్నపుడే బంగారు తెలంగాణకి అర్థం ఉంటుందనే ఆలోచనతో ఎవ్వరూ అడగుకుండానే, చెప్పుకుండానే దళితులను, గిరిజనులను పారిశ్రామికవేత్తలుగా, కాంట్రాక్టర్లుగా చేయాలని, భారతదేశంలో ఏరాప్టుంలో లేని విధంగా స్క్రీనులు, ఇస్క్యూంటిస్ట్, సబ్సిడీలు, పర్సిపిషన్... in every aspect, our State is number one in the country as far as Policy is concerned, as far as incentives are concerned, as far as subsidies are concerned. ఎస్సు, ఎస్సులను ప్రోత్సహించడంలో దేశంలోని ఏరాప్టుమూ సాటిరాని విధంగా చేస్తున్నాం. మీరు అడిగిన బకాయిలను ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే లోపు రిలీజ్ చేసే విధంగా పైనాన్న డిపార్టమెంటులో కోఆర్డినేట్ చేస్తున్నాం. ఈరోజు ఉదయం పైనాన్న మినిషిస్టర్ గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. తప్పకుండా న్యాయం చేస్తుమని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యం.యస్. ప్రభాకర్ రావు(సాంస్కారిక సంస్థలు-ప్రాదుర్బాధీ): ప్రభుత్వం గురించి కొన్ని వాస్తవాలు చెప్పారు. మీరు అన్నట్లుగా ఎవరైనా employment giver గా ఉండాలే గానీ employment seeker గా ఉండకూడదు. సబ్సిడీకి సంబంధించి కొన్ని బకాయిలు మిగిలిపోయాయి. బ్యాంక్లు ఒత్తిడి తీసుకొస్తున్నాయి. నాలుగు మాసాల లోపు ఈ సబ్సిడీ బకాయిలను రిలీజ్ చేసే ఆలోచన వుందా? పరిశ్రమలకు భూమి కేటాయింపు విషయంపై జీ.ఓ. 102ని

జారీ చేశారు. ఇందులో లీజు సీరియడ్ వదేళ్లని ఉంది. It is too short. లీజు సీరియడ్ ని కనీసం 25 నుంచి 30 సంవత్సరాలకు పెంచడానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తుందా? Long lease ఇష్టం వల్ల బ్యాంకర్లు పైనాప్సియల్గా సహార్ప చేయడానికి ముందుకు వస్తారు.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, కొత్తగా ఏర్పాటు చేస్తున్న ఇండప్రైయల్ పార్సులలో దళితులకు, గిరిజనులకు ప్రసోర్సుల్గా రిజర్వేషన్ కల్పించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. వాళ్ల అవసరాన్ని బట్టి, type of industryని బట్టి, we are extending this also. ఎలాంటి సమస్య లేదు. గతంలో ఎన్ని, ఎష్ట్ కార్బోరేషన్ నుంచే వాటికి సంబంధించి కూడా సభ్యుడి పర్సంబెచ్చి చాలా తక్కువగా ఉండేది. గతంలో 20 శాతం, 30 శాతం సభ్యుడి ఉంటే, 70 శాతం బ్యాంకు పోర్సున్ ఉండేది. ఇప్పుడు అన్ని స్ట్రీములో 80 శాతం ప్రభుత్వమే భరిస్తూ, 20 శాతం బ్యాంకు నుంచి ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం, not only for establishing industries, in other schemes also. గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా దళిత గిరిజన యువకులకు, పారిశ్రామికేత్తలు కాబోయే వారికి పెద్ద ఎత్తున అన్ని రకాలుగా ప్రోత్సహకాలు ఇచ్చే ఏర్పాటులు చేస్తున్నాం. పెండింగులో ఉన్న సభ్యుడి బకాయిలను నాలుగు మాసాలలో కాదు, ఇంకా పదిహేను రోజుల సమయం ఉంది, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే వీలైనంత వరకు క్లియర్ చేసే విధంగా we are making all the efforts. Definiteగా వాళ్ల సమస్యలను పరిష్కారం చేస్తాం.

MAINTENANCE OF SCHOOLS BY VILLAGE PANCHAYATS

LCQ No.1341 (43)

Sri Kompally Yadava Reddy, MLC:- Will the Deputy Chief Minister & Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that it is under consideration to entrust the responsibility of maintenance of schools to Village Panchayats;

(b) if so, the details thereof; and

(c) whether the Panchayats will be allocated separate funds for this purpose?

HON'BLE DEPUTY CHIEF MINISTER & MINISTER FOR EDUCATION (SRI KADIYAM SRIHARI):- (a, b & c) Yes Sir, the matter is under consideration of the Government.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి(శాసనభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు నా ప్రశ్నకి ఆస్తి ఒకలైనులో చెప్పడం జరిగింది. వారు చాలా అనుభూతులు. వారికి అన్ని మిధూలపై చక్కటి అవగాహన ఉంది. కానీ నేను అడిగిన ప్రశ్నకి ఇటువంటి సమాధానం చెబుతే ఇక్కెము ప్రశ్నలు అడగాలా లేదా అనే సంశయం ఏర్పడుతోంది. ఈ సబ్జెక్టునే చులకు చేసేటట్లుగా అధికారులు ఎందుకు ఈసభలో చెబుతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. నేను అడిగిన ప్రశ్నను తెలిపి రాశారు. If it is so, details thereof? Yes అని చెప్పారు. డీటెంఱుల్ని ఏవైనా ఉంటే చెప్పగలుగుతారా? ఇక్కడ డీటెంఱుల్ని ఏమీ లేవు కానీ యన్ అన్నారు. సిప్రశ్న - ఈ ప్రయోజనం కోసం పంచాయతీలకు ప్రత్యేక నిధులను కేటాయించడమనితుందా? అంటే యన్ అన్నారు. This is under the consideration of the Government అని ఇంగ్లీష్ లో ఉంది. ఒకసారి యన్ అన్న తర్వాత ఇక under consideration ఏమి ఉంటుంది? కాబట్టి ఈ ప్రశ్నకి ఎవరైతే ఇటువంటి సమాధానాలు తయారు చేశారో వారి మీద తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది చాలా సీరియస్ ఇష్టా. ఈమధ్యనే ముఖ్యమంత్రిగారు రెప్యూ చేసి విద్యారంగాన్ని బాగు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఒక నిర్ణయం తీసుకొన్న సందర్భంలో ఇటువంటి సమాధానాలు రావడం బాధాకరం.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు(స్థానికసంస్థలు-కరీంనగర్): అధ్యక్షా, పాతశాలల నిర్వహణ గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పగించడమన్నది ఒక మంచి నిర్ణయం. కానీ అందులో ఏ, ఏ బాధ్యతలు గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పగించాలనే ప్రతిపాదన ఉంది? ఆ బాధ్యతలు గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పజెప్పిన తర్వాత, ఆ గ్రామ పంచాయతీల మీద

పర్యవేక్షణాధికారాలు ఏరకంగా ఉండబోతున్నాయి? ఎందుకంటే గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పజిప్పిన తర్వాత ప్రభుత్వ స్వార్థిని, ఉండ్చేశ్యాలను వారు సరిగా అర్థం చేసుకోక వేరే రకంగా పెత్తసం చెలాయించే అవకాశాలున్నాయి కాబట్టి దాని మీద పర్యవేక్షణాధికారాలు ఏరకంగా ఉంటాయి, అదే విధంగా ఏ, ఏ బాధ్యతలు గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పజిబుతారో.. ఈరెండింటికీ సమాధానాలు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పూల రషీందర్(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం-వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ): అధ్యక్షా, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకమంచి ఆలోచనచేయడం సంతోషం. రూ.40లక్షలు, రూ.50లక్షలు ఖర్చు పెట్టి పారశాలలకు బిల్లింగులు కుట్టిస్తున్నాం. పారశాలలను గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పజిబుతున్నపుడు, ఆ పారశాలల్లో శానిటేషన్ కి సంబంధించి పూర్తి స్థాయిలో బడ్జెటు కేటాయింపులు చేసి వాటిని గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పగించడం జరిగిందా? లేదా?

శ్రీ పాతురి సుథాకర్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, మంత్రిగారు గతంలో లెక్కర్చర్గా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. అదేవిధంగా గతంలో నిద్యశాఖా మంత్రిగా కూడా పని చేశారు. సార్, ఇది చాలా సీరియస్ ఇష్టా. ఎందుకంటే పారశాలల నిర్వహణ బాధ్యతంటే మామూలు విషయమా? The total administration will be handed over to the Gram Panchayats. Is it correct? నిన్నోమో పంచాయతీరాజు శాఖామంత్రిగారు .. only sanitation అనేమాట చెప్పారు. ఈరోజు మీరు total administration will be handed over to the Gram Panchayats అంటున్నారు. What is this? ఎంత పేలవంగా జవాబు చెప్పారో చూడండి. A,B, C... Yes అంటే ఎలా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరిః అధ్యక్షా, కొంత understanding gap ఉన్నదని నా అభిప్రాయం. Please, go through the Question in English version. What is the Question? This question is confined to the maintenance of schools. Please go though the

question put by Sri Yadava Reddy garu – “whether it is a fact that it is under consideration to entrust the responsibility of maintenance of schools to Village Gram Panchayats?” for which I replied – ‘Yes, the matter is under consideration of the Government.’ What is wrong in it ఇందులో ఏదో తప్పన్నట్లు ఆయనోక వైపు, మీరోక వైపు మాటల్లాడుతున్నారు. దాన్ని మీరు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు. పభుత్వ పరిశీలనలో ఉండా అని మీరడిగారు. అవును, ఉండని నేను చెప్పాను. చి ప్రశ్నకు సంబంధించి – నివరాలు తయారుచేస్తున్నాం.

(C) Whether the Panchayats will be allocated separate funds for this purpose? అని అడిగారు, అప్పనండీ, దాని గురించి ఆలోచిస్తున్నామని చెప్పాను.

విషయం ఏమంటే – గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, పట్టణ ప్రాంతాలలో పారశాలల నిర్వహణకొంత సమస్యగా మారింది. అక్కడ ఎవరూ ఉండ్చే వాళ్ల లేరు, పిల్లలకి మంచినీళ్లు పెట్టే వారు లేరు, మనం హరితహారం క్రింద పెట్టిన మొక్కలకు నీళ్లు పోసే వారు లేరు. అక్కడ ఉండే అసెట్స్ ని కాపాడడానికి వాచ్మేన్ సిస్టం లేకుండా పోయింది. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మా విద్యాశాఖని రెవ్యా చేస్తున్నపుడు, ఆ కార్బూక్షమంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారని ఒక విషయం అడిగాము. సార్, ఈ పారశాలలకు ఒకస్వీపర్, ఒకవాచ్మేన్ చేప్పున ఏర్పాటు చేయండి. దీంతే మన పారశాలలను నిర్వహణ చేయడానికి వీలవుతుందని అడిగాము. అప్పుడు వారు ఏమన్నారంటే – స్వీపర్ లేదా వాచ్మేస్తను పెట్టడం వల్ల ఈసమస్య పరిష్కారం కాదు.

ఈ నిర్వహణ మొత్తాన్ని లోకల్ బాడీస్ కి అప్పజెప్పుదాం, వాళ్లకి సరిపడ స్టోర్ ఉంది, డ్రెంకింగ్ వాటర్ వాళ్ల కంట్రోల్లో ఉంటుంది, శానిటేషన్ వాళ్ల కంట్రోల్లో ఉంటుంది, హరితహారవాళ్లకుట్రోల్లో ఉంటుంది, అర్బ్ లోకల్ బాడీస్ కావచ్చు, వాళ్లకి అప్పజెప్పినట్లయితే బాగుంటుంది అన్నారు. పెంటనే నేను పంచాయతీరాజ్ స్పెషల్ సి.ఎస్., మునిపల్ అడ్డినైప్రైవ్ స్పెషల్ సి.ఎస్.ఎస్. మాటల్డాడి, మీరు ఎడ్యుకేషన్

డిపార్ట్మెంటు కలిసి వీటిని ఏరకంగా నిర్వహించాలో మొదాలిటీన్ తయారుచేయాలని చెప్పడం జరిగింది. పంచాయతీరాజ్, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఉన్నతాధికారులు వెంటనే they have addressed letters to their Directors. మీరు, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంటుతో కూర్చోని మొదాలిటీన్ తయారుచేయమని చెప్పారు. పారశాలల నిర్వహణను గ్రామ పంచాయతీలకు బదిలీ చేస్తూ in principle పంచాయతీరాజ్ శాఖ మాకు ఒక లెటర్ కూడా ఇచ్చింది. విద్యాశాఖ, పంచాయతీరాజ్ శాఖ, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాఖ.. ఈ మూడు శాఖల పరిశీలనలో రశమన్య ఉంది. Maximum ఒక పదిహేను, లేదా నెల రోజుల్లో దీనికి ఒక తుది రూపం ఇవ్వబోతున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంకోక మాట కూడా చెప్పారు. అవసరమైతే ఒక చట్టం కూడా తీసుకొడ్దమన్నారు. చట్టం తీసుకొచ్చి లోకల్ బాణీస్లో ఉండే గుర్వమెంట్ ఎడ్యుకేషన్ ఇస్టిట్యూషన్స్ నిర్వహణను ఆయా లోకల్ బాణీస్కి అప్పజెబ్సే బాగుంటుందనే ఒక పాజిటివ్ దృక్పథంతో తీసుకున్న నిర్ణయమే తప్ప మరొకటి కాదని గౌరవ సభ్యులకు మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

ఇంటర్వీడియట్ పరీక్షలో గ్రేడింగ్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టటు

ప్రశ్న నెం.1031(44)

సర్వశ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన్‌రెడ్డి, పూల రవీందర్, ఎమ్మెల్లిలు : - గౌరవనీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి(విద్య) గారు దయచేసి ఈక్కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

ఆ) పదవ తరగతి పరీక్షలో అమలు చేస్తున్న ఏధంగా ఇంటర్వీడియట్ పరీక్షలో కూడా గ్రేడింగ్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

ఆ) ఇందుకు సంబంధించి తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి (విద్య) (శ్రీ కడియం శ్రీహరి): - అ) లేదండీ

ఆ) ఈప్రశ్న ఉత్సవం కాదు.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన్‌రెడ్డి (పాఠ్యాయ నియోజకమర్గం- మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు ప్రాదురూబాద్) : అధ్యక్షా, ఇంటర్వీడియట్ రిజిస్ట్రేషన్ వచ్చిన పుడు ఏవిధంగా టి.వి.చానల్స్‌లో అడవర్షయిజెమెంట్స్ వస్తున్నాయో మనందరమూ చూస్తున్నాం. ప్రజలను మభ్యపెట్టే ఏధంగా, మొత్తం ఎంతమంది విద్యార్థులు పరీక్షలకు హజరపుతున్నారు, అందులో ఎంతమందికి ర్యాంకులు వచ్చాయో చెప్పకుండా, చాలా గొప్పగా వేలాది ర్యాంకులు మాకు వచ్చాయని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. వేలాది మంది పరీక్షలకు హజరపుతుంటే అందులో వచ్చిన అతి తక్కువ ర్యాంకులను గొప్పగా చెప్పుకోవడం వల్ల అనారోగ్యకరమైన పోటీ వాతావరణం ఈరోజు కార్బోరేటు కళాశాలల్లో ఏర్పడిందనే మాట వాస్తవం.

11.00 | దానిని నియంత్రించడానికి 10వ తరగతిలో

ఉ.) పెట్టిపుట్టుగా గ్రేడింగ్ పద్ధతిని ఇంటర్వీదియటలో కూడా పెట్టిపుట్టుయితే కొంత కార్బోరేట్ కళాశాలల యొక్క మోసాన్ని నియంత్రించిన వాళ్లం అప్పతామనేది మీద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

కళాశాలల మోసం అనేది ఏవిధంగా ఉందనంటే, 10వ తరగతిలో మెరిట్ వచ్చినటువంటి విద్యార్థికి fees concession ఇస్తున్నామని చెప్పి ప్రైవేటు కళాశాలల వారు, వారి కళాశాలల్లో అడ్మిషన్ ఇస్తున్నారు. తరువాత విద్యార్థులు మంచి మార్గులు తెచ్చుకోలేదని చెప్పి మొత్తం ఫీజు చెల్లించాలని తల్లిదండ్రులను ఒత్తిడి చేసినటువంటి సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. మెరిట్ విద్యార్థిని డల్గా మార్చినందుకు పనిషైమెంట్ కళాశాల వారికి ఇవ్వాలా? ఎవరికి పనిషైమెంట్ ఇవ్వాలి? మెరిట్ విద్యార్థిని డల్గా మార్చి ఫీజుల రూపంలో కళాశాలల వారు తల్లితండ్రులకు పనిషైమెంట్ ఇవ్వడం ఎంత వరకు కార్బ్? దీనిని ఏవిధంగా నియంత్రించాలో ఒకసారి ఆలోచన చేయాలిన అవసరమందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఈ గ్రేడింగ్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిపుట్టుయితే కొంత కాంపిటీషన్ తగ్గుతుందనే భావనతోటే మేము అడగడం జరిగింది.

ఏదేమైనపుటీకి, కార్బోరేట్ కళాశాలలను నియంత్రించే ఏధంగా చర్యలు తీసుకోవాలిన అవసరం ఉంది. ఏ కండ్యెస్లు

కూడా fulfill చేయకుండా కళాశాలలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కళాశాలల్లో ఆట ప్సలాలుండడు. ఈరోజు చాలా కళాశాలలు అపార్ట్మెంట్లలోనే ఎక్కువగా నడుస్తున్నాయి. అది ఎంతపరకు సమంజసం అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను. గతంలో బోడుపుల్లలో కూలిపోయినటువంటి కళాశాలను చూడడం జరిగింది. వీటని నియంత్రించడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏమైనా ఆలోచన ఉన్నదా? దీనిమీద ఒక హాజ్ కమిటీ వేసినా ఇబ్బంది లేదు. ఒకవేళ హాజ్ కమిటీ వేస్తే కళాశాలల మోసాలు ఏవిధంగా జరుగుతున్నాయనేది తెలియడానికి ఆస్కారం ఉండని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల రహిందర్ : అధ్యక్షా, ఇంటర్వీడియట విద్యావ్యాపస్థను చాలా సంస్కరించాలిన అవసరం ఉంది. కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలు ఎప్పుడైతే మొదలయ్యాయో ఆ సందర్భంలో ఆ కళాశాలలకు ఇచ్చినటువంటి అనుమతులు గానీ, వారి అడ్డినిప్రైవ్యెస్ గానీ ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేకుండా నడుస్తుంటాయి. అపార్ట్మెంట్లలో పొరపాటునా ఏదైనా అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగితే అందులో ఉండే వందల మంది పిల్లలు బయటకు వచ్చే ముందే అది పూర్తిగా దగ్గరుపుతుంది. క్రీడా మైదానం ఎక్కుడా లేదు. మొన్సుటివరకు జరిగినటువంటి పారశాల విద్యలో ఏదైతే advertisement వద్దతి ఉండెనో, గ్రేడింగ్ వద్దతి వచ్చిన తరువాత టివిల్లో, పత్రికల్లో అని బంద్ అయ్యాయి. ఇంటర్ మీడియటలో మాత్రం కార్పొరేట్ కళాశాలలు ఒక పది ర్యాంకులు పచ్చాయని చెప్పి, మేలమంది పిల్లలని ప్రక్కకు పెట్టి ఈ విద్యావ్యవస్థను పూర్తిగా నాశనం చేస్తున్నారు. ఈరోజు రైతు ఆత్మహత్యలకు కూడా ఈ కార్పొరేట్ కళాశాలలే అని చెప్పి తమరి ద్వారా గౌరవమంత్రివర్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

స్టాఫ్ టీఎల్ ఈ కార్పొరేట్ కళాశాలల్లో చదివించలేక ఇబ్బందులు పడుతూ, అప్పులు చేస్తూ ఈ కళాశాలలకు వ్యోమారైతుల, మధ్య తరగతి కుటుంబాల రక్కం పీల్చే విధంగా ఈ విద్యావ్యవస్థ పోతుంది. అందుకని, కార్పొరేట్ విద్య

రంగాన్ని మాత్రం పూర్తిగా కంట్రోల్ చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ డి.రాజేశ్వర్ రావు(నామిసేట్) : ఈ రాష్ట్రంలో టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యాను అందించాలని గౌరవముఖ్యమంత్రి గారు కోరుకుంటున్నారు. తోటి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, 10వ తరగతిలో ఎవ్వరై విద్యార్థులు మెరిట్ పొందుతున్నారో వారి అడ్డుకొని, వారి ఇంటికి పెళ్ళి, వారి తల్లితండ్రుల దగ్గర సంతకాలు తీసుకొని fees concession విషయంలో కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థలు నానా ఇబ్బందులు పెడుతున్న విషయం వాస్తవం. కళాశాలల్లో చదువుతున్న విద్యార్థులెంత మంది? వారికి బోధిస్తున్న లెక్కర్స్ ఎంత మంది అనేది తెలియడం లేదు. దానిమీద కూడా చర్య తీసుకోవాలి. గతంలో కొన్ని ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలని మూడివేయడం జరిగింది. కానీ వారు మేనేజ్మెంట్ కోటాను పెట్టుకొని విచ్చులవిడిగా డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. వాటిమీద చర్యలు చేపట్టాలని గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాంగులేటిసుధాకర్ రండ్పి(శసనభనియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, ఇది చాలా సీరియస్ అంశం. దీనిమీద అందరికీ యునానిమన్ ఒప్పినియన్ ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను. దయచేసి దీనిమీద ప్రభుత్వం ఒక హాస్ కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఈ దోషించి అరికట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇంట్లో టివి ఆన్ చేస్తే ఒక బ్రహ్మండమైన టోనెట్ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ర్యాంకులని చెప్పుకుంటూ, మెన్సురెజ్ చేసి విపరీతమైన కార్పొరేట్ దోషించి చేస్తున్నారు. విద్యా శాఖలో ఉన్నటువంటి నియవాల్ని ఎక్కుడా పాటించడం లేదు. నియమ, నిబంధనల్ని తుంగలో తొక్కుతున్నారు. ఇది మధ్య తరగతి వారికి చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. ఫీజులు కట్టులేకపోతున్నారు. రైతు ఆత్మహత్యలకు కూడా దీనితో లింకు ఉంది. ప్రైవేటు సంస్థలు అనేక రకాలుగా దోషించి చేస్తున్నాయి. కాబట్టి దీనిని

నియంత్రించడానికి దీనిమీద ఒక హాజర్ కమిటీ వేయాలని ఈ సందర్భంగా డిమాండు చేస్తున్నాను.

SRI KADIYAM SRIHARI : Sir, This question is limited to grading system in Intermediate. సభ్యులు ఏం ప్రశ్నలు అడుగుతున్నారు? ఎటు పోతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అవకాశం వచ్చినప్పుడు ప్రశ్న ఏమున్నది, దానికి సప్లిమెంటరీ ఏమి అడగాలని ఆలోచన చేసి అడిగితే బాగుంటుందని నేను గౌరవ సభ్యులకి సూచిస్తున్నాను.

సభాసమయాన్ని వృధాచేస్తూ దీనిని ఎటు నుండి ఎటో పట్టుకపోవడం కట్టు కాదు. The question is related to grading system in Intermediate. సిబియస్ ఈ మరియు స్టేట్ సిలబస్ అయినటువంటి 10వ తరగతిలో గ్రేడింగ్ పద్ధతి ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఇంటర్వీయటర్లో గ్రేడింగ్ పద్ధతిని ఎందుకు ప్రవేశపెట్టడం లేదని అడుగుతున్నారు. ఇంటర్వీయటర్ మార్కుల ఆధారంగా 25శాతం వెయిచేసి ఎంసెటలో, 40శాతం వెయిచేజ్ Joint Entrance Examination(JEE)లో ఉన్నది. ఇక్కడ చాలా మంది విద్యాసంఘలు కూడా నడిపేవారు ఉన్నారు. ఒక్క మార్కు తేడాతో మందల స్థాయిలో ర్యాంకులు మారిపోతాయి. కాబట్టి, తప్పకుండా subject - wise marks ఇవ్వాలిన అవసరం ఉన్నది. Keeping in view the JEE & EAMCET దానికి ఇంటర్వీయటర్ మిడియటర్ గ్రేడింగ్ పద్ధతి పెట్టడం లేదు. Subject-wise marks ఇస్తున్నాము. దయచేసి గౌరవ సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రైవేటు విద్యాసంఘాలను ఇఖ్బడి ముబ్బడిగా ప్రోత్సహించిన విషయం మీ అందరికి తెలియంది కాదు. పాఠశాలల నుండి మొదలు పెట్టుకుంటే, జూనియర్ కళాశాలలు, డిగ్రీ కళాశాలలు, ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు, ఎంబిఎస్ కళాశాలలు ఫార్మా కళాశాలలు, డిఐఎస్ కళాశాలలు అవసరానికి మించి ఉన్నాయి. ఇప్పుడా కళాశాలలన్న విద్యార్థులు లేక, మంతులు లేక వాళంతట వారే వచ్చి మేము క్లోజ్ చేసుకుంటామని మాకు దరఖాస్తు చేసుకుంటున్నారు. ఇంటర్ మిడియట విద్యలో కూడా చాలా మార్కులు తీసుకువచ్చాము. Board of Intermediate చేసేటువంటి సర్వీసులన్నింటిని ఆన్‌లైన్‌లో పెట్టాము. ప్రతిది ట్రాన్స్‌ఫరంటగా, అవినీతికి, అక్రమాలకు ఆస్కారం లేకుండా చేస్తున్నాము. ఇంటర్ మిడియట విద్యా పూర్తిగా ఉచితంగా చేశాం. భారతదేశం మొత్తంలో ఇంటర్ మిడియట విద్యా పూర్తిగా ఉచితంగా ఇస్తున్న రాష్ట్రం

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరిగిన పారపాట్లు ఇప్పుడు రీపీట్ కావద్దనే ఉచ్చేశంతోని మేము చాలా జాగ్రత్త పడుతున్నాము. ఇంకా వాటిని రెగ్యులేటర్ చేసేటువంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం మీద గానీ, నామీద గానీ, కోర్టుల ద్వారా గానీ అనేక రకాలుగా ఒత్తిడులు తెచ్చినప్పటికీ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలను రెగ్యులేట చేశాం. ఎక్కడా కూడా ఈల్ల కాకుండా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలని బలోపేతం చేస్తున్నావా. ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థి భారతదేశంలోనే కాకుండా ప్రపంచంలో ఎక్కుడైనా కాంపిటీషన్ ని ఎదుర్కొనే విధంగా చేస్తున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం తనిథిలు చేసిన తరువాతనే affiliation ఇస్తున్నాము. ఇంజనీరింగ్ విద్యా సంఘలకి మామీద, ప్రభుత్వం మీద ఎంత కోపం ఉండాలో, అంత కోపం ఉంది. అయినా కూడా, in order to regulate Engineering education, we are doing that. మొట్టమొదటటిసారిగా జూనియర్ కళాశాలలని కూడా రెగ్యులేట చేశాం. చాలా కళాశాలలకి అనుమతులు ఇష్టాలేదు. ప్రైవేటు జూనియర్ కళాశాలలు, డిగ్రీ కళాశాలలు, ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు, ఎంబిఎస్ కళాశాలలు ఫార్మా కళాశాలలు, డిఐఎస్ కళాశాలలు అవసరానికి మించి ఉన్నాయి. ఇప్పుడా కళాశాలలన్న విద్యార్థులు లేక, మంతులు లేక వాళంతట వారే వచ్చి మేము క్లోజ్ చేసుకుంటామని మాకు దరఖాస్తు చేసుకుంటున్నారు. ఇంటర్ మిడియట విద్యలో కూడా చాలా మార్కులు తీసుకువచ్చాము. Board of Intermediate చేసేటువంటి సర్వీసులన్నింటిని ఆన్‌లైన్‌లో పెట్టాము. గతంలో ఇంటర్ మిడియట బోర్డుకు వెళ్లి ఏద్దులూ పని చేసుకోవాలంటే డబ్బులు అడుగుతున్నారనే అవవాదు ఉండేది.

నేను విద్యా మంత్రి అయిన తరువాత Board of Intermediate చేసేటువంటి సర్వీసులన్నింటిని ఆన్‌లైన్‌లో పెట్టాము. ప్రతిది ట్రాన్స్‌ఫరంటగా, అవినీతికి, అక్రమాలకు ఆస్కారం లేకుండా చేస్తున్నాము. ఇంటర్ మిడియట విద్యా పూర్తిగా ఉచితంగా చేశాం. భారతదేశం మొత్తంలో ఇంటర్ మిడియట విద్యా పూర్తిగా ఉచితంగా ఇస్తున్న రాష్ట్రం

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత జూనియర్ కళాశాలలు, డిగ్రీ కళాశాలలు, ఇంజనీరింగ్, ఫార్మాస్టి, ఎంబిఎస్ కళాశాలలు మంటి వాటికి కొత్తగా అనుమతులు ఇష్టాలేదు.

తెలంగాణ రాష్ట్రమని చెపుడం నాకు చాలా గర్వంగా ఉంది. పిల్లలకి పుస్తకాలు ప్రీగా ఇస్తున్నాము, ఫీజులు వసూలు చేయడం లేదు. 2016-17 బడ్జెట్‌లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పార్శవాల్లోనే కాకుండా ఇంటర్ మీడియట్ విద్యార్థులకు కూడా మిడ్ డే మీల్ అందిస్తామని చెపుడం చాలా గొప్ప విషయం.

Board of Intermediate వారు, Commissioner, Intermediate Education వారు గానీ ఎక్కడా కూడా చిన్న సంఘటన జరగకుండా పరీక్షలను చాలా చక్కగా నిర్వహించారు. ఇది అన్నింటికట్టే సంతోషపూన విషయం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ప్రభుత్వ విద్య సంస్థలతో పోల్చుకుంటే, ప్రైవేటు విద్య సంస్థలల్లో రెండింతల మంది ఎక్కువగా ఉన్నారు. దానిని జాగ్రత్తగా రెగ్యలేట్ చేయాలి తప్ప, ఒకేసారి విరుదుకుపడి వాటిస్తునింటిని మూడిసేయాలని ఆలోచన చేస్తే, దానిని బేర్ చేసేటువంటి పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉన్నదా? లేదా అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించుకోవాలిన అవసరం ఉంది.

కాబట్టి, అనేకరకాలుగా ఇభ్యందుల్ని ఎదుర్కొంటున్న విద్య రంగాన్ని ఇప్పుడిప్పుడే ప్రక్కాభస చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గత సంవత్సరం అంతా కూడా ఎక్కడెక్కడా గ్యాప్స్ ఉన్నాయి. ఎక్కడెక్కడా intervention అవసరమున్నది, రెగ్యలేటరీ మెకానిజాన్స్ ఏ రకంగా బల్టోపతం చేయాలని ఆలోచించి, ఒక్కొక్కటిగా మాలిక వస్తులు గానీ, faculty గానీ, regulatory mechanism కావచ్చు. వీటన్నింటిని కూడా బల్టోపతం చేసుకుంటూ వస్తున్నాము. కార్పోరేట్ కళాశాలల్లో ఎక్కువ ఫీజులు వసూలు చేస్తున్నారనేది మాత్రం వాస్తవం. మేనేజ్మెంట్లో కార్పోని దానిని నియంత్రించే ప్రయత్నం చేయాలనే ఆలోచనతోనీ ఉన్నామని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రట్టి (మైకు లేకుండా) : అధ్యక్షా, గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారికి అపారమైన అనుభవం ఉంది. బ్రహ్మండంగా సమాధానమిచ్చారు. మమ్మిల్ని కొట్టిగా కించురిచేటట్లు మాట్లాడారు. ఎందుకంటే,

ఎవరికీ అనుభవం లేక అనుబంధ ప్రశ్న వేయడం నేర్చుకోండి అని మాట్లాడారు. క్రీడింగ్ పద్ధతి గురించి చెప్పారు, చాలా సంతోషం. మీరు ఇంకో ఫార్మ్ లో లఘు చర్చ రూపంలో రండీ అంటే బాగుండేది. ఇక్కడ అంతా అనుభవజ్ఞులే. (Addressing the Hon'ble Deputy Chief Minister) We appreciate your reply. But, you are not supposed to comment on our credentials. దయచేసి ఇది పెద్దల సభ. సభలో ఏమి మాట్లాడాలో, ప్రజలతో ఏమి మాట్లాడాలో మాకు తెలుసు..... దయచేసి మీరు వాపస్ తీసుకోండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, బిపిసి సమావేశానికి పెద్దలు శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పభీర్ గారు, శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రట్టి గారు హజరయ్యారు. ఆరోజు status of Education in Telangana అనే subject తీసుకుండామని అన్నారు. ఇప్పటికే ఛైర్మన్ గారు దానిమీద నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అది మాకు కమ్యూనికేట్ కూడా అయింది. ప్రభుత్వం తరఫున మేము దానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అధ్యక్షా. మీరు ఏరోజు చర్చ పెట్టినా విద్యావ్యాప్త మీద చర్చించడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. నేను ఎవరిని ఉద్దేశించి కించురిచే విధంగా మాట్లాడలేదు. నేను అస్వాది ఏమంటే, ప్రశ్న ఏమిటి? మనం అడుగుతున్న అనుబంధ ప్రశ్నలేమిటి? దయచేసి చూసుకోవాలి, సరి చేసుకోవాలని మాత్రమే చెప్పాను.

FILLING UP OF VACANCIES IN AIDED EDUCATIONAL INSTITUTIONS

LCQ No.1209 (46)

Sri Farooq Hussain, MLC:- Will the Deputy Chief Minister (Education) be pleased to state:

(d) the number of Government Aided Schools, Junior and Degree Colleges in the State;

(e) whether it is a fact that the number of vacancies of both teaching and non-teaching are lying vacant therein;

(f) if so, the steps proposed to be taken to fill up them;

(g) whether it is also a fact that these Institutions are not paying salaries to its employees regularly; and

(h) if so, the action taken in this regard?

HON'BLE DEPUTY CHIEF MINISTER & MINISTER FOR EDUCATION (SRI KADIYAM SRIHARI):- (a) There are 742 Aided Schools, 43 Aided Junior Colleges & 68 Aided Degree Colleges functioning in the State.

(b) Yes, Sir

(c) A General Ban on recruitment of Aided Staff in these Educational Institutions was imposed vide G.O. Ms.No. 35, Education Department, dt: 27.03.2006.

(d) No, Sir.

(e) Does not arise.

శ్రీ శారూక్ హన్స్‌న్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్ని బర్కాస్ చేసేటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉన్నదా? హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి జిల్లాలలో ఎయిడెడ్ పాఠశాలలు, కళాశాలలు ఎన్ని ఉన్నాయి? హైదరాబాద్ జిల్లాలోని ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో ఆంధ్ర వారిని నియమిస్తున్నట్లుగా సమాచారం అందుతుంది. అది ఎంతవరకు నిజం అనేది తెలియాలి. ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో ఉద్యోగస్థులను నియమించేందుకు రూల్స్ ఏమైనా ఉన్నాయా? అని ఎంతవరకు అనులు జరుగుతుంది. హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి జిల్లాలోని ఉర్దూ మీడియం పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు గానీ, లెక్చరర్స్ పోస్టులు గానీ ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని భర్తీ చేసేటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వం వద్ద ఏమైనా ఉన్నదా? లేకపోతే అని మూతపడే పరిస్థితులు ఉన్నట్లుగా మాకు తెలుస్తుంది. పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు గానీ, లెక్చరర్స్ పోస్టులు గానీ భర్తీ చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పూల రవీందర్: అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ వ్యవస్థ ఎప్పుడో ఏర్పడింది. కొన్ని కళాశాలల్లో సరిపోయేంత పిల్లలున్నారు. కానీ, అక్కడ స్టోర్ లేరు. చాలా పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో పిల్లలు లేక మూసివేశారు. కానీ వారిని adjustment చేయడంలో పూర్తిస్థాయిలో నిర్ణయం జరుగేదు. ఒక నిర్ధిష్టమైన నిర్ణయం తీసుకొని పాఠశాలల్ని, కళాశాలల్ని ఏవిధంగా adjustment చేస్తున్నారనే టువంటిది

తెలియజేయాలి. అక్కడి స్టోర్ కి కూడా ప్రతినెల వేతనాలు అందేట్లుగా చూడాలని మీద్వారా గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఎయిడెడ్ సంస్థలని మూన్సీటుటువంటి ఆలోచనలో ఉందని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ శారూక్ హన్స్‌న్ గారు చెప్పడం జరిగింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి అటువంటి ఆలోచన లేదని తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాను. అక్కోబరు, 2004లో ఒక మెమో విడుదల చేశారు.

11.20 | కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 2004 సంవత్సరంలో ఉత్తర్వులిచ్చింది. మళ్ళీ 2006 సంవత్సరంలో జి.బి.యం.యస్. నెం.35 ప్రకారం అదే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉత్తర్వులిచ్చింది. దీంట్లో కూడా ప్రైవేటు ఎయిడెడ్ ఇనీప్పిట్యూప్స్‌లో ఏర్పడే ఖాళీలను గానీ, అవసరమున్న మేరకు పోస్టులకు అనుమతించడం గానీ లేదా భర్తీ చేయడానికి విలు లేదని, అప్పటికాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం వలన ఇవ్వాళ ఎయిడెడ్ ఇనీప్పిట్యూప్స్ బందీ అయిపోయి, అనేకరకాల ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఈ సమయాన్ని గురించి మేము సంబంధిత శాఖాధికారులతో చర్చించడం జరిగింది.

తెలంగాణలో ఎయిడెడ్ ఇనీప్పిట్యూప్స్ ని కూడా revive చేయాలిన అవసరమున్నది. ఎగ్గిబిప్స్ సాసైటీ ద్వారా నడుస్తున్న కళాశాలలను కూడా revive చేయాలిన అవసరమున్నది. ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒక్క డిగ్రీ కళాశాల నెలకొల్పడానికి సుమారుగా రూ.40కోట్ల నుండి రూ.50కోట్లు అవసరమవుతుంది. ఇప్పుడున్నటువంటి ఎయిడెడ్ ఇనీప్పిట్యూప్స్ అయిన జూనియర్ కళాశాలలు, డిగ్రీ కళాశాలలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అందులో కొన్నింటికి రూ.25కోట్ల నుండి రూ.50కోట్ల వరకు assets ఉన్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఎయిడెడ్ ఇనీప్పిట్యూప్స్ ను revive చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి ఈ సమయాన్ను తీసుకెళ్లి ఎయిడెడ్ ఇనీప్పిట్యూప్స్ ను revive చేయడం జరుగుతుంది. ఇక్కడ

ఉన్నటువంటితెలంగాణ విద్యార్థులకు మరికొన్ని విద్యాసంఘటలు అందుబాటులో వచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందని, తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజ్ఞున్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్ : అధ్యక్షా, గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగేదేవంటే, 2002-2003 సంవత్సరంలో తెలుగుదీశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఈ బ్యాంక్ పెట్టారు. దాని తర్వాత సడవిలిపు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఒక clause పెట్టింది. అవసరమున్నప్పుడు ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకొని పోస్టులను భర్తీ చేయండి అన్నారు. అప్పటివరకు ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండానే మేనేజ్మెంట్ పోస్టులను భర్తీ చేసుకొని, ప్రభుత్వం నుండి claim చేసే వాళ్ళు. వాటిని క్రమబద్ధికరించే విషయంలో దయచేసి కౌర్ట్ చేయండి.

SRI KADIAM SRIHARI: Sir, Final Order against filling up of vacancies in aided educational institutions issued in the year 2006. Again I would like to remind this august House that when the Congress Party was in the Government in the year 2004, a memo was issued according to which “no new posts of grant in aid would be created and the existing vacancies will also not be filled up except what has been specifically authorized since there is a general ban on recruitment except for the posts for which the permission was specifically granted by the Government. 2006 సంవత్సరంలో వచ్చిన జి.ఓ.ఎస్ ఇప్పటి వరకు ఉన్న చివరి జి.ఓ. గతంలో ఇప్పు చేసిన అన్ని జి.ఓలలో consolidate చేసుకుంటూ పైనల్ జి.ఓ ఇచ్చారు. జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నెం.35, 2006 సంవత్సరంలో వచ్చింది. అదే ఇప్పుడు ఎఱుడెడ్ ఇనీస్టిట్యూషన్స్కు సంబంధించిన పైనల్ జి.ఓ. ఆ జి.ఓ ఇప్పుడు ఆహేషణలో ఉంది. దానిని amend చేస్తే తప్ప, ఇప్పుడు ఫారాక్ హాసెన్ గారు చెప్పినట్లు, ఇప్పుడున్నటువంటి ఖాళీలను భర్తీ చేయడం గానీ, కొత్త పోస్టులను సృష్టించడం గానీ ఏలుకాదు. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి

ఎఱుడెడ్ ఇనీస్టిట్యూషన్స్ ను revive చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పారుఖ్ హసేన్ : అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్నటువంటి ఉపముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగేదేవంటే, 2002-2003 సంవత్సరంలో తెలుగుదీశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఈ బ్యాంక్ పెట్టారు. దాని తర్వాత సడవిలిపు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఒక clause పెట్టింది. అవసరమున్నప్పుడు ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకొని పోస్టులను భర్తీ చేయండి అన్నారు. అప్పటివరకు ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండానే మేనేజ్మెంట్ పోస్టులను భర్తీ చేసుకొని, ప్రభుత్వం నుండి claim చేసే వాళ్ళ. వాటిని క్రమబద్ధికరించే విషయంలో దయచేసి కౌర్ట్ చేయండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎఱుడెడ్ విద్యా సంస్థలకి సంబంధించిన రెగ్యలర్ బేసిన్ మీద వాళ్ళకు జితాలు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు ఫారాక్ హసేన్ గారు అన్నట్లుగా గతంలో రెండు, మూడు నెలలకొసారి వేతనాలు వచ్చేవి. అటువంటి పరిస్థితి రాకుండా 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో నెలకు ఒకసారి వాళ్ళకు వేతనాలు అందజేసి విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

వెనుకబడిన పర్మాల్ క్రీమి లేయర్ పథకం అమలు

(ప్రశ్న నెం.1028(47))

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, యం.యల్.సి.:- గౌరవనీయులైన అటవీ & వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేష శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞార్థా:

అ) క్రీమి లేయర్ వ్యవస్థను అమలు చేయడం వల్ల లభి పొందబోయే బి.సి. పర్మాల్ విపరాలు ఏమిటి;

అ) ఈ వ్యవస్థను ఏ రాష్ట్రాలలో అమలు చేసుకొన్న సమాచారం ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా;

ఇ) ఈ వ్యవస్థను అమలు చేయడం కోసం ప్రభుత్వం జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలు ఏమిటి?

గౌరవ అటవీ మరియు బి.సి. సంక్లేషము శాఖ మంత్రి (శ్రీ జోగు రామస్వామి):- అ) క్రీమి లేయర్ వ్యవస్థను అమలు చేయడం వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్ర జాబితాలో చేర్చిన సామాజికంగా, విద్యాపరంగా మెనుకబడిన తరగతుల అన్ని (113) కులాలు / వర్గాలు లభ్య పొందుతాయి.

ఆ) క్రీమి లేయర్ వ్యవస్థను దేశంలోని ఈ క్రింది రాష్ట్రాలు అమలు చేస్తున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్, బీహార్, చత్తీస్గఢ్, గుజరాత్, జార్ఖిండ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, హంబాద్, రాజస్థాన్, తమిళనాడు, తెలంగాణ, ఉత్తరప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్, పశ్చిమ బెంగాల్.

ఇ) క్రీమి లేయర్ ను అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం 18-12-2015 & 11-01-2016 తేదీ గల ప్రభుత్వం మెంబెర్ నెం.3009/బిసిడబ్ల్యూ/బిపి/2011 ద్వారా మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది. (ప్రతులను జతపరచడముయింది).

శ్రీ పాతురారి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సవివరంగా సమాధానమిచ్చారు. అందుకు మేము కూడా సంతృప్తి చెందుతున్నాము. కాపోతే ఒకటే అనుమానం ఏమిటంటే, బిసి సర్టిఫికేట్ తీసుకోవాలంటే ఇప్పటికే ఎన్నో ఇచ్చిందులను ఎదుర్కొంటున్నాం. ఎంతో అవినీతి జరుగుతున్నదనేటువంటి ఆరోపణలు మన్నున్నాయి. మళ్ళీ క్రీమి లేయర్ సర్టిఫికేట్ కావాలంటే, చాలా ఇచ్చిందపుతుంది. కాబట్టి ఈ క్రీమి లేయర్ సర్టిఫికేట్ ఇస్కూడానికి ఏమైనా యంత్రంగాన్ని ఏర్పాటు చేశారా? కార్యాలయానికి వెళ్లినప్పుడు బిసి సర్టిఫికేట్తో పాటే, క్రీమి లేయర్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే పరిస్థితి ఏమైనా ఉంటుందా?

శ్రీ జోగు రామస్వామి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిషనల్లు, ఆలర్డె రెండు మెంబెర్ల ద్వారానే క్రీమి లేయర్ సర్టిఫికేట్తో పాటు క్రీమి లేయర్ సర్టిఫికేట్లు కూడా జారీ చేసేటప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన సవివరమైన మార్గదర్శకాలను, సృష్టికరణాలను అనుసరించాలని, తెలంగాణ ప్రభుత్వం 18.12.2015 తేదీలో గానీ,

11.01.2016 తేదీ గల ప్రభుత్వం జి.ఓ నెం.3009/బిసిడబ్ల్యూ/బిపి/2011 ద్వారా భూపరిపాలన ముఖ్య కమిషనర్లు మరియు జిల్లా కలెక్టర్లందరికి కూడా ప్రాదరాబాద్ లోని మెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషము శాఖ కమిషనర్లకు తెలియజేస్తా, కుల ధృవీకరణం జారీ చేసి అధికారులందరి దృష్టికి ఈ అంశాన్ని తీసుకు రావాలని కోరడమైనది. అంతేకాకుండా దరఖాస్తుదారుని క్రీమి లేయర్, క్రీమి లేయర్ రేటర్ స్థితులను నిర్ణయించేటప్పుడు వేతనాల ఆదాయం, ఘనమాయ భూములుండే ఆదాయం పరిగణలోకి తీసుకోకూడదని సప్పంగా తెలియజేయడమైనది.

బంగారు తల్లి పథకం

ప్రశ్న నెం.1118(48)

శ్రీమతి ఆకుల లలిత, సర్వశ్రీ మహామృద్గ ఆలి పట్టిర్, యం. రంగారెడ్డి, పొంగులేటే సుధాకర్ రెడ్డి, యం.యల్.సి.,లు:- గౌరవనీయులైన రోడ్లు, భవనాలు, మహిళా, బాలల, వికలాంగుల, వయోవ్పుర్ధుల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) గత ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన వివిధ పథకాలను నిలిపివేయాలని ప్రభుత్వం ఉండ్చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) శాసనమండలి చట్టం ద్వారా ప్రవేశపెట్టిన పథకాలు అంటే ఎ.పి. బంగారు తల్లి, బాలికా అభివృద్ధి సాధికారిత చట్టాన్ని నిలిపివేస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, అందుకు గల కారణాలేమిటి?

గౌరవ మహిళా, బాలల, వికలాంగుల, వయోవ్పుర్ధుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):- అ) లేదండీ.

అ) అవునండీ. బంగారు తల్లి పథకాన్ని ఆపివేయడ మవుతున్నది.

ఇ) “బంగారు తల్లి” అనేది నేరుగా నగదు బదిలీ కార్యక్రమం కుమక తల్లిదండ్రులకు ఇచ్చిన నగదు బాలికల కోసం వినియోగించేలా చూసే కార్యక్రమ ఉండ్చోలను నెరవేర్చేందుకు ఎటువంటి సమర్థ యంత్రాంగం లేదు

అంతేకాకుండా, బాలికల వివహం కోసం తెలంగాణ ప్రభుత్వం క్షూణలక్ష్మీ ప్రాదీ ముబార్క పథకాలను అమలు చేస్తున్నందున, బంగారు తల్లి పథకాన్ని కొనసాగించాల్సిన అవసరం లేదు.

శ్రీమతి ఆకుల లలిత : అధ్యక్షా, “బంగారు తల్లి” చట్టం జి.బి.ఎం.యెస్.నెం.307 Empowerment Act ప్రకారు 2009 సంవత్సరంలో దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న వారి కొరకు ఈ పథకాన్ని తీసుకోచ్చారు. ఇది చాలా మంచి పథకం. ఈ పథకాన్ని నిలిపి వేయుద్దని నేను కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ప్రాదీ ముబార్క, క్షూణలక్ష్మీపోటు ఇది కూడా కంటిన్యూచేయాలి. మొదటిసారి డెలివరీ అయిన తరువాత బర్త్ రిజిస్ట్రేషన్కు రూ.2,500/- ఇప్పుడు జరిగింది. మల్లీ immunization కొరకు రూ.1,000/- ఇప్పుడుమన్తోంది.

అలాగే అంగన వాడీకి రూ.1,500/- అదేవిధంగా మొదటి తరగతి నుండి పదవ తరగతి చదివే పిల్లలకు రూ.2,000/- అలాగే ఆరవ తరగతి నుండి ఎనిమిదవ తరగతి పరకు రూ.2,500/-, తొమ్మిదవ తరగతి, పదవ తరగతి పిల్లలకు రూ.3,000/-, పదకొండవ తరగతి నుండి పన్నెండవ తరగతి పరకు రూ.3,500/-, గ్రాడ్యూయేషన్ నుండి రూ.4,000/-లు ఇప్పుడు జరుగుతోంది.

ఈ విధంగా మొత్తం after registration of the child Rs.2,500/-, after Intermediate and Graduation Rs.1,55,000/- totally the female child will get Rs.2,16,000/- in different stages. ఇవన్నీ కూడా నిలిపివేయకూడదు. ఎందుకంటే ఒక అమ్మాయి పుట్టిన తరువాత వాళ్ళ కాళ్ళ మీద వారు నిలబడేందుకు గాను ఇటువంటిపోత్తు, మ్యాట్రిషన్, ఎడ్యుకేషన్, స్కూల్ డెపల్మెంట్, సెల్ఫ్ డెపల్మెంట్ కొరకు ప్రభుత్వం సహాయం ఇస్తునే ఉండాలి. అలాగే క్షూణలక్ష్మీ ప్రాదీ ముబార్క పంటి పథకాలు కూడా చాలా మంచి కార్యక్రమాలు. ఈ రెండింటిని మార్చవడ్డని నేను కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, బంగారు తల్లి పథకాన్ని తీసేసి, పెళ్ళిచేసుకోవడానికి కొంతమందికి పథకాన్ని వర్తింప

చేసి ప్రభుత్వం ప్రచారం చేసుకుంటున్నది. ఆడపిల్ల పుట్టినప్పుడు రూ.2,50,000/- ఎందుకిచ్చారంటే, ఎస్సీ, ఎప్పి, వెనుకబడిన తరగతులలో పుట్టిన ఆడపిల్లలను ఇవాళ చంపుకునే పరిస్థితి ఉన్నది. అంత పెద్ద కార్యక్రమాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తీసుకోస్తే, దానిని ప్రకృత పెట్టిపేసి, ప్రాదీ ముబార్క లాంటి పథకాలు కొంతమందికి మాత్రమే ఇచ్చి ప్రకటనలు మాత్రం మూడింతలు చేస్తున్నారు. కానీ, ఈ బంగారుతల్లి పథకాన్ని తప్పకుండా పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఆడపిల్లలు పుట్టంగానే వారిని చంపిన సంఖ్య మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగానే ఉన్నది. అందువల్ల పాజిటివ్గా ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు మౌలికపసుపులు లేక బంగారుతల్లి కార్యక్రమాన్ని ఆపేశామని చెప్పారు. క్షూణలక్ష్మీ ప్రాదీ ముబార్క పంటి మంచి కార్యక్రమాలకు మేము స్వీగతం పలుకుతాము. ఇంతకుముందు సోదరిమణి, సోదరుడు చెప్పిపట్లు దీనికి అనుసంధానం చేస్తే భాగుంటుంది. దయచేసి ఆలోచించండి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఈ బంగారుతల్లి పథకం గురించి కొంతమంది జర్నల్ కూడా వ్రాశారు. అమెరికా దేశంలోని పేపర్లలో ఈ పథకం గురించి ప్రశంసలు వచ్చాయి. మీరు అధికారంలో ఉన్నారు. కాబట్టి, ఇందులో ఏమైనా లోపాలుంటే సరి చేయండి. ఈ పథకానికి క్షూణలక్ష్మీ, ప్రాదీ ముబార్క పంటి పథకాలు కూడా add చేసి, దీనికి ఇంకా సమగ్రంగా integrate చేస్తే భాగుంటుందని, మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, 10 సంవత్సరాల పెద్దల పాలనలో బంగారుతల్లి పథకానికి సంబంధించి, ఎన్నికలకు రెండు, మూడు నెలల ముందు ఈ చట్టం తీసుకురావడం జరిగింది. నిజంగా పేదల కోసం యం. రంగారెడ్డి గారి ఆవేదనకు అనుగుణంగా మొదటి సంవత్సరంలో పెట్టి ఉంటే, ఈ 10 సంవత్సరాలకు, ఇంకోక 7, 8 సంవత్సరాల్లో ఆ అమ్మాయికి డబ్బులన్నా వచ్చేవి.

ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని ఎన్నికల కోసం పెట్టలేదు. ఓట్లకోసం పెట్టలేదు. మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టాలని పెట్టలేదు. మాటిచ్చామని పెట్టలేదు. ఈ పథకం ద్వారా అమ్మయికి 18 సంవత్సరాలు వచ్చేసరికి రూ.50,000/-, మిగతా రూ.50,000/- 18వ సంవత్సరం వచ్చిన తరువాత ఇచ్చే నిధంగా పెట్టడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు యం.రంగారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు రూ.2,50,000/-కాదు, రూ.1,00,000/-లు మాత్రమే. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పాప పుట్టిన దగ్గర నుంచే కాదు పుట్టుకుమిందు నుండి గర్భిణీగా దాల్చిన దగ్గర నుండి ఆ పాపను, తల్లిని బ్రతికించుకోడానికి రూ.750కోట్లలో గర్భిణీ ప్రీలకు గానీ, బాలింతలకు నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. జీరో వయసు నుంచి ఆరు సంవత్సరాల వరకు పెరిగే పాపకు గానీ, బాబుకు గానీ అదేనిధంగా ఆరు సంవత్సరాల నుండి పది సంవత్సరాల వరకు వారి విధ్యకు గానీ, పది సంవత్సరాల నుండి పద్ధనిమిది సంవత్సరాల వరకు డిగ్రీ పూర్తయ్యే దాకా ప్రభుత్వమే అన్ని విధాలుగా పుస్తకాలు, బట్టలతో పాటు అన్ని ఇచ్చి చదినించడం జరుగుతుంది. ఈ కళాఖాలజ్క్షక్షికి సంబంధించి, ఇప్పటికెప్పుడు తల్లిదండ్రుల గుండెల మీద కుంపటి అయినటువంటి ఆడమీల్ పెళ్లి కోసం 18 సంవత్సరాల దాకా ఆగకుండా ఇవాళ తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టి పేద ఆడమీలు పెళ్లి చేసుకొని కుటుంబంలో సంతోషంగా బ్రతకాలనే ఉచ్ఛేశ్యంతో మేము కళాఖాలజ్క్ష పాదిముబార్క పథకాలను తీసుకురావడం జరిగింది.

ఈ సంవత్సరంలో 67,000 మంది ఆడమీలల పెళ్లి కోసం ప్రభుత్వం నిధులు ఇవ్వడం జరిగింది. బిసిలను కూడా ఆ పథకాలలో కలపడుమే కాకుండా అగ్ర కులాల్లో ఉన్న పేద ఆడమీలలకు పెళ్లి చేసే బాధ్యత తెలంగాణ ప్రభుత్వం తీసుకుండని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి మంచి పథకం అయితే మేము ఉంచే వాళ్లము. దానికి ఉన్నటువంటి లోటుపాట్లు, లోసుగులు ఏవైతే ఉన్నాయో, సెర్వ్ గానీ, మెప్పు గానీ, 10 సంవత్సరాల ప్రభుత్వ

పరిపాలనలో మీరు ఇచ్చింది రూ.9కోట్లు. ఈ సంవత్సరంలోనే పెళ్లిళకోరకు రూ.345కోట్లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. గర్భిణీ దాల్చిన దగ్గర నుండి, పాప పుట్టిన దగ్గర నుండి ఎస్టీ, ఎస్టీ, బిసి పేదలందరికి ఇవాళ సంవత్సరానికి రూ.1,650కోట్లు ఖర్చు పెట్టి, వారిని సాకడం, పోపించడం, స్వ్యాట్రిప్ప్స్ పుడ్ ఇష్వడం, చదువు చెప్పించడమే కాకుండా పెళ్లి చేసే బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం తీసుకుంది. అది గమనించుని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆడమీల్ పుట్టిన సందర్భంగా ఆ బిడ్డను పోపించడానికి రూ.2,000, రూ.3,000 ఇవ్వాలనే ఒక పథకం పెట్టారు. అది చెప్పకుండా ప్రభుత్వం పాదిముబార్క పథకాన్ని తీసుకొచ్చిందని, కాంగ్రెస్ వారేమో ఎన్నికల ముందు బంగారు తల్లి పథకాన్ని తీసుకొచ్చారని అంటున్నారు. అనలు ఈ బంగారు తల్లి పథకం ఉందా? లేదా? ఆడమీల్ పుట్టిపుట్టినుండి పాతశాల స్థాయి నుండి కశశాల స్థాయి వరకు వారికి ఇంత incentives ఇస్తే, ఆ అమ్మయి చదువుకొని, యోగ్యరాలై సమాజంలో గౌరవం సంపాదించుకోవడానికి ఆ(బంగారు తల్లి) పథకాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. అది ఎప్పుడు పెట్టారన్నది కాదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో స్థీలు ఎన్నో పోరాటాలు, త్యాగాలు చేసిన ప్రదేశాలలో ఈ పథకాన్ని పెడించి బాగుంటుందని మా కోరిక. అంతకు ముందు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు పెట్టింది, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పెట్టిందనే విషయం కాదు ఇక్కడ. ఇప్పుడు వారికి ఈ పథకం అవసరముంది.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టిర్ : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను అడిగేదేమంటే, ఈ బంగారు తల్లి పథకం చాలా మంచి పథకం. ఆనాడు పెద్దలందరూ ఆలోచన చేసి పెట్టిన పథకం. మీరు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొచ్చి, చర్చించడం. ఎందుకంటే అబ్బాయిలకు గానీ, అమ్మయిలకు గానీ 4 సంవత్సరాల నుండి 6 సంవత్సరాల వరకు, 6 సంవత్సరాల నుండి 10 సంవత్సరాల వరకు గానీ ఎప్పటి నుండో ఈ పథకం కొనసాగుతునే ఉంది.

ఒకటి - ప్రతి అమ్మాయి ఎవరికివారు ఇండివైడ్యుఫల్గా ఈ పథకం వస్తుందనే నమ్మకంతో ఉంటుంది.

రెండు - శ్రీదీముబార్క్ పథకం అనేది కొత్త పథకమని తమర్నారు. కానీ, 2006 సంవత్సరంలో తిరుమల తిరుపతి దేమస్థానం కళ్యాణమండపం వారు బీదవారికి పెళ్లి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో సామూహికవివాహాలు చేసే కార్యక్రమాన్ని మొదలు పెట్టడం జరిగింది. దానిని చూసి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచన చేసి, ఇటువంటిది మైనారిటీలకు ఎందుకు వర్తింప చేయకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ పథకాన్ని 2006 సంవత్సరంలో రూ.15,000/-లతో మొదలు పెట్టడం జరిగింది. తరువాత రూ.25,000/- వరకు పెంచడం జరిగింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రూ.55,000/- చేశారు. దీనిలో పేరు మరియు కొన్ని విధానాలు మార్చారు. ఎప్పుడైను ఒక ఆచారం వచ్చినప్పుడు implement లో కొన్ని పారపాట్లు జరుగుతున్నప్పుడు అనుభవం వస్తూ ఉంటే, దానిలో కొన్ని మార్పులు, చేర్పులు జరుగుతూ ఉంటాయి. ఆ ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వమని కాదు. శ్రీదీముబార్క్ పథకం కొత్త పథకమేమి కాదు. కాబట్టి బంగారు తల్లి పథకం గురించి కూడా ఆలోచన చేయమని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కర్ణై ప్రభాకర్ : అధ్యక్షా, ఇప్పటికే 67,000 మందికి పెళ్లి చేసిన భారం తమిటై వేసుకున్న ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, దానిని అమలు చేస్తున్నటువంటి మంత్రి గారికి మనస్వార్థిగా అభిసందస్తులు తెలియజేస్తున్నాను. ఇవ్వాళ అగ్రకులాల్లో ఉన్నటువంటి పేదలకు, బిసిలకు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. వారికి ఈ పథకం ఎప్పటినుండి వర్తిస్తుంది? ఈ సమావేశాల తరువాతనా, లేకపోతే వచ్చే మాసమా? దయచేసి స్వప్తంగా తెలియజేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

11.40 | శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజక ఉ. వర్గం-మహాబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు

ప్రౌదరాబాద్): అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని ఒకే ఒక్క అంశం అడగదలచుకున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన పథకం “బేటీ బచావో, బేటీ పడావో” ప్రస్తుతం ఎంత వరకు అమలు జరుగుతున్నది ?

శ్రీమతి ఆకుల లలిత(శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ రోజు మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కళ్యాణ లక్ష్మీ మరియు శ్రీదీముబార్క్ పథకాల అమలులో గోల్మూల్ జరిగినట్లు పేపర్లలో వార్తావచ్చింది. ఆ రకమైన అవకాశములు జరగకుండా చూడపుసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, పేదలైనటువంటి మహిళలతో సహ, వారికి పుట్టినటువంటి బిడ్డలను స్కోల్ బాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని నా సమాధానంలో చెప్పడం జరిగింది. గతంలో అంగ్రేషీలలో భోజనం పండిపట్టే పరిస్థితి లేదు. పేదలైన గర్భిణీ స్త్రీలకుగాని, బాలింతలకు గాని పోషికాహారం అందించినట్లయితే, ఆ పిల్లలు ఆరోగ్యంలో ఉంటారు. ప్రసమం తరువాత, ఆ తల్లి కూలికోనాలికో పోయి, కడుపునిండా తినడానికి అవకాశం లేనటువంటి కుటుంబాలను అందరినీ కూడా అంగ్రేషీ కేంద్రాల్లోనే, సుమారు రూ.1550 కోట్ల ఖర్చుతోటి, అన్నం, ఆకుకూర, పప్పు, పాలు, గుడ్పలో సహ, వారికి కావలసిన ఐరన్ టాబ్లెట్స్ ను అందించి, పాప ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి అవసరమైన చర్యలు అన్నిటినీ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అదనంగా డబ్బు అందకోయినా, రాష్ట్రప్రభుత్వమే రూ1650కోట్లు బడ్జెట్లులో పెట్టుకుని, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న పేద మహిళలందరికి, గర్భిణీ స్త్రీలగాని, బాలింతలు గాని, వారికి మంచి భోజన పసతితో సహ, పాపలు ఆరోగ్యవంతంగా పుట్టే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటే, పాప పుట్టి దగ్గరముండి “బాలామృతం” ద్వారా ఆరు సంవత్సరాలు వయసు వచ్చేదాకా అంగ్రే వాడీ కేంద్రాల్లోనే ఉంచి, వారికి కావలసిన ప్రీస్మూల్ విద్యను కూడా అందించి, తరువాత వచ్చిన అనేక పథకాల ద్వారా, వారికి డిగ్రీవరకు ఉచితవిద్యను అందించే సదుపాయం కల్పించడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా ఆ కుటుంబాల పిల్లలను

18 సంవత్సరాల వయసు వచ్చే వరకు సంరక్షించడం జరుగుతున్నది. ఆ కుటుంబాల మీద ఎటువంటి భారం పడుకుండా, అన్ని ఉచితంగానే ఏర్పాటు చేస్తూ, ఆ పిల్లలకు 18 సంవత్సరాల వయసు వచ్చిన తరువాత కళ్ళాలా లక్ష్మి పౌదీముబార్క పథకాల ద్వారా నివాహం జరిపించడం కూడా ఈ సంవత్సరం నుండి ప్రారంభించడం జరిగింది. గతంలో ఉన్న బంగారు తల్లి కంటే ప్రస్తుతం ప్రవేశపెట్టిన కళ్ళాలా లక్ష్మి పథకానికి ఎక్కువ ఆప్రిసియేప్పు వచ్చింది. గౌరవసభ్యరాలు లలిత గారు చెప్పినట్లు ఎక్కుడైనా అవకతవకలు జరిగితే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

అదే విధంగా శ్రీ ప్రభాకర్గారు చెప్పినట్లు ఈ బడ్జెటులో నిధులు కేటాయించాము. వచ్చే సంవత్సరం నుండి బిసిలకు, ఇబిసిలకు, తెల్ల కార్బూ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికీ ఈ కళ్ళాలా లక్ష్మి పథకం అమలు చేస్తామని గౌరవసభ్యలందరికీ మనవి చేస్తూ, మరింత పక్కాగా, పకడ్పందీగా, పేదలకు చేరే విధంగా నిర్వహించడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాము.

బంగారు తల్లి కార్బుకవరాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ఉంచదలచుకోలేదని మళ్ళీ స్పష్టం చేస్తున్నాము.

అధునిక సూపర్ స్పృష్టి ఆసుపత్రుల ఏర్పాటు

ప్రశ్న నెం. 1344 (49)

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవసభ్యులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తూ:

అ) రాష్ట్రంలో అధునాతన సూపర్ స్పృష్టి ఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేయడాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

అ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి, ఏర్పాటు చేయబోయే అట్టి ఆసుపత్రుల సంఖ్య ఎంత;

ఇ) అయితే, సదరు ఆసుపత్రులను ప్రభుత్వమే ఏర్పాటు చేసి, నిర్వహిస్తుందా;

ఈ) లేనట్లయితే, దానికి గల కారణాలేమిటి ?

గౌరవసభ్యులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి. లక్ష్మిరెడ్డి): - అ) అపునండీ.

ఆ) నగరం నాలుగు మూలల మరో నాలుగు (4) అధునాతన మళ్ళీ స్పృష్టి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేయాలని, పింఎన్సెన్వై పథకం క్రింద ఆదిలాబాద్లోని రిమ్సును, వరంగల్లోని ఎం.జి.ఎం.ను సూపర్ స్పృష్టి ఆసుపత్రులుగా స్థాయిని పెంచాలని ప్రతిపాదించడముయింది. ఖమ్మం, కరీంనగర్ల వద్ద రెండు (2) అధునాతన సూపర్ స్పృష్టి ఆసుపత్రులను నిర్మించాలని కూడా ప్రతిపాదించడముయింది.

ఇ) అపునండీ.

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తిను కాదు.

శ్రీకె.యాదవరెడ్డి: అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వం ఆరోగ్యానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, నాలుగు కొత్త సూపర్ స్పృష్టి ఆసుపత్రులను నిర్మించడానికి నిర్దయించడం సంతోషపరచున్న విషయం. ఈ సందర్భంలో రెండు విపర్యాలు నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాము. ఒకటి, పచులను సేకరించడం ద్వారా ఆసుపత్రులను నిర్మించడం. Infrastructureను కూడా అభివృద్ధి పరచడమ్మి. కానీ సూపర్ స్పృష్టి ఆసుపత్రులకు అవసరమైన అనుభవజ్ఞులైన వైద్యులు, స్పృష్టిస్టులు ఒక్కొక్క ఆసుపత్రికి ఎంతమంది కావలసి ఉంటుంది అనే విషయం అంచనా వేయవలసి ఉంటుంది. ఒక వేళ అంతమంది వైద్యులు మన దగ్గర అందుబాటులో లేకపోయినట్లయితే, వారిని ఇతర చేట్ల నుండి రిక్రూట్ చేసుకునే అవకాశం ఉందా? అటువంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఏమైనా ఉందా, అలా లేకపోయినట్లయితే ఈ సమస్యను ఏ రకంగా పరిష్కరించబోతున్నారు? ఈ మధ్యనే మంత్రిగారు శ్రీలంక పెళ్లి, అక్కడ రోబో అనే సంస్కరించి అధ్యయనం చేసి, పచ్చినట్లుమేము పేపర్లో చూసాము. తమిళనాడులో కూడా వైద్య విధానం బాగా అమలు జరుగుతున్నట్లు తెలిసింది. ఈ సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కరించబోతున్నారో మంత్రిగారు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ సి. లక్ష్మీరెడ్డి: అధ్యాం, ప్రభుత్వం నాలుగు సూపర్ స్పేషాలిటీ ఆసుపత్రులను నెలకోల్చాలని నిర్దియించడం జరిగింది. నిధులపరంగా ఎక్కడమంచి సహకారు పొందినా, వాటి నిర్వహణ పూర్తిగా ప్రభుత్వపరంగానే ఉంటుంది. అపసరమైన పైద్యులను రిక్రూట్చేసుకోవడు జరుగుతుంది. మన అపసరాలకు తగిన పైద్యులను రిక్రూట్చేసుకోవడానికి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదు. క్వాలిఫైడ్ డాక్టర్స్ కి మన రాష్ట్రంలో ఎటువంటి కొరత లేదు.

“హారిత హారం” కార్బూక్సమం క్రింద మొక్కల పెంపకం

ప్రశ్న నెం1054 (50)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవీయులైన అటవీ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) రాష్ట్రంలోని హారితహారం కార్బూక్సమం క్రింద 40 కోట్ల మొక్కలను నాటిన విషయం వాప్పవేనా;

ఆ) అయితే, ఈ మొక్కల ప్రస్తుత స్థితి ఏమిటి;

ఇ) మొక్కల పెంపకం కోసం చేసిన వ్యయం ఎంత?

గౌరవ అటవీ, పర్యావరణ మరియు వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపశాఖ మంత్రి (శ్రీ జోగురామన్): -

అ) తెలంగాణకు హారితహారం కార్బూక్సమం క్రింద సంబంధిత శాఖలన్నీ మొత్తం 38.63 కోట్ల నారమొక్కలను పెంచడమయింది అయితే, వివిధ కారణాల వల్ల 15.86 కోట్ల మొక్కలను మాత్రమే నాటడమయింది.

ఆ) తెలంగాణకు హారితహారం కార్బూక్సమం క్రింద నాటిన మొక్కలను సంబంధిత శాఖలు నిర్వహిస్తాయి. అటవీ శాఖ నాటిన మొక్కలలో సుమారు 80 శాతం మొక్కలు బటిక్కినవ్వాయి. ఇతర శాఖలు నాటిన వాటిలో బటిక్కిన మొక్కల డేటాను సేకరించడమపుతున్నది.

ఇ) వివిధ పథకాల క్రింద నార మొక్కలు పెంచడం, నాటడం మరియు ఇతర సంబంధిత కార్బూక్సాల నిమిత్తం చేసిన వ్యయం రూ.339.06 కోట్ల.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యాం, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. వరుస కరవులు, ప్రతికూల వాతావరణం ఉన్న నేపథ్యంలో, మనకు ఉన్న అటవీ సంపద 20 శాతానికి తగ్గిపోయింది. మినిమం 33 శాతం ఉండాలి. ఇంత మంచి కార్బూక్సమం చేపట్టిసందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభిసందిస్తున్నాను. అయితే 40 శాతం లోప మొక్కలు నాటే కార్బూక్సమం జరిగింది. ఇందులో మూడు రకాల మొక్కలున్నాయి. పల్లె రకం, పోధ రకం, మరియు బహుళ ప్రయోజన రకం. అటవీ శాఖ ద్వారా నాటిన మొక్కలు 80 శాతం వరకు బటిక్కినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. మిగిలిన మొక్కలు పెరగలేదు. నేను కోరేది ఏమిటంటే దయచేసి అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలను ఇంస్ట్రుషన్ చేయండి. అలాగే స్వచ్ఛంద సంస్థలను కూడా కలుపుకు పెట్టండి. ఇదీకి సామాజిక బాధ్యతగా గుర్తించండి. మేము ఆనాడు సప్టీయ సంజయ్ గాంధీగారి నాయక్కుంటో Five-point Formulae క్రింద, Each one, Plant one అనే ఒక నినాదం పెట్టుకుని, ఇటువంటి కార్బూక్సమమే చేపట్టడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఈ కార్బూక్సమాన్ని నిరంతర పర్యవేక్షణ జరుపుతూ, మొక్కలను పెంచుతూ, వాటిని సంరక్షించడంతో పాటు, మొక్కలను, చెట్లను సరక్కండి అనే నినాదం ప్రచారం చేయవలసి ఉంది. ఎందుకంటే కట్టెల వ్యాపారమైన యధిచ్చగా, అక్రమంగా నరికి, అడవులను పాడు చేస్తున్నారు. దాని మీద మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది ఒక డిబేట్ చేయవలసిన తముఖ్యమైన అంశం. ఒకమంచి సంకల్పంతో ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది కాబట్టి, సీరియస్‌గా ఆలోచించి, చర్యలు చేపట్టవలసి ఉంది.

ఓజోన్ పొర వలన వాతావరణ కాలుప్యం కూడా పెరుగుతున్నది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మేలుకున్న సందర్భంలో, మనం ఒక సామాజిక బాధ్యత క్రింద Priority Programme క్రింద ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు కాబట్టి, మొక్కల పోషణ, సంరక్షణ ను mandatory చేసి, గ్రామ పంచాయతీలను మానీటర్ చేస్తూ, ఫీల్డ్ అఫీసర్స్ ను నియమించి, ఈ కార్బూక్సమాన్ని పక్ష్యందిగా నిర్వహించమలసి

ఉంది. నాటిన మొక్కలు ఏని ఎండిపోతున్నాయో, ఏని సంరక్షించబడుతున్నాయో తెలియదు. మీరు టార్గెట్ బాగానే పెట్టుకుంటున్నారు. కానీ అది సక్షేప్ కావడం లేదు. సక్షేప్ కావాలని మేము కోరుకుంటున్నాము. ఇప్పటికే మీరు దాదాపు రూ.339 కోట్లు కేటాయించారు. అవసరమైతే ఇంకా పెంచండి. మనకు సరైన వర్షాలు లేవు. భూగర్జు జలాలు అడుగుటిపోయాయి. మనకు చెట్లు ఆక్షిజన్సు ఇస్తున్నాయి. సంపదము కూడా ఇచ్చే మొక్కలు మనకు ఉన్నాయి. పల్లె రకం, బోషధ రకం మొక్కలతో మనకు కొంత ఆదాయం కూడా సమకూరుతుంది. ఏ రకంగా చూసినా సంపద పెంచే అవకాశం ఈ హరిత హరంలో ఉంది. కాబట్టి అన్ని పార్టీలలో ఆఖిల పక్కన మీటింగ్ పెట్టండి. అన్ని వర్షాలవారిని ఇన్వాల్వ్ చెయ్యండి. ప్రజా ప్రతినిధులు, ఉద్యోగస్తులు, ఎన్జినోలు అందరినీ భాగస్వాములుగా చేసి, యుద్ధప్రాతిపదిక మీద చేస్తే తప్ప, ఇది సక్షేప్ కాదు. It is the need of the hour కాబట్టి తప్పకుండా ఇది సక్షేప్ కావాలని కోరుకుంటున్నాము. ఈ దిశగా మంత్రిగారు ఏని చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ జోగు రామస్వామి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చేస్తునట్లు ఈ కార్యక్రమం ముఖ్యమంత్రిగారి మానుపుత్రిక. ప్రభుత్వం ప్రతిప్పాత్మకంగా తీసుకుని, దృఢ సంకల్పంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. గతంలో నమైక్య రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు కూడా అటవీ శాఖ ఆధ్యార్యంలో రెండుకోట్ల మొక్కలకు మించి పెంచిన దాఖలాలు లేవు. మేము ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడానికి ముందే అన్ని ప్రభుత్వశాఖలలో, ఎన్జినోసంస్థలలోటి, గ్రామపంచాయితీలకు చెందిన గ్రామ హరిత రక్షణ సమితులలో, సర్వంచలు, ఎమ్పిటిసిలలలో మరియు గ్రామ పరిధిలో పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో కలిసి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ పర్యవేక్షణలోనే ఈ కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. ఇస్తే చేసినా, ప్రకృతిపై పరీత్యం అనేది మన చేతిలో లేకపోవడం వల్ల, మనం పెట్టుకున్న టార్గెట్ చేరుకోలేక పోయాము. ఏది ఏమైనప్పటికీ అనుకున్న లక్ష్యాన్ని చేరడానికి గౌరవ సభ్యులు సూచించిన

విధంగా కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించడం జరుగుతుంది. వర్షాకాలం రాక్షముందే అఖిల పక్కం గాని, NGO సంఘాలతో గాని సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, ముందు జాగ్రత్తచర్యలు తీసుకుంటాము. మొక్కలు నాటడమే కాదు, వాటిని సంరక్షించడానికి మన సంరక్షణ సమితి సభ్యులను ఈ కమిటీలో సభ్యులుగా చేర్చడం జరిగింది. రెండు కమిటీలు కలిసి మొక్కలు నాటడంతో పాటు, చెట్లను నరకవద్దని ఆదేశాలు ఇప్పడం జరిగింది. బెయిలబుల్ సెక్షన్లను నాన్ బెయిలబుల్ సెక్షన్లుగా మార్చి, అడవులను రక్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

రాబోయే రోజులో మరింత సమర్థవంతంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకువెళతాము. గతంలో మాదిరిగానే అన్ని పార్టీల నాయకులు మరియు NGO సంఘాలను కలుపుకుని కార్యక్రమం విజయవంతం చేస్తాము. గత సంవత్సరం మొట్టమొదటటి సారిగా చేపట్టడం ఒకటి, ప్రకృతి కరుణాంచక పోవడం మరొకటి, ఈ కార్యాల వల్ల అంచనాలను అందుకోలేక పోయాము. అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఇప్పటికే వుప్పు శాఖలను ఇందులో భాగస్వాములను చేశాము. అటవీ శాఖతో పాటు, ఎండోమెంట్ గాని, పరిశ్రమల శాఖగాని, ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొంటున్నాయి. వారికి ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో శిక్షణ ఇప్పడం జరిగింది. ఒక అవగాహన సదుస్థ కూడా పెట్టడం జరిగింది. ఫార్మెస్ట్ భాకులు ఉన్నచోట, 80-90% plants survival ఉంది. Non-Forest and Social forest areas ఉన్న చోట వర్షాఖావం వల్ల 60% survival ఉంది. వాటిని రక్షించుకోవడానికి ట్యూంక్లర్డ్ ద్వారా నీటిని సరుఱా చేస్తున్నాము.

ఇది మనందరి సమిష్టి బాధ్యత. కొత్తగా ఏర్పడిన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో హరిత హరం పథకాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో ప్రతిప్పాత్మకంగా చేపట్టడం జరిగింది. రాబోయే తరాలకు మన సంపదము అందిస్తూ, వాళ్ల సుఖసంతోషాలతో, ఆరోగ్యంగా ఉండాలని భావించారు. ఈ రోజు మనకు 24 శాతం ఉన్నటువంటి అటవీ ప్రాంతాన్ని కనీసం 33 శాతానికి తీసుకు రావాలంటే 230 కోట్ల

మెక్కలను, మూడు సంవత్సరాల్లో నాటాలనే కార్యక్రమం ఏదైతే చేపట్టామో, దానిని సభ్యులందరి సహకారంతోటి నిజయవంతం చేస్తామని వారికి మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో అభిల వక్కాన్ని పిలిచినప్పుడు మరికొన్ని మంచి నలహోలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ పథకాన్ని mandatoryగా చేస్తే తప్ప, ఫలితాలు సాధించలేము. ఇది మంచి కార్యక్రమం. అందరినీ కులుపుకుషైశాండి. బరాబర్గా మేము అన్ని రకాలుగా కోపరేట్ చేస్తాము. ప్రకృతి imbalanceగా ఉన్న నేపథ్యంలో మన సమస్యలుం చేసుకోవాలిన అవసరం ఎంతైకా ఉంది. హారిత హోరం ఎంతో important అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాము.

MR.CHAIRMAN: Now, Item No.II.

II. PAPER LAID ON THE TABLE

A copy of the 77TH Annual Report of Nizam Sugars Limited for the year 2014-15, as required under Section 395 of the Companies Act, 2013.

Item No.III.

III. GOVERNMENT MOTIONS

SRI KADIAM SRI HARI: Mr. Chairman, Sir, on behalf of the Minister for Irrigation & Legislative Affairs, I beg to move:

“That the Members of this House do proceed to elect One Member of the House to serve on the **Committee on Public Accounts**, in the manner required by Rule 263 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Council.”

“That the Members of this House do proceed to elect One Member of the House to serve on the **Committee on Public Undertakings**, in the manner required by Rule 265 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Council.”

MR. CHAIRMAN: Motions moved.

Item No.IV.

IV. ANNOUNCEMENT

In accordance with the practice for conduct of Elections to elect one Member each in Committee on Public Accounts and on the Public Undertakings, according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote,

I fix the following programme:

i) Last date for filing of nominations	:	Upto 3.00 P.M. on 19-03-2016 (Saturday)
ii) Date of Scrutiny of Nominations	:	At 4.00 P.M. on 19-03-2016 (Saturday)
iii) Last Date for withdrawal of Candidatures	:	Up to 5.00 P.M. on 21-03-2016 (Monday)
iv) Date on which a Poll shall, If necessary, be held.	:	Between 10.00 A.M. & 2.00 P.M. On 22-03-2016 (Tuesday)

12.00

మ.

V- ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

1. శ్రీ యన్. రామచంద్రరావు : యాదాది శ్రీ అళ్ళి సరసింహస్వామి దేవస్థానం అభివృద్ధిలో భాగంగా దేశంలోనే ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రంగా దాన్ని లీర్పిదిద్దాలని ప్రభత్వం సంకల్పించడం నిజంగా అభినందనీయం. అందుకు అవసరమైన వూ సంపూర్ణ సహాయ సహకారాలు అందించడానికి మేము కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాము. అయితే ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి మావిన్నపం ఏమంటే - గత యాభై సంవత్సరాలుగా యాదాది గుట్టపై దాదాపు 150 మంది చిరు వ్యాపారులు ప్రాపులు నిర్వహిస్తూ స్వామివారి దర్శనానికి విచ్చేసి భక్తులకు అవసరమైన పూజా సామగ్రిని అందజేస్తూ తమ వంతు సేవలందిస్తున్నారు. కానీ వారికి ఎటువంటి ప్రత్యామ్రాయ ఉపాధి అవకాశాలు చూపించకుండా వారు నిర్వహిస్తున్న దుకాణాలు ఒకేసారి తోలగించడం వల్ల వాళ్ళ కుటుంబాలన్నీ రోడ్డు మీద పడ్డాయి. ఎటువంటి జీవనాధారం లేక దుర్భరమైన పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. అంతేగాకుండా స్వామివారి దర్శనానికి వచ్చి భక్తులకు

పూజాసామగ్రి దీర్ఘకాలికపోవడం వల్ల తీవ్ర అసౌకర్యానికి గురవుతున్నారు. కాబట్టి ఈవిషయాన్ని చాలా తీవ్రంగా పరిగణిస్తూ, ప్రభుత్వం పెంటనే వాళ్ళకి ప్రత్యామ్నాయ వాణిజ్య సముదాయాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వాళ్ళందరూ ఈ ఉదయమే వచ్చి నన్ను కలిశారు. అధ్యక్షా, ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా స్పందించి వాళ్ల రెస్యూన్‌కి రావాలని కోరుతున్నాను.

2. శ్రీ పురాణం సతీవీ కుమార్ (స్థానికసంస్థలు-ఆదిలాబాద్): సింగరేణి ఆధ్వరంలో నిర్మిస్తున్న జైపూర్ పహర వ్యాంటుకు త్రాగునీటి సరఫరా పథకం క్రింద చెన్నార్ మండలం, కాంబోజీ గ్రామంలో ఒక రిజర్వేయర్ ప్రాంజలి పెట్టడం జరిగింది. ఇది మూడు సంవత్సరాల నుండి ప్రాసెస్ జరుగుతుంది. అయితే కాంబోజీ పేట రైతుల నుండి 390 ఎకరాలు భూసేకరణ కోసం కలెక్టర్, జాయింట్ కలెక్టర్, R.D.O.లతో చర్చలు జరిపి వాళ్లకు ఒక రేటు ఖరారు చెయ్యడం జరిగింది. ఒక్కుక్క ఎకరానికి రూ. 7,00,000 రూ.7,50,000లు, రూ. 8,00,000 లక్షలు నీర్లలు నీర్లయించడం జరిగింది. కలెక్టర్గారు స్వయంగా 15 రోజులలో పేమెంట్ ఇప్పిస్తామని చెప్పారు. సింగరేణి వాళ్ల గొల్లవాగు లెక్క కెనాల్ నుండి కాంబోజీ పేట 390 ఎకరాలకు సాగునీటికోసం ల్యాండ్ అక్విజిషన్లో పోతుందని నీరు ఇప్పలేదు. 15,20 రోజుల క్రితం సింగరేణి యాజమాన్య సంస్థ వాళ్ల ఈ 390 ఎకరాలు మేము తీసుకోవడం లేదని చెప్పడంతో రైతుల నెత్తి మీద బండ వేసినట్టు అయ్యంది.

భూమి పోతుందని కలెక్టర్గారు స్వయంగా చెప్పడం వల్ల, వేరే భూమి కోసం 2 నెలల బయానా పెట్టుకోవడం జరిగింది. కొంతమంది రైతులు ఈ డబ్బులు వస్తాయని ఆడ పిల్లల పెండ్లిలు కూడా పెట్టుకోవడం జరిగింది. రైతులు ఏం చెయ్యాలో తోచని స్థితిలో ఉండి, ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి కూడా కుపడుతుంది. సింగరేణి వాళ్ల భూసేకరణలో 395 ఎకరాలు సేకరించడం గొప్ప విషయం కాదు. కానీ

రైతుల సమస్యలను గుర్తించి, మానవతావాదంతో, రైతుల భూములను సేకరించి రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. నేను, గౌరవ మంత్రివర్గయలు, ఎండోమెంటు మినిషర్, అందరూ రెవ్యూ మీటింగ్లో సింగరేణి వాళ్లకి చెప్పడం జరిగింది. రైతులు అనేక సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు.

(ప్రశ్నేక ప్రశ్నాపనలను అధ్యక్షుల వారికి అందజేయడం జరిగింది)

MR. CHAIRMAN: Now, there is Tea-break for ten minutes.

(The House then adjourned for tea-break at 12.03 p.m.)

12.20 | (After tea break, the House reassembled at 12.39p.m. with the Hon'ble Chairman in the Chair.)

మిస్టర్ ఛైర్మన్: సభకి సమస్యలం. 2016-17 బడ్జెటుపై సాధారణ చర్చలో మాట్లాడువలసిందిగా శ్రీ పూల రవీందర్ గారిని కోరుతున్నాను.

(VI) 2016-17 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-ఖ్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై చర్చ

శ్రీ పూల రవీందర్: అధ్యక్షా, 2016-17 బడ్జెట్టుపై ప్రసంగించే అవకాశం కలిగించినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కొరకు ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా 14సంవత్సరాలు ఉద్యమం చేసి, యావ్రత్తతెలంగాణ రాష్ట్రంలోని పది జిల్లాలలోని నాలుగు మూలు తిరిగి, ఆ ప్రాంత ప్రజలు ఏమి కోరుకుంటున్నారు, ఎక్కడ నదీ జలాలున్నాయి, ఆ ప్రాంత ప్రజల స్థితిగతులేమిటి, ఎటువంటి కష్టాలు పడుతున్నారు, వాళ్లేమి కావాలని కోరుకుంటున్నారనే విషయాలపై ఆయన సంపూర్ణ అవగాహన కలిగించుకున్నారు.

12.40 | అధ్యక్షా, మొదటి బడ్జెట్, రెండప బడ్జెట్లో మార్గాల అంచనాల ప్రకారంగా చేసినప్పటికీ 2016-17 బడ్జెట్ వచ్చేవరకు ఒక సమమ్మిగ్నేసు, సంపూర్ణమైన బడ్జెట్ను గత ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి చేయని

విధంగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి శాఖ అవసరాలు ఏమిటి? ఎంత భర్తు అవుతుంది. ఏవిధమైనటువంటి ఆదాయం వస్తుంది. ఆదాయ వనరులు ఏమిటి? వీటన్నింటిని ఒక అద్భుతమైన ఆలోచన విధానంతో రూపొందించినటువంటి బడ్జెట్ ఈ బడ్జెట్.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారితో, అధికారులతో ఒకమంచి బడ్జెట్ ను తయారు చేస్తే మన పెద్దల సభలో గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు అపారమైన అనుభవం ఉన్నటువంటి వారు స్వప్తంగా ఈ బడ్జెట్ మీద ప్రసంగించడం జరిగింది. నిజంగా ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రజల యొక్క ఆశలు, ఆకాంక్షలు ఏమిటి? ఆశయాలు ఏమిటి? వారి యొక్క అవసరాలు ఏమిటి? అనేది సమగ్రంగా తెలుసుకొని ఈ బడ్జెట్ ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.

గతంలో బడ్జెట్ ఒక మూన పద్ధతిలో వచ్చేది. కానీ, దానికి విరుద్ధమైనటువంటి రీతిలో ఒక్కొక్క శాఖను తీసుకొని ఆ శాఖ మీద చాలా depth గా పోయి, ఎందుకు ఇన్ని నిధులు కేటాయించాలి. ఇంత బడ్జెట్ కేటాయించడం వల్ల ఈ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం ఏమిటి? అంతకుమించి ప్రజల యొక్క అవసరాలు ఏమి తీరుతాయి. ఇన్నీ ఆలోచన చేసి ఈ బడ్జెట్ మీద ఒక నూతన ఒరవడిని తీసుకువచ్చినటువంటి గొప్పతనం మన తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి దక్కుతుంది. ఇందులో గత బడ్జెట్లు ఏని చూసినా ప్లాన్ బడ్జెట్ ఎంత అయితే ఉంటుందో, అంతక్కు ఎక్కువగా నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ పెట్టుకొనడం జరుగుతుంది. కానీ, ఇక్కడ దానికి విరుద్ధంగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్లాన్ బడ్జెట్ నే రూ.67 లే కోట్లతో తయారు చేయడం జరిగింది.

ఎందుకు ప్లాన్ బడ్జెట్ ను మనం పెంచుకోగలిగాము. ఎప్పుడైతే, ఆయా డిపార్ట్మెంట్ మీద పట్టు ఉండి, అది ఎంత అవసరం అనేది ముందుగా చాలా అద్భుతంగా ఆలోచన చేసి, స్ఫుర్దీ చేసి, ఈ బడ్జెట్లో దీనికింత కేటాయించాలని చెప్పి దైర్యంగా ముందుకు వచ్చి

అధికారులను, మంత్రులందరినీ కూర్చోపట్టుకొని స్వయంగా ఒక ముఖ్యమంత్రే బడ్జెట్ ను తయారు చేసినటువంటి దాఖలాలు గత పరిపాలనలో ఎక్కడా మనకు కనిపించవు. అందుకు నిదర్శనమే ఈనాటి ఈ ప్లాన్ బడ్జెట్ కానివ్వండి, నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ కానివ్వండి. రూ.67,630 కోట్లు ప్లాన్ బడ్జెట్, రూ.62,785 కోట్లు నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్. అంటే, ప్లాన్ బడ్జెట్ ను మన ఎక్కువగా పెట్టగలిగామంటే దానిమీద ఎంతో ఆలోచన ఉంటే తప్ప అది మామాలుగా సాధ్యం అయ్యేది కాదు. అట్లా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఆవిధంగా ఆలోచన చేసి తెలంగాణ ప్రజల యొక్క అవసరాల కొరకు తయారు చేసినటువంటి బడ్జెట్.

ప్రతి శాఖ పని తీరును కూడా స్వయంగా వారే పర్యవేక్షించడం జరిగింది. 2014-15వ బడ్జెట్ తీసుకుంటే సైరుతి రుతుపవనాల వల్ల వచ్చిన వర్షపాతం 2014లో 30శాతం. అదేవిధంగా 2015వ సంవత్సరంలో 14శాతానికి సైరుతి రుతుపవనాలు పడిపోయాయి. 2015-16 తీసుకుంటే దీనిలో 58శాతం సైరుతి రుతుపవనాలు పడిపోయాయి. అదేవిధంగా 2016-17 తీసుకుంటే 79శాతానికి ఈశాస్య రుతుపవనాలు పడిపోయాయి. రెండు సంవత్సరాలు సైరుతి, ఈశాస్య రుతుపవనాలు పడిపోయిన సందర్భంలో రైతాంగం ఎంత క్షప్పడిపోతున్నారు. నీళ్ల లేక అనేది ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్, మే నెలల్లో ట్రైంకింగ్ వాటర్తో మనకు అర్థం అవుతుంది. ఎప్పుడైతే ఈ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకలో కృష్ణా నదీ మీద సుమారు ఒక 400 బ్యారేజీలు/చెక్ డ్యూమ్ల నిర్మాణాలు చేసిపోయిన తరువాత రాబోయే రోజుల్లో కృష్ణా నది మీద ఆధారపడి చేసేటటువంటి వ్యహారాల కానీవ్వండి, సాగునీటి ప్రాజెక్టులు కానివ్వండీ ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా మనకు నీరు కనిపించేటువంటి అవకాశం లేదు.

ఎంతసేపు మనం ఆధారపడేది గోదావరి నదీ జలాల మీదనే. ఈ గోదావరి నదిమీద ఏవిధంగా మనం నీటిని తీసుకోగలుగుతాం? ఎక్కడ మనకు నీరు 365రోజులు అందుబాటులో ఉంటుంది? ఇదంతా స్వయంగా గౌరవ

ముఖ్యమంత్రి గారే రీడిజైన్ చేసి, రీషంజనీరింగ్ చేసి ఆ ప్రాజెక్టులు గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేసినప్పటికీ అని అంతర్ రాష్ట్రానిభేదాల మెప్పుకు పోయేవిధంగా ఉన్నాయి తప్ప, ఎన్ని మేల కోట్ల ఖర్చుపెట్టినా, నీటి చుక్క రానటువంటి పరిస్థితుల్లో మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో తేదీః 08-03-2016నాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అంతర్ రాష్ట్ర జల ఒప్పందాల మీద గోదావరి నది మీద నిర్మించేటువంటి ప్రాణహిత-చెష్టా కానీపండి, వచ్చేటువంటి గోదావరి నది మీద నీరు తగ్గుతున్నటువంటి సందర్భంలో ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి, పెన్గంగా ఈ ఉప నదుల మీద ఆధారపడువలసిన పరిస్థితి ఉంది.

ఇక్కడ మహారాష్ట్రతో ఏ ఇబ్బందులు లేకుండా ఒప్పందాలు చేసుకొని, ఎక్కుడైతే నీటి నిలువ ఉంటుందో, నీటి సామర్థ్యం ఉంటుందో అక్కడనే ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పి ఒక చక్కటి ఆలోచన చేయడం. ఉద్యమ కాలంలో తిరుగుతున్నప్పుడు ఖమ్మం జిల్లా ప్రజలు ఏమి కోరుకుంటున్నారు, గోదావరిలో ఎక్కుడ నీరుందో, అక్కడి నుండి ఆ నీటిని తీసుకోవాలని చెప్పి, ఆ ప్రాజెక్టులకు సీతారామ-భక్తరామదాసు అని సీతా-రాములను మళ్ళీ గుర్తు చేసే విధంగా ఆ ప్రాజెక్టులకు పేర్లు పెట్టడం జరిగింది. రూ.1,152కోట్లతో ఆ ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కృష్ణ జలాలు కావచ్చు, గోదావరి నదీ జలాలు కావచ్చు ఖమ్మం జిల్లాను సస్యశ్యామలం చేయాలనేదే ఒక ప్రధానమైనటువంటి ఉద్దేశ్యం. అదేవిధంగా ఇటు దక్కిణ తెలంగాణకు వస్తే, మహాబూబ్ నగర్, పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల పథకాన్ని రూ.7,800కోట్లతో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. ఇది ఎత్తిపోతల పథకం అయినా పాలమూరు జిల్లా వెనుకబడ్డదని, ఈ ప్రాంత ప్రజలు వలసలు పోవడని చెప్పి ఒకమంచి ఆలోచన చేయడు జరిగింది. ఇంత depthకి వెళ్లి, ఇంతసమగ్రమైన ఆలోచన విధానంతో ఈరోజు బడ్జెట్టును ఏర్పాటు చేయడం నిజంగా అభినందనీయం.

అట్లాగే, మనం దీనిలో ఏ రాష్ట్రమైనా ఎంతసేపు అభివృద్ధి వైపీ కాకుండా సంక్షేపు కార్యక్రమాలు కూడా

తీసుకొని ఈ రెండింటిని సమానంగా ఒక బండికి రెండు గిత్తల్లగా, ఈ రెండు సమానంగా వెళ్లినప్పుడే ఆ రాష్ట్రం ముందుకు వెళుతుంది. అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఎస్సి/ఎస్సి, సంక్షేపుం కానీపండి, బిసి సంక్షేపు, మైనారిటీ సంక్షేపుం కానీపండి ఇలా సంక్షేపు కార్డుక్రమాలు తీసుకుంటే అన్ని వర్గాల ప్రజలకు చక్కటి అవకాశాలు కల్పించి దానికి ఉదాహరణగా ఆసరా పించనులు గతంలో కూడా మిత్రులు పెట్టడం జరిగింది. అయినా ఆ నిధులు సరిపోవని చెప్పి రూ.1000/-, రూ.1500/- పించనులను తీసుకువచ్చి ఈరోజు వృద్ధులకు, వికలాంగులకు ఒకభరోసా ఇచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వమని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే, కళ్యాణ లక్ష్మీ కానీపండి, శ్రేది ముబార్క కానీపండి ముందుగా వాటిని లాంచింగ్ చేసిన తరువాత ఏవిధంగా ప్రజలకు ఉపయోగపడుతోందనేది ఆలోచించి దానిని ఇటు బీసీలకు, అదేవిధంగా ఈబీసీలకు కూడా ఎందుకు చేయగూడదనే ఆలోచనతో మరి వారు ఉన్నత వర్గాల్లో జన్మించినా వారు బీద కుటుంబాలుగా ఉన్నప్పుడు ఆ కుటుంబాలను కూడా ఆదుకోవాలని చెప్పి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచన చేసి కళ్యాణ లక్ష్మీని ఎస్సి/ఎస్సితోపాటు బిసి, ఈబీసీలకు కూడా అందించేటువంటి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

ఇట్లా, ఇన్ని రకాలుగా ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతూ, అదే పద్ధతిలో పట్టణాభివృద్ధి గురించి ఆలోచన చేస్తే నిన్ననే జరిగినటువంటి జి.పాచ.ఎం.సి. ఎన్నికల్లో మనం చూశాం. ఈ ప్రాదుర్బాహ్ద సగరం కొన్ని వందల ఏళ్ల క్రితం ఏర్పడ్డా, ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి ట్రాఫిక్ విషయం కానీపండి, అదేవిధంగా రోడ్లు, అభివృద్ధి విషయంలో కానీపండి, తెలంగాణలోని నాలుగు వంతు ప్రజలు ప్రాదుర్బాహ్దలోనే నివసిస్తున్నారు. అంటే ఒక పాప వంతు అభివృద్ధి ప్రాదుర్బాహ్దలో జరగాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రజలు, ఉన్నటువంటి విస్తరణ దానికి అనుకూలమైనటువంటి, సమానమైనటువంటి, అవసరమైనటువంటి రోడ్లు ప్రస్తుతం లేవు. అధ్యక్షా, ఈరోడ్లను ఖచ్చితంగా ఏర్పాటు చేయాలి.

ట్రాఫిక్ సమయ తీర్చాలనే ఆలోచనతో కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అటు పోలీస్ వ్యవస్థను, ఒకవైపు WIN Towers ని ఏర్పాటు చేసి ఒక ఏడు ఎకరాల్లో అధునాతమైనటువంటి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పోలీస్ వ్యవస్థను పట్టిప్పంగా చేసేటువంటి ఆలోచనలో ఉన్నారు.

ఇలా ఇటు పైదరాబాద్, అదేవిధంగా పల్లెల్లో కూడా అభివృద్ధిని సాధించాలని చెప్పి కరీంనగర్, ఖమ్మం, రామగుండం, నిజమాబాద్ లలో ఉన్నటువంటికార్బోరేషన్కు అభివృద్ధిని అందించాలని చెప్పి, ఒక్కొక్క కార్బోరేషన్కి రూ.100కోట్లుగా మొత్తం కార్బోరేషన్కిగాను రూ.400కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా వరంగల్ పెద్ద కార్బోరేషన్కాబట్టి, దానికి రూ.300కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టడం జరిగింది. ఇది నిజంగా ప్రతి ఇంచు, ఇంచు ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజలకు, ఏ ప్రాంతానికి ఏమి కావాలనేటువంటిది ఆలోచన చేస్తున్నారని అనడానికి ఇది అద్దు పడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అట్లాగే పరిశ్రమల పైపు ఆలోచన చేసినట్లుయైతే, రాష్ట్రం ఏర్పడిన రోజు అసలు ఈ పరిశ్రమలు ఎలా నడుస్తాయి. ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి విద్యుత్తే రాదని, చీకట్లో మగ్గిపోతారని అన్నారు. కానీ, ఆరు నెలల్లో ముఖ్యమంత్రి గారు కష్టపడి ఇక్కడ కరెంటు ఇబ్బందులు లేకుండా చేసినటువంటి ఘనత ముఖ్యమంత్రి గారికి దక్కుతుంది. దాంతే ఐ.టి. రంగం కానివ్వండి, పరిశ్రమలు కానివ్వండి వెంటనే ఇటు జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మన దగ్గరకు రావడం పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందడం జరుగుతుంది. ఇదంతా సుమారు ఒక సలభైవేల ఉద్యోగాల కొరకు స్టోన్ చేసి ఇప్పటికే ఏర్పాటుకావడు జరిగింది. ఐ.టి. రంగంలో చూసినట్లుయైతే ఇప్పటికే గూగూల్ సంస్ వాళ్లు సుమారు రూ.1000కోట్లతో ఇక్కడ ఆ క్యాంపస్‌ను ఏర్పాటు చేసి ఐ.టి. రంగంలో మన పిల్లలకు అపారమైనటువంటి ఉద్యోగాలు వచ్చేటువంటి అవకాశాలు చేస్తున్నారు. ఈవిధంగా మన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇటు పరిశ్రమల్లో కానివ్వండి, ఐ.టి. రంగంలో కానివ్వండి అభివృద్ధిలో చాలా ముందుకు వెళ్లున్నాను.

షహస్రాయ రంగాన్ని చూసినట్లుయైతే, రాష్ట్రంలో సుమారు 70 శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నటువంటి వాళ్లు. ఆ వ్యవసాయ రంగ అభివృద్ధి కొరకు, సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కొరకు రూ.25,000కోట్లు ఏర్పాటు చేసి వ్యవసాయానికి ప్రధానమైనటువంటి నీటి సదుపాయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నాలు మనం చూస్తున్నాము. అలగే తెలంగాణాని ఒక విత్తన బాంధాగారంగా చేయాలని ఆలోచించడం చూస్తున్నాము. పైదరాబాద్కి 70 శాతం పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు ఇతర రాష్ట్రాల నుండి దిగుబడి చేసుకుంటున్నాము. ఈ రాష్ట్రప్రజలకు హోర్టికల్చర్లో పండ్లా, కూరగాయలు, పూలు సాగుచేసుకోడానికి సబ్సిడీలు ఇచ్చి వారిని ఎంకరేజ్ చేసి, సబ్సిడీ రూపంలో విత్తూలను intime లో ఇచ్చి చేసినట్లుయైతే ఈ 70 శాతం ఇతర రాష్ట్రాల నుండి తెచ్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉండదనే ఆలోచనతో వీటిని మన రైతులకే అవకాశాలు కల్పించాలని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. 600 మంది ఎస్సి/ ఎస్ట్రోలకు పాలీ హాబ్ మీద వంద శాతం సబ్సిడీ ఇప్పడం జరిగింది. ఉదయం కూడా మంత్రి గారు చెప్పారు. ఎందుకంటే బ్యాంకర్లు ఇబ్బంది పెడుతారని చెప్పి మొత్తంగా వంద శాతం సబ్సిడీ ఇప్పడం జరిగింది. ఇట్లా వ్యవసాయపరంగా అభివృద్ధి సాధించాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుంది.

అధ్యక్షా, మిషన్ కాక్షీయ తీసుకుంటే, ఈ రాష్ట్రంలో 46వేల చెరువులు ఉంటే, గత సంవత్సరం తొమ్మిది నేల చెరువుల పూడిక తీశాం. మళ్లీ ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుండి చెరువుల పూడిక తీయడం మొదలు పెడుతున్నాము. అధ్యక్షా, భగవంతుని దయవల్ల ఈ సంవత్సరం అయినా మంచి వర్షాలు వస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్ర సుభిక్షంగా ఉండాలని చెప్పి కోరుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, విద్యుత్ రంగం చూసినట్లుయైతే, రాబోయే మూడు సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు 23,912 మెగావాట్ల విద్యుత్ వస్తుందని expect చేస్తున్నాము. ఆ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో immediate గా మనం ప్రణాళిక

వేసుకున్నటువంటి వాటిలో నల్గొండ జిల్లాలోని యాదాది ప్రాజెక్టు కానివ్వండి, ఖమ్మం జిల్లాలోని కొత్తగూడం, భద్రాది ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఒక 6000 మెగావాట్లను మనం రేపు పొందబోయే విధంగా ఈ ఏర్పాట్లు చేసుకోవడం జరిగింది. విద్యుత్ విషయంలో వచ్చే రెండెండ్లలో రెప్పపాటు కూడా విద్యుత్ను పోనివ్వమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలియజేయడం జరిగింది. నిజంగా ఇది మామూలు విషయం కాదు. ఇటు పరిశ్రమల విషయం కానివ్వండి, వ్యవసాయ రంగానికి గానీ ఏఫ్రిల్ నుండి రైతులకు 9గంటల విద్యుత్ము అందిస్తామని ఇంత అడ్వెస్చుగా చెప్పిన ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వమని తెలియజేస్తున్నాను.

అట్లగే, రూ.91,500కోట్ల ఖర్చుతో జెన్కో, సింగరేణి, ఎన్.టిపి.సి., సోలార్ యూనిట్స్ ద్వారా ఈ 23,000 మెగావాట్ల విద్యుత్ను పొందబోతున్నాము. తెలంగాణ ప్రాంతంలో గతంలో ఏదైతే చీకటి అవుతుందని అన్నారో అటువంటి వాటికి పూర్తి స్థాయిలో మనం క్లోజ్ చేసి మంచి విద్యుత్ ఉండనేది వినిపించగలుగుతాము.

వాటర్ గ్రిడ్ చూసినట్లయితే, ముఖ్యంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సిద్ధిపేటలో 20విండ్ల క్రితం చేసి చూపించారు. మనిపికి ఒక్కింటికి గ్రామాల్లో వంద లీటర్లు, పట్టణాల్లో 150లీటర్లు, కార్బోరేఫర్లో 200లీటర్లు నీటిని ఇస్తామని చెప్పి ఒక బ్రహ్మండమైన ప్రాజెక్టును చేయడం జరుగుతుంది. దీనిని ఏవిధంగా ప్రణాళిక చేస్తున్నారు, మేము కూడా చేయాలని బీపార్, ఉత్తరపదేశ్, మధ్యపదేశ్ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులు హర్షిస్తున్నారు. వచ్చే మూడెండ్లలో రూ.40,000 కోట్ల ఖర్చుపెట్టి ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పూర్తి చేయాలనే చిత్తపుద్దితో మన ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతోంది.

1.00 | నిజానికి 2016 డిసెంబర్ నాటికి 61,000

మ. | గ్రామాల్లో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. అంటే 50 శాతం నియోజకవర్గాలో ఈ సంవత్సరం డిసెంబర్ వరకు దాదాపు 12 పట్టణాలలో వాటర్ గ్రిడ్ అందించే విధంగా తగిన ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. 2017 డిసెంబర్ నాటికి 95 శాతం వరకు పూర్తి చేస్తామని ఈ సందర్భంగా

తెలియజేస్తున్నాను. నిజంగా ఈ ప్రాజెక్టు మొదలు పెట్టిమ్మటి నుండి కొన్ని సంవత్సరాల వరకు పూర్తికానీ దాఖలాలు ఉన్నాయి. మనిపికి గాలి తర్వాత అత్యంత ముఖ్యమైనది సురక్షితమైనటువంటి మంచినీరు. అటువంటి మంచినీరు అందించే ఒక మంచి కార్బూక్షమం మిపస్ భగీరథ పేరుతో తీసుకోవడం దానికి అటు మిపస్ కాకతీయకు హరీష్రావుగారు, ఇటు మిపస్ భగీరథకు కెట్టిఅర్గారు చాలా చురుగ్గా ముందుకు తీసుకెళ్తూ, ఈ కార్బూక్షమాన్ని పూర్తి చేసే పనిలో ఉన్నారు.

ఏసమాజానైక్స్ విద్య, వైద్య, ఆరోగ్యం చాలా అవసరం. విద్యా రంగానికి సంబంధించి అపారమైనటువంటి అనుభవమున్న ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు ఉన్నారు. మనం సమాజంలోని ప్రతి మనిపిని చదువు వచ్చిన మనిపిగా ఎన్నడైతే తీర్పిదిద్దుతామో, ఆటోమేటిగా ఆ సమాజం అభివృద్ధి చెందుతుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం విద్యా రంగాన్ని బల్సోపెతుం చేయడం కొరకు, ఇప్పుడున్నటువంటి హస్పిట్స్ ను ఒక దెసిడ్యూయిల్ స్కూల్స్ గా తీర్పిదిద్దేటటువంటి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. దానితోపాటు మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ సందర్భంగా తెలియజేసేది ఏమంటే, ప్రభుత్వ పార్శవాలలో, సన్సబియ్యంతో మధ్యాహ్న భోజనపథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టాము. అలాగే కూళాలల్లో కూడా సన్సబియ్యంతో మధ్యాహ్న భోజన పథకం అనే కార్బూక్షమాన్ని ప్రవేశపెట్టబోతున్నాం.

ఇన్ని మంచి కార్బూక్షమాలు చేస్తూ, ఉచిత విద్యతో పాటు అంగ విద్యను కూడా ప్రవేశపెట్టిస్తుట్టయితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ప్రవేశు పార్శవాలలో చదువుకుంటున్న బీద విద్యార్థులు వేల రూపాయల ఖర్చు పెట్టుకుండా ప్రభుత్వ పార్శవాలలో చదువుకుంటారని, మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ఆరోగ్యమనేది విద్యకు, వైద్యానికి చాలా దగ్గర సంబంధం ఉంది. మనం యాభైయేళ్ల దాటిన తర్వాత వాకింగ్ ఎలా చేయాలి, యోగ ఎలా చేయాలనే దానిమీద దృష్టి పెడుతున్నాం. అందువల్ల పార్శవాలల్లో ప్రైమరీ ఎద్దుకేపస్ నుండి వ్యాయామ విద్యను, యోగ విద్యను

ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా ఉప ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అదే నిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు, ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రభుత్వ ఆముఖత్రాలను బలోపేతం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, నలబై డయాగ్వైస్ సెంటర్లు ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. అందులో మందులు, మంచాలు, పరికరాలను రీస్టోర్స్ చేసేటటువంటి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. అలాగే రోడ్స్ మరియు భవనాల శాఖను చూసినట్లయితే, కొన్ని జిల్లాల్లోనీ మండలాలకు, గ్రామాలకు ఒక డాంబర్ రోడ్స్ వేసి హైదరాబాద్ నగరం పైపు రోడ్స్ వెళ్లేటట్లుగా దాదాపు రూ.3,333కోట్లతో ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఈ నిధంగా ఇంతమంచి బడ్జెట్ ఏర్పాట్లు చేసి, తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలను సెర్వేషన్సికి కృషిచేస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ మంత్రులకు, అవకాశమిచ్చిన ఛైర్మన్ గారికి ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి ఈటుల రాజీందర్ గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి 2016-17 బడ్జెట్ టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి 21 మాసాల తర్వాత ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్. తొందరలో ఉగాది రాబోతుంది. ఉగాది పచ్చడిలో అన్ని రకాల రుచులుంటాయి. చేదు, వగరు, తీపి అన్ని ఉన్నాయి. నేను పాజిటివ్ ను పాజిటివ్ గా చెబుతాను. కానీ చేదు, వగరు, కారం ఎక్కువుంది. అది ఆరోగ్యానికి మంచిదమకుంటే ఫరవాలేదు. కానీ ఇది ఆశల్లో కల్పించి, ఉపాల్లో విహారింపజేస్తూ, బంగారు తెలంగాణ స్లోగన్స్తో, బంగారు పల్లకిమోతెత్తుట కొరకు, వాస్తవ పరిస్థితులకు విరుద్ధగా, అంతరాత్మకచేప్పి గోసుకు విరుద్ధగా, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నటువంటి నేపథ్యానికి విరుద్ధగా, వరుస కరువులతో అతలాకుతలమైనటువంటి వ్యవసాయం రంగం, అన్నం పెట్టినటువంటి అన్నదాత పదేళ్లు కష్టఫడి సంపోదించి, ఐదువేళలు మనందరి నోట్లోకి పోయేటట్లుగా చేసేటటువంటి అన్నదాతల ఆక్రందనని, కేవలం ఒక ఉపాపో ప్రపంచంలో విహారింపజేస్తూ, ప్రాక్టికల్గా ఎక్కుడా కూడా

ప్రజలు ఆశించిన విధంగా లేదని చెప్పడానికి బాధపడుతున్నాను.

జర్నలీస్ ఒక సామెత ఉంది. “ సరైన సమయంలో చెప్పలేని నిజం, అబద్ధం కన్నా కష్టం.” ఆ సభగానీ, ఈ సభగానీ మనం మాటల్లాడే ఈ రెండు సభల్లో కూడా ప్రతి విషయం మీడియా, ప్రజలు చూస్తారు. సహజంగా అపోజిషన్ ఏమేమి చేయాలి, ఎలా చేయాలి, ప్రభుత్వం పనితీరు ఎలా ఉంది, ఎట్లా మెరుగుపరుచుకోవాలనే విషయానికి వస్తే, ఒక 10 శాతం రాజకీయమైనటువంటి ఆరోపణలు రావచ్చు. మేము బుహ్యండంగా చేస్తున్నామనేకంటే, వాస్తవానికి దగ్గరగా ఆలోచించి ప్రజలు ఏమేమి కోరుకుంటున్నారు? మన నీళ్లు, నిధులు, భూములు, స్వయం పరిపాలన, 60 సంవత్సరాల పోరాటం, 1200 మంది అమరపీరుల త్యాగం చూసి ఆ నాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు, ముఖ్యమంత్రిగారి అభిప్రాయం తీసుకొని, తల్లిమనమతో సోనియగాంధీ గారు ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇష్టడం జరిగింది.

అయితే చాలా బాధపడుతూ, మంచి చేసిన కొన్ని విషయాల గురించి నేను బరాబర్గా చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ తీర్మాని అప్పు, ఆరని నిప్పులాంటిది. ఈ అప్పులనేవి development processలో భాగమైనప్పటికీ, ఈ రోజు ఎట్లా ఉందంటే బడ్జెట్ socio economic outlookలో గత 2014-15 బడ్జెట్ చూస్తే, మనం పెట్టుకున్న అంచనాలకి 60 శాతం మాత్రమే ఖర్చు పెట్టగలిగారు. ప్రత్యేకంగా సంక్షేమరంగునాటు చాలా ఇష్టమని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఎస్సీలకు 34 శాతం, ఎస్సీలకు 42 శాతం, బీసిలకు 52 శాతం, మైనారిటీలకు 30 శాతం ఇష్టడం జరిగింది.

మైనారిటీల కొరకు దాదాపు రూ.422.03కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ఒక RTI Activist అయిన శ్రీ ఎస్.కె. మసూద్ ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారం రూ.728కోట్లు unspent amount అని తెలిపింది. నీను గౌరవ ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారికి కొంత కోపం వచ్చింది. మైనారిటీలకు ఉపకార వేతనాలు ఇచ్చేటువంటి విషయంలో గానీ అదే నిధంగా ప్రాఫెషనల్ క్రాంటల్లో చదువుకునే విషయంలో గానీ, ఉపకారియా

యూనివర్సిటీ నోడల్ ఏజన్సీ CEDM (Center for Education Development of Minorities) ద్వారా వాళ్ళకు శిక్షణ ఇచ్చి అన్ని రకాలుగా తీర్చిదిద్దే పథకం. అది defunct చేసే కార్యక్రమం చేశారు. ఈ రోజు ఇంత పెద్దుత్తున బడ్జెట్ పెట్టుకొని socio economicలో అగ్రికల్చర్ సెక్షన్ (-1.1) సంబంధించి పరున కరువులు, ప్రకృతి మీద వేసేశారు. Deteriorate condition, alarming conditionలో వ్యవసాయ రంగం ఉందనేది దీంట్లోనే చెబుతున్నారు.

Gross State Domestic Product of Telangana current prices మరియు manufacturingలో కొంత అభివృద్ధి ఉంది. Electricity, Gas, Water Supply and other utility servicesలో అభివృద్ధి ఉందని చూపించడం జరిగింది. గౌరవ అధికారులకు, ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేసేది, జనరల్గా Primary, Secondary, Tertiary అనే మూడు సెక్షన్లో ఈ యొక్క ఎకానమి చూస్తారు. Primary Sectorలో live stock, forest, mining zone ఉంటాయి.

తర్వాత Secondaryలో Manufacturing, Electricity, Gas ఉంటాయి. తరువాత Tertiaryలో Trade, Repair Services, Restaurant ఉంటాయి. ఈ రోజు ప్రధానంగా వారు ఇచ్చిన ఇండెక్స్ ప్రకారం మనం గ్రాఫ్(-18.2)లో ఉన్నాం. ఈ రోజు Agriculture, Forest and Fishing (-4.5) ఉంది. అనలు ప్రజలు మనమంచి ఏం కోరుకుంటున్నారు. ఈ బడ్జెట్ మీరు బ్రహ్మండంగా ప్రివేర్ చేశారు. కానీ ఈ రోజు ఒకే దఫ్ఫా రుణ మాఫీ చేయాలనే విషయాన్ని ఈ Floor of the House లో తొందరగా ప్రకటిస్తామని గౌరవ వ్యవసాయశాఖ మాత్రులు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న రిప్పు ఇచ్చినప్పుడు, మేము మూడో క్షీ మాత్రమే కడతాం, ఒకే దఫ్ఫా లేదని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో రైతుల పరిస్థితి ఏంత ఫోరంగా ఉందంటే ఉత్తరపదేశ్, పశ్చిమబెంగాల్ కంటే ఎక్కువ తెలంగాణలో సగటు అప్పు మనకు ఉంది. దాదాపు 1000

మందిలో, 674 మంది రైతులు అప్పులపాలైనారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో వారికి మోరల్ సపోర్ట్ ఇచ్చి, ఆదుకోవలసిన అమరం ఉంది. దాదాపు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులు రూ.700కోట్లు కానీ, మా లీడర్ గారు రూ.3,000కోట్లు ఇచ్చిందని చెబుతున్నారు. లెక్కించినది ఇష్టుట్ సబ్సిడీ, రాష్ట్రభజనానుంచి ఇస్సివేల బడ్జెట్ ఇష్టులేరా అధ్యక్ష! మీకు వ్యాదయం రాదా! స్వయంగా మీరు రైతు.

ఈ రోజు అన్నదాతలను ఆదుకోవాలనే ఆలోచన చేయాలి. రుణమాఫీ అలాగే ఉంది. ఇచ్చే కొత్తరుణాలు కూడా టార్గెట్ కంటే తక్కువిచ్చారు. బ్యాంకులు అనేక పరిశులు పెడుతున్నాయి. రబీ పంటకూడా చాలా తక్కువ వేయడం జరిగింది. పరి పంట కూడా సాంద్రత తగ్గిపోయింది. భరీఫ్ తగ్గిపోయింది. ఈవిధంగా వ్యవసాయ రంగం కదేలైనటువంటి పరిస్థితుల్లో మీరు “మిలీనియం అభివృద్ధి లక్ష్యాల సాధనలో సమీకృత అభివృద్ధి” అని బ్రహ్మండంగా చెప్పారు. కనీసం ఒకే దఫ్ఫా రుణ మాఫీ చేస్తారంటే అది చేయలేదు. అలాగే రబీ పంటకు తొందరగా ప్రార్థించుకోనేలు ఇస్తారంటే అది లేదు. ఇవ్వాళ ఎంత దుర్భరమైన పరిస్థితి ఉందంటే, పశువులకు త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు. వైరా పంట రిజర్వాయర్లో మినిమమ్ 18 అడుగులకు ఉండాల్సిన నీరు 3 అడుగులకి పడిపోయింది. అక్కడ ఉన్నటువంటి దాదాపు 100 గ్రామల ప్రజలు ఆ బురద నీళ్లే త్రాగుతున్నారు. ఈ సమయ గురించి నిన్ననే మా కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు థర్ను చేయడం జరిగింది.

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నుండి తక్షణమే నీళ్లు విడుదల చేయకపోతే చాలా ఇబ్బందులు ఎదురుతాయి. త్రాగుసీటికి సంబంధించి పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా ఉంది. ఇటువంటిని అనేక రకాల ఇబ్బందులున్నప్పటికీ కేంద్రప్రభుత్వం పరిస్థితి అర్థం చేసుకోకుండా, ఈ రకంగా చేస్తాన్నది. కరువు నివారణ విషయంలో విషయమయ్యారు.

ఈ రోజు సాగునీటి విషయంలో ప్రభుత్వం రూ.25,000 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నామని చెబుతోంది. ఈ నిధులు పూర్తి స్థాయిలో ఖర్చు కావాలని, రాష్ట్ర అభివృద్ధి

చెందాలనే మొదు కూడా కోరుకుంటున్నాం. దానికి టెక్షికల్గా ఆర్థిక శాఖ అధికారులు కూడా ఉన్నారు. ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా Financial Department Checks and Balances లేకుండా, Audit లేకుండా, Finance concurrence లేకుండా నేరుగా రూ.25,000కోట్లు పెట్టుకున్నారు. Delay పేరుతో ప్రాజెక్టులు నత్తవడకలు నడుస్తున్నాయని, వాటిని స్వీచ్చిస్తున్నాయి అంటే పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశంతో నేరుగా బడ్జెట్లో పెట్టుకున్నారు. కానీ ఈ నిధులపై నాకు తెలిసి ఆర్థిక శాఖ యొక్క పర్యవేక్షణ మరియు ఆడిట్ ఉండాల్సిందే. ప్రాజెక్టులను ఇంకా తోందరగా పూర్తి చేయండి. ఇకపోతే ఈ ఇరిగేసన్లో కూడా ఎన్నో వేల కోట్లు దోహితి జరిగింది. మా ప్రభుత్వమా? ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వమా? ఈ ప్రభుత్వమా? ఎవరయ్యా చేసిందంటే - ఏ కాంట్రాక్టర్ గురించి ఎన్నికల ముందు చెప్పారో, వారే తీ కృష్ణ కమిటీని కూర్చోపట్టి, తెలంగాణ రాకుండా రిపోర్టు రాయించారని తెలిసింది.

నేను చాలెంబ్ చేసి చెబుతున్నా, ప్రస్తుతం మంత్రిగారు లేరు. కడెయం శ్రీపరి గారి ముందు కూడ నేను మనవి చేస్తున్నా! Modernisation of Nagarjuna Sagar వర్క్ తీసుకుంటే, ఒక్క Head క్రిందనే దాదాపు రూ.4,444కోట్లు మేరకు అవకాశకలు జరిగినట్లుగా తెలిసింది. మా ప్రభుత్వం మీద ఫిర్యాదు ఇచ్చినపుటికీ, మీరు విజిలెన్స్ రిపోర్టు చూసి వాళ్ళతో spillway మీద మాత్రమే నామమాత్రపు పెనాట్ కట్టించుకోవడం జరిగింది.

మళ్ళీ అదే కాంట్రాక్టర్ ను ఇవ్వాళ ఎలా తీసుకుంటారు? భూక్లిస్ట్లో పెట్టాల్సిన కాంట్రాక్టర్, ఇవ్వాళకొత్తగా పాలమూరు గానీ, అంతకు ముందు గానీ, ఇంకా వచ్చే వాటిలో గానీ వాళ్ళని ఎలా తీసుకుంటారు. తెలంగాణి ఎవరైతే అడ్డుకున్నారో, వారికి అవకాశ కల్పిస్తున్నారు. ఒక కాంట్రాక్టరు, ఒక నాయకుడి పేరు చెప్పి పోతిరెండ్పాడు తీసుకుపోయారు. కాబట్టి ఇటువంటి వాటికి ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాలి. రాజకీయం వేరు, నిబధ్ధత వేరు, సత్యం వేరు. ఏ లాభీతో పెద్దవిత్తున ఎవరైతే తెలంగాణను అడ్డుకున్నారో, వారికి J.80-9

కాంట్రాక్టరులు ఇష్టడం జరిగింది. తెలంగాణ బిడ్డలిచ్చిన ఎన్నో దరఖాస్తులు నా దగ్గర ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా నాలుగైదు కంపెనీలకు సంబంధించిన అధికారులు మానీటర్ చేయడం జరిగింది. వరల్డ్ బ్యాంకు నిధులు చూసే అధికారి ఎవరైతే ఉన్నారో, వారి పేరు చెబితే బాగుండడు. 12 సంవత్సరాల నుంచి ఆ అధికారి ఎట్లా వరల్డ్ బ్యాంకు నిధులు పర్యవేక్షిస్తాడు? ఆయనలోనే పనితనం ఉండా, ఇంకే అధికారి లేదా?

కొన్ని సంవత్సరాలు కొన్ని ఏజెన్సీల్లో ఎవరైతే చీఫ్ ఇంజనీర్లు పనిచేశారో, వాళ్ళ పదవి విరమణ చేసిన తర్వాత ఏజెన్సీల్లో జనరల్ మేనేజర్గా, చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసర్లుగా పని చేస్తున్నారు. దీని మీద చెక్క ఉన్నాయా? బ్యాలెస్పెన్ ఉన్నాయా? ఎక్కడ లూటీ జరుగుతుంది? దీని మీద మానీటరింగ్ చేయాలని నేను గౌరవ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఏజెన్సీన్ మీద మీరు కాంట్రాక్టర్కి తప్పని పరిగా ఎంకరేజ్ చేయాల్సిన కార్యక్రమంలో constructive encouragement ఇష్టండి. ఏది labour component, ఏదైనా excess పెరిగింది అంటే సిమెంటు, ఇసుక రేట్లు పెరగడం. కానీ, రూ.3,000కోట్లు అధ్యక్షా, ఇటీముల excess పేరుతో మీరు excess payment చేశారు. మళ్ళీ వాళ్ళకే అవకాశమిచ్చారు. ప్రాజెక్టులో intentional delay జరుగుతుంది. మహబూబ్ జిల్లాలో intentional delay చేస్తుంటే, తెలంగాణమొత్తంలో ఇచ్చినజి.బి.లో నమంబర్ వరకు మీ ఇబ్బందులేంటని చెప్పారు. హరీవ్ రావుగారు నాలుగుసార్లు మానీటరింగ్ చేశారు. డిసెంబర్ వరకు పూర్తి చేయాలని చెప్పినా, జనపరి, ఫిబ్రవరి దాకా చేసారు. ఇంకా అదనంగా ఫెసిలిటీస్ ఇస్తున్నారు. అంటే by the contractors, of the contractors, for the contractors అధ్యక్షా. రైతులకు ఒకే దఫాలో రుణమాఫీ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి మనసు రాదు.

ఈ రోజు రైతులు అడుక్కునే పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. ఉపాధి కూలీలుగా మారిపోయారు. దాని మీద checks ఉండాలి. Taskforce వేయండి. ఏ ఏజెన్సీని భూక్లిస్ట్లో

పెట్టాలో పెట్టండి. ఎందుకు వాళ్లు భ్రాక్టీనిస్టులో లేదు? ఇవ్వాళ్ల బయటి వాళ్లు వని చేయెద్దని నేను అనడం లేదు.

మన తెలంగాణ బిడ్డలు పోయి అమరావతిలో పని చేయడం లేదా! విశాఖపట్టంలో కాంట్రాక్టర్లు ఎవరున్నారో చూడండి! ఎక్కుడో బయటి నుంచి వచ్చిన ఎల్ అండ్ టి సంఘటు వచ్చి ఇక్కడ పని చేసున్నాయి. కానీ, మొట్టమొదటి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బరాబర్ గా స్థానికులకు అవకాశమివ్వాల్సిన అవసరముంది. కేవలం నామమాత్రపు రూ.10కోట్లు లోపు పనులకే తెలంగాణ కాంట్రాక్టర్లు పని చేయాలా! 2A and B అనే ఒక సాంకేతిక బిడ్డింగ్ చేసి, ఇప్పుడు 3A and B చేసారు. 2A and B అంటే 1000కోట్ల టర్మినల్ టెన్సోడికి రూ.2,000కోట్ల పరకే ఇవ్వవచ్చు. అతని మీదమోయలేని భారమేస్తే మధ్యలో పదిలిపెట్టివెళ్లి పోతడేది 2A and B. అది మార్చి, ఈ చట్ట సభలో చేయాలిన వని 3A and B చేసారు. అంటే గేట్లు తెరిచారు.

1.20 పోలవరు విషయంలో re-engineering, re-designing గురించి ఎందుకు మాట్లాడరు? ఆ విషయం గాలికి వదిలివేసారు. మమ్మల్ని ముంచి ప్రాజెక్టును కడుతున్నారు. ప్రాజెక్టుకి మేము వ్యతిరేకం కాదు. మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరమూ లేదు. కానీ నాలుగు లక్షల మంది గిరిజనుల గోసి మీకు పట్టదా? వాళ్లు తెలంగాణ బిడ్డలు కాదా? ఈ రోజు అక్కడ గ్రామాలు మునిగిపోతుంటే ఆ ప్రభుత్వం పట్టించుకోదు. నేను మానవతా దృవ్యధంతో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి మొన్న చెప్పాను, ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. **Humanitarian aspects**లో ఎంతవరకు చేయాలో అంతవరకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేయవలసిందేనని మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు భమ్మం జిల్లా అధికారులకు ఆదేశాలు కూడా ఇచ్చారు. అక్కడ చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. భద్రాచలం టోన్ మునిగిపోయే పరిస్థితి ఉంది. దుమ్ముగూడం గిరిజన మండలం మునిగిపోయే పరిస్థితి ఉంది. రిటైర్డ్ సి.ఐ. హనుమంత రాపుగారు ఇచ్చిన Expert Report ఉంది. దయచేసి పోలవరు విషయంలో కూడా re-designing and re-engineering అనే

అంశాల గురించి ఆలోచించండి. మేము ప్రాజెక్టులను కట్టవద్దని చెప్పడం లేదు.

భద్రాచలం దగ్గర రెండు బ్యారేజీలను కట్టమని కోరుతున్నాము. సీతారామ సాగర్ ప్రాజెక్టు మంచిదే. దాన్ని మేము స్టాగెటిస్టున్నాము. అయ్య, ఇందిరాగాంధీ పేరు మీద ఇందిరా సాగర్, రాజీవ్ గాంధీ పేరు మీద రాజీవ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు మీద రూ1900 కోట్లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. రెండు లక్షల ఎకరాల్లో ఎన్బె వేల ఎకరాలు మాత్రమే షైస్ గోదావరి జిల్లాకు చెందుతుంది.

లక్ష ఎన్బెవేల ఎకరాలు మన ఖమ్మం జిల్లాలోనే ఉంది. హాడ్ ఏరియా కాబట్టి మొత్తం ప్రాంతం అంధ్రా ఏరియాకు వెళ్లిపోయింది అనే ప్రచారం జరుగుతున్నది. కానీ అది కట్ట కాదు. గౌరవ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉండి ఉంటే వారు నోట్ చేసుకునేవారు, చక్కగా సమాధానం కూడా చేప్పవారు. ఈ టెండర్లలో మీరు రూ.1900 కోట్లు మైన్స్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సరే, కొంత భాగం ఆంధ్రలో ఉండడం వల్ల కొంత వివాదం ఉండవచ్చు. కసీనం వెయ్యి, పదిహేను వందల కోట్లు మైన్స్ చేసి టెండర్లు పిలవలసింది. మీరు ఒక్క రూపాయి కూడా వేస్తే కాదని ప్రైట్ మేంట్ ఇచ్చారు. దయచేసి ఆ విషయం చూడండి. అది మైన్స్ చేయండి. పైపులు మొత్తం ఫారెస్ట్ ఏరియాలో పడి ఉన్నాయి. వాటిని ఉపయోగించుకోండి.

పక్క రాష్ట్రంలో మంచి సంబంధాలు ఉండవలసిందే. మేము కాదనడం లేదు. ఉప ముఖ్యమంత్రి శ్రీహరిగారికి ఆ విషయం తెలుసు. సీతారామ ప్రాజెక్టు ఇల్లిగర్ ప్రాజెక్టు అని కంపయింట్ ఇచ్చిందెవరు? గోదావరి మేనేజ్ మేంట్ బోర్డుకి కంపయింట్ చేసారు. పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం మీద పక్క రాష్ట్రం ప్రతిపక్ష నాయకుడు కంపయింట్ ఇచ్చాడు. అటువంటి పార్టీలో ఇక్కడ మనం పొత్తు పెట్టుకుంటాం. ఎం.ఎల్.సి. ఎలక్షన్స్లో ఆ పార్టీలో వునం ఓట్లు వేయించుకుంటాం. Match fixing అనే పదం బాగుండదు కానీ, ప్రజలకు ఈ విషయంలో మీరు సమాధానం చెప్పాలి. ఎందుకంటే ఆ పార్టీ అధినేత పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం

మీద కంప్యూంట్ చేసాడు. సీతారామ సాగర్ ప్రాజెక్టు మీద కంప్యూంట్ శ్వాసాడు. అలగే పట్టిసేమ కూడా ఇల్లిగర్ ప్రాజెక్టే ఎగువ భాగంలో పట్టిసేమ ఎలా కట్టారు అధ్యక్ష? మీరైతే పట్టిసేమ కడతారు, పోతిరెడ్డి పాడు సరే, ఆ రోజు మంత్రులెవరూ వ్యతిరేకించలేదు. అది అయిపోయింది. ఇప్పుడు అవసరమైన చర్యలు పెంటనే తీసుకోండి. తెలంగాణ ప్రయోజనాలు కాపొడ్డంలో, తెలంగాణ ప్రజల హక్కులను కాపొడ్డంలో బరాబర్గా మీతో కలిసివస్తామని మొదటిసుంచి చెబుతున్నాము. ఆ మాటే రేపు చెబుతాం, ఎల్లుండి కూడా చెబుతాం. కానీ ఈ రోజు కంప్యూంట్ ఇచ్చి, మన అభివృద్ధిని అడ్డుకునే పార్టీలతో ఎలా కలుస్తారు. రాజకీయం కోసం రాజకీయం కాదు. రాష్ట్రం కోసం రాజకీయం చేస్తే, రాష్ట్రాలభివృద్ధి కోసం రాజకీయం చేస్తే అప్పుడు మీతో కలిసి రావడానికి మేము సిద్ధు కాని, కాంగ్రెస్ వారిని దెబ్బ కొట్టాలని, తెలంగాణ నీళ్ళు నిధులు దోషుకున్నారని చెప్పినవారితో

(అంతరాయం)

డా. వల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ) : ఎం.ఎల్.సి. ఎన్నికల్లో match fixing ఎవరు చేసుకున్నారు, ఎక్కడ చేసుకున్నారు? TRS Party స్వపుతుంతంగా పోటీచేసి, ఖమ్మం జిల్లాలో గాలిచింది. మిగతా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కలిసి ఒప్పందంతో పోటీ చేసాయి. మేము ఎక్కడా, ఎవరితో match fixing చేసుకోలేదు. ఆ కాంట్రాక్టరుందరూ ఎవరు? వాళ్ళంతా కాంగ్రెస్ కాంట్రాక్టరులు. కాంగ్రెస్ పార్టీనే TDP, YSR CP, మరియు అన్ని పార్టీలతో కలిసి match fixing చేసుకుంది.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్ష, ఈ ప్రభుత్వానికి match fixing చేసుకునే అవసరం లేదు. రాజకీయంగా కాని, అభివృద్ధిలో కాని మాకు ఆ అవసరం లేదు. కాకోతో match fixing చేసుకున్న వాళ్ళే ఆ మాట మాట్లాడితే నాకు కొంత బాధ కలిగింది. మొన్సుటి వరకు జరిగిన మూడు ఎన్నికల్లో కూడా అన్ని పార్టీలు కలిసి match fixing అయినాయి కాని, ఒంటరిగా పోరాటింది మాత్రం టిఆర్ఎస్ పార్టీనే. అఖండ నిజయం సాధించింది కూడా టిఆర్ఎస్ పార్టీనే. అవి

మామూలు నిజయాలు కావు. అభ్యార్జుల్ నిజయాలు. మనం రాజకీయ చరిత్రలో ఎప్పుడూ కూడా చూడలేదు. వరంగల్ ఎన్నిక కావచ్చు, ఇంకోక ఎన్నిక కావచ్చు, లేదా మరొక ఎన్నిక కావచ్చు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని గౌరవించి మాట్లాడాలి. ఇది పెద్దుల సభకాబట్టి, మా సుధాకర్ రెడ్డిగారు మంచి అనుభవం కలిగిన వ్యక్తి కాబట్టి మంచిగా మాట్లాడాలి.

తెలంగాణ హక్కులను కాపాడే నిషయంలో, అది గోదావరి జలాలు కావచ్చు, కృష్ణా వాటర్ కావచ్చు, తెలంగాణకు రావలసిన వాటాలో ఎవరు ఎన్ని పిటీషన్లు పెట్టినా, అది ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్నాటక లేదా మహారాష్ట్ర ఎవరు అడ్డుపడొంగా, మనవాటాను వాడుకునే నిషయంలో మెనకడుగు వేసే ప్రశ్న లేదు. కాంట్రాక్టలు ఇచ్చే నిషయంలో కూడా అత్యంత పారచర్చకుంగా ఉంటాం. మీ కంపెనీలు కూడా ఏమై ఉంటే దరఖాస్తు చేసుకోండి. రూల్ ప్రకారంగా వ్యక్తి ఇస్తాము. మాకు కావలసింది క్వాలిటీ, ట్రై ప్రకారం నీళ్ళ ఇవ్వాలనే ఆత్మతతో, ఉన్నటువంటి వాటిల్లో ఏది బెస్ట్ పాలస్ నో దాని ప్రకారం వెళుతున్నాము. మేము EPC నిధానం తీసివేసాము, mobilisation advances తీసివేసాము, నామినేషన్స్ తీసివేసాము. రెగ్యులర్గా ఉన్నటువంటి కండిషన్సు పక్కగా పెట్టి, టెండర్లను పిలుస్తున్నాము. పనులు కూడా పక్కగా చేయిస్తాము. నాణ్యతలో కూడా ఎక్కడా రాజీ పడం. రాజకీయంగా మాకు match fixing లేదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : మంత్రిగారు లేట్స్ట్ నిషయాలు చెప్పారు. ఎం.ఎల్.ఎ.టో ఎన్సుకోబడ్డ ఎం.ఎల్.సి. ఎన్నికల్లో ఆ ప్రాంతానికి చెందిన ప్రతిపక్ష నాయకుడు లీడ్ చేసే పార్టీ ఎమ్ముల్యే ఓటు ఎవరికి వేసారు? నేను ఏది మాట్లాడొ కూడా ఉన్న వాస్తవం తీసుకుని మాట్లాడతాను. మీరు గుండె మీద చేయి వేసుకుని చెప్పండి. ఎమ్ముల్యే ఎన్నికల్లో, పక్క రాష్ట్రప్రతిపక్ష నాయకుడు నేతృత్వం మీంచే పార్టీ ఎమ్ముల్యే ఎవరికి ఓటు వేసాడు? సరే, వివరాల్లోకి పోకుండా,

(అంతరాయం)

మిస్టర్ శైర్కున్: మీరు బడ్జెట్‌పై మాట్లాడండి.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: నేను మాట్లాడేది బడ్జెట్ గురించే అధ్యక్షా. రూ.4,444కోట్లతో ముడిపడి ఉన్న వ్యవహారం. మీరు సమగ్ర దర్యాపు జరిపించండి. నేను ఆరోపించే సంస్థలు అవకతవకలకి పాల్పడలేదు అంటే, ఈపెద్దల సభ సాక్షిగా చెబుతున్నాను. మీ నిర్దయానికి నేను కట్టుబడి ఉంటాను. Detailed Reportతో ఇంతకుముందే నేను కుప్పయింట్ ఇచ్చాను. ఆ సంస్థలు చేసిన అవకతవకలు, అరాచకాలు, లూటీ, కొంతమంది ఇంజనీరింగ్ శాఖ అధికారులతో match fixing జరిగింది.

(అంతరాయం)

మీరు నన్నేమీ yield చేయలేదు. నేను అధికారులు అంద్యీ అనుషం లేదు. కొంతమంది ఇంజనీరింగ్ అధికారులు అని చెబుతున్నాను. ఈ విషయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టిక్రాడా తీసుకువెళ్లాను. నిరూపించడానికి కూడా నేను సిద్ధం. ఆ ఇంజనీర్లు రిటైర్ తరువాత ఏ సంస్థతో పనిచేస్తున్నారనేది మీరు విచారించి తెలుసుకోండి. ఆ ఇంజనీర్లు పనిచేసిన కాలంలో ఎన్ని పనులు ఢీవియేట్ అయినయో తెలుస్తుంది.

ఇకపోతే ఆరోగ్యం. మంచి బడ్జెట్ పెట్టారు. నేను స్వాగతిస్తున్నాను. నిన్న సభలో సోదరులు చెప్పారు. నిమ్మలో పొపుల్లో మందులు దొరకడం లేదని. మూడు పొపులు బందయినాయి. బేసిక్ మందులు, ఎనాలజిస్టిక్ మరియు anti-toxic మందులు దొరకడం లేదు. అలాగే ఉస్కానియా, గాంధి అనుపత్రులలో తాగునీటికి ఇబ్బందికరంగా ఉంది. నగరంలో ఇంకా నాలుగు సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆనుపత్రులు రావలసిన అవసరం ఉంది. ఖమ్మంలో మల్లి స్పెషాలిటీ ఆనుపత్రికి ఆరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. వందకోట్ల రూపాయలను ఖమ్మం మున్సిపాలిటీకి మంజూరు చేసినందుకు స్వాగతిస్తున్నాము.

కానీ భద్రాచలం దేవాలయాన్ని విస్తరించారు. బడ్జెట్లో ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టలేదు. మీరు చేసే మంచి

పనులను బరాబర్గా పెల్కం చేస్తాము. అన్యాయాల్ని చీటిపు చెందాడండి. కాదనము. మా ప్రభుత్వమూ, అంతకుముందు ప్రభుత్వమూ తేలడానికి ఎంక్షెర్ పెయిండి. నేనే కోరుతున్నాను. గత పదిహాను సంవత్సరాల్లో ఎవరెవరు ఏమేమి చేసారో విచారించండి. కాబట్టి దయచేసి ఆ దృష్టితో ఆలోచించండి.

ఈ బడ్జెట్లో బి.సి.లకు అన్యాయం చేసారు. జనాభాలో 51% ఉన్నారు. రూ.రెండు వేల కోట్లు బడ్జెట్లో చూపిస్తే, చాలా అన్యాయం కాదా? BC Sub-Plan రావలసిన అవసరం ఉంది. Fees Re-imbursement విషయంలో కూడా దాదాపు నాలుగువేల కోట్లు రూపాయలు ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినప్పటికీ ఆ హెడ్ లేదు. మిషన్ భగీరథి, డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్ల వంటి అనేక పథకాలు ఉన్నాయి. రూ.1,60,000 కోట్లు అప్పులు చేయవలసి వస్తుంది. దయచేసి ఆ విషయాలన్నీ చూడండి. మేము అనేక పాజిటివ్ పాయింట్స్ చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే సమ్మిద్దు చేస్తున్నారు. కేంద్రం నుండి కూడా మనకు నిధులు వస్తున్నాయి. ఒక్క వ్యవసాయ శాఖలోనే మీరు నాల్గైద్దు పథకాలకు సమీపించుతున్నారు. ప్రధాన మంత్రి పేరుతో దాదాపు ఇరవై పథకాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రప్రభుత్వం కేవలం పదిశాతం భరిస్తే చాలు. ఇటువంటిని అనేక పథకాలు ఉన్నాయి. అలాగే విద్యాశాఖలోగాని, వైద్య శాఖలో గాని గ్రాంట్లో ఉన్న పథకాలు అనేకు ఉన్నాయి.

మీరు ఒక Status Report ఇవ్వండి. ఈ సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం శాంక్షేపించి, రాష్ట్రప్రభుత్వ కాంపోనెంట్ ఎంత పెట్టారు వివరంగా చెప్పండి. మన నిర్లక్ష్యం వలన అనేక స్కూలు ఆగిపోయాయి. ఉదాహరణకు Urban Health Mission లేదా National Rural Health Mission మటి అనేక పథకాలు కాంగ్రెస్ హాయంలో వచ్చినవి ఉన్నాయి. మీరు నామ మాత్రము State component పెట్టకపోవడం వల్ల, ఆ పథకాలు ఆగిపోయాయి. దయచేసి ఒక శ్వేతపత్రం రిలీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందరం కలిసి పారాడదాం. పన్నుల రూపంలో మనకు ఎంత రావాలి, కేంద్రం నుండి మనకు rightfulగా వచ్చే నిధులు రాబట్టడంలో మీరు మైఫల్యం

చెందారని చెప్పడానికి on-record మంచి పదం కాదు కానీ, బరాబరగా నిర్లక్ష్యం జరిగింది. అధికారులు సరైన సమాచారం అందించక ఇలా జరిగి ఉంటుంది. నోడల్ ఆఫీసర్లను వేయండి. విద్యాశాఖలో నోడల్ ఆఫీసర్లు లేరు. అందువల్ల ఆ శాఖ నిర్విర్యమయింది. విద్యాహక్కు చట్టం ఉపయోగించుకోలేక పోయాము.

అలాగే పరిశ్రమల విషయానికి వ్స్తే, స్థానికులకు ఉద్యోగాలు కల్పించాలి. శాంతిభద్రతల విషయానికి వ్స్తే, వీణమంకసంఘటన జరిగింది. వరంగల్లో మరొకసంఘటన, గుండాలలో మహిళ అదృశ్యం కావడం, ఒక ప్లాస్టిక్ వ్యాపారస్తుడిని చంపి రోడ్సు మీద పడ్డిసారు. మనకు మంచి పోలీసు యంత్రాంగం ఉన్నప్పటికీ, ఇటువంటి అనేక దుర్మార్గాలు జరుగుతున్నాయి. ఉగ్రవాదం పెరుగుతున్నది. పోలీసు వ్యవస్థను ఆధునీకరించండి. ఒక వైపు మమ్మల్ని పాజిటివ్ సజెప్స్ ఇప్పమంటారు. ఇది పాజిటివ్ సజెప్స్ కాదా చెప్పండి?

ఇప్పుడున్నటువటి కిరువు, కాటకాల సందర్భంలో input subsidy ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. Minimum Support Price ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. Market intervention fund పెట్టిఉందు. ఖమ్మం మార్కెట్ యార్డ్లో నిన్న మిర్రీ కొసుగోళ్లు నిలిపివేసారు. నేను చెప్పేది ఏమిటంటి బడ్జెటును మీరు overallగా బ్రహ్మండంగా చూపించారు. మా రాజీవ్గాంధీగారు ఒక మాట చెప్పారు. 21వ శతాబ్దంలోకి మనం అడుగుపెట్టాలంటే

Experts from the speeches of late Sri Rajeev Gandhi, former Prime Minister of India:

مل کے چلو، چلتے چلو ہنzel اور باتی ہے، اکیلے می آ را یس چلتے تو نہیں ہو گا۔

అందుకే సకల జనులతో కలిసి అడుగులు వేయుండి. రాష్ట్రం ఎదురుచూస్తున్నది. రేపు మీరు ఇటోస్తారు, మేము అటోస్తాము. బరాబర్ జరిగేది అదే. ఊహలోక్కు ప్రపంచంలో విహారించకండి. స్టేట్ డెవలమెంట్ కొరకు అందరం కలిసి పనిచేధ్యారం. మీరు చెయ్యకపోతే, ప్రజల ప్రాన మా పోరాటం

ఉంటుంది. బరాబర్ నిలదీస్తాం. ఎంతస్థాయికి పోపడాన్నికూ మేము సిద్ధం. అడుగుగునా ప్రభుత్వాన్ని నిలదీస్తాం. తెలంగాణ ఇచ్చిన పార్టీగా కాంగ్రెస్ పార్టీ రెడీగా ఉంటుంది. మీరు ఇచ్చినటువంటి అవకాశానికి ధన్యవాదాలు. మరికొన్ని విషయాలు చెప్పవలసినవి ఉన్నాయి. సోదరులు నమ్మ డ్యూటీ చేసారు. తెలివిగా నాకు స్పీడ్ బ్రేక్ వేసారు. ఆ విషయాలు తరువాత మాట్లాడతా.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి : అధ్యక్షా, మొదటగా నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. టెక్కికల్గా ఇది మూడవ సారి అయినప్పటికీ, మొట్టమొదటి బడ్జెట్‌గానే అందరూ అనుకుంటున్నారు. దానిని శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన రాజేందర్ గారికి, ఇక్కడ ప్రవేశ పెట్టిన శ్రీహరిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తా, మనము ఈ బడ్జెట్ పై చర్చించేటప్పుడు జనరల్గా ఉన్న డిమాండ్స్‌పైననో, లేదా రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితి గురించో మాట్లాడుకుంటూ ఉంటాము.

అంతటితో సరిపోదు. బడ్జెటు రూపకల్పన చేయడంలో ఎన్నో రకాల విషయాలను అనుసంధానం చేసి, వాటి పరిధిలోనే మను బడ్జెటుకి తుది రూపం ఇప్పటిను ఉంటుంది. ఆ విషయం మనందరం గమనించవలసి ఉంటుంది. బడ్జెట్ అంటే నాకు కొంత ఉత్సవం ఎక్కువే. ఎందుకంటే రెగ్యులర్ గా బడ్జెట్‌కి సంబంధించిన విషయాలు చదువుతుంటాను. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్థిక, సాంఘీక పరిస్థితులను మనం రెవ్యూ చేసుకున్నప్పుడు మన వృద్ధి రేటు ఏ విధంగా ఉన్నదనేది తెలుస్తుంది. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి మనకు సరైన వ్యవహారం లేదు. దానికి తోడు రాష్ట్రవిభజన వల్ల ఏర్పడిన సమస్యల కారణంగా వృద్ధి రేటులో మనకు కొంత ఇబ్బంది ఎదురైంది. అయినప్పటికీ ఈ మధ్య కాలంలో మనం మరల పుంజుకుని వృద్ధి రేటు 11.67% ఉంటుందని అంచనా వేయడం చాలా మంచి పరిణామం. 2005-2010 సంవత్సరాలకు వృద్ధి రేటు చూసినట్లయితే 10.05% ఉండేది. తరువాత 2013-14

వచ్చేసరికి 4.5% కి పడిపోయింది. తరువాత మరల పుంజుకుని, గాడిలో పడినందుకు సంతోషపడవలసిన విషయం. దానికి అనుగుణంగా మనం బడ్జెటును రూపొందించుకోవడం జరిగింది.

వృద్ధిరేటు మందగిస్తే ప్రగతి కుంటుపడుతుందని చాలామంది భయపడుతుంటారు. అలాకాకుండా, వృద్ధిరేటు రివర్స్ అయినప్పుడు మాత్రం విషరీత పరిణామాలు జరుగుతాయి. ఆ పరిస్థితి ఈ వర్షాభావం వలన కలుగుతుందేమోననే భయం కూడా తోలగిపోయినందుకు మనందరం హర్షించవలసిన విషయం. ఆర్థిక పరిస్థితులు ఇలా ఉన్నప్పుడు మనము వ్యవసాయము దాని అనుబంధ శాఖలలో పెరుగుదల కుంటుపడడం అన్నది విచారకరం. ప్రకృతి సహకరించకపోవడం వల్ల మనము ఆ ఇక్కణ్ణను ఎదుర్కొచ్చలసి వచ్చింది.

1.40 | బడ్జెట్ రూపకల్పన చేసిన శిల్పి మనకె. చంప్రశేఖర్ మ. రావు గారు. బంగారు బాటలు వెయ్యాలనే ఆలోచనతో చేస్తున్న కృష్ణిని చూసి ప్రజలు ఎప్పుడూ గుర్తు పెట్టుకొని, వారికి రుణపడి ఉంటారు.

(మిస్టర్ డెప్యూలీ క్లేర్నెన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టే ముందు అనేక అంశాలను పరిగణ నలో తీసుకుంటాం. దానిలో ‘బోర్డ్’ బడ్జెట్ నుండి రీజనల్ బ్యాలెన్స్, అపుట్ కం బడ్జెట్, చాలా రకాలైన డైసిపిట్స్, డెట్ బ్యాలెన్స్ చివరగా FRBM యొక్క పరకు పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరిగింది.

కొత్తగా వచ్చిన 14వ పే క్లీప్స్ యొక్క ద్వారా వచ్చిన నిబంధనలు వీటికి అనుగుణంగానే బడ్జెట్ తయారుచేసుకోవలసి ఉంటుంది. కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఫ్లాగ్ పీఎఫ్ కార్యక్రమం కోసం నిధుల సేకరణ ఎక్కువ అయ్యింది. ఈ అప్పుల భారం గురించి చాలా మంది ఆందోళన చెందుతున్నారు. కానీ అప్పులు చేయకుండా పాలన చేయడం ప్రగతికి సోపానం కాదు అనేది ఆడంస్క్రిట్ నుండి

అమర్యాసేన్ పరకు ఎవరూ కూడా అప్పు తీసుకోవడం తప్పు అని చెప్పాలేదు. అప్పును ఏవిధంగా వాడుకోవాలనే వారు సూచిస్తూ వచ్చారు. విద్యుత్ ఉత్పత్తి కోసం రూ.91 కోట్లు మనకు అవసరం ఉంది. వాటి అన్నింటిని సమకూర్చి ఖర్చు పెట్టడానికి ఉపయోగిస్తున్నాం.

వాటర్ గ్రిండ్ కి దీర్ఘకాలిక ఖర్చు అవసరం. వీటిని ఒకసారి సేకరణ చేస్తే తరతరాలకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. అటువంటి అన్ని పథకాలకు శ్రీకారం చుట్టుడం జరిగింది. అభివృద్ధి, సంక్షేమం రెండూ సమానంగా అడుగులో అడుగు వేస్తూ ముందుకు పోతున్నది మన రాష్ట్రం. ఇతర రాష్ట్రాల వారు కూడా ఈ పథకాలను పరిశీలించడానికి మన రాష్ట్రానికి రావడం జరుగుతుంది. ఈ రెండూ జోడెద్దుల వలె పోవాలని, కానీ జోడెద్దుల లాగా కాదు, జోడు సింహాల మాదిరిగా జోరుగా సాగుతుందని చెపుతున్నాను.

సంక్షేమరంగంః

సంక్షేమానికి నిధులు తగ్గించారని కొందరు అంటున్నారు అది అపోహ మాత్రమే.

	2015-16 బడ్జెట్	2016-17 బడ్జెట్
సంక్షేమ రంగం	రూ.5,547 కోట్లు	రూ. 7,122 కోట్లు
ఎస్టి	రూ. 2,878 కోట్లు	రూ. 3,752 కోట్లు
బీసీ	రూ.2,172 కోట్లు	రూ. 2,538 కోట్లు
మైనార్టీ	...	పెరిగింది
ఆసరా పించన్లు	...	పెరిగింది

అప్పుల భారంః

మనం అప్పులు ఏ సంవత్సరానికి ఎంత చెల్లించామో తెలిపే నివేదిక.

2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17
రూ. 7,400 కోట్లు	రూ.10,928 కోట్లు	రూ. 10,856 కోట్లు

మనం మొత్తం చెల్లించిన అప్పులు రూ. 28,788 కోట్లు. ఇది ఈ ప్రభుత్వం చేసిన అప్పు కాదు, ప్రస్తుతం

ఉన్న ప్రభుత్వం ఆ భారాన్ని చెల్లిస్తూ ఉండాలి. అప్పు అనేది భారం కాదు, కానీ అప్పు తీసుకొని దానిని సక్రమంగా ఉప యోగించుకోకపోతే భారం అనిపిస్తుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటి అప్పు చూపించాము. జి.యస్.డి.పి.లో అప్పు నిపుత్తిగా చెబుతారు. దానిలో తెలంగాణ రాష్ట్ర నిపుత్తి 18.5%గా ఉంది. బీపార్ నిపుత్తి 18.9%గా ఉంది. మిగతా రాష్ట్రాలు అన్ని 20% కి పైగా ఉన్నాయి. మధ్యప్రదేశ్ 21.67%, ఆంధ్రప్రదేశ్ 27.9%, రాజస్థాన్ 33.2%. గా ఉంది. Sir, as regards debt ratio, I will read out the figures of various States in the Country. Telangana (15.5%), Bihar (15.9%), others States are over 20%, like Madhya Pradesh (21.67%), Andhra Pradesh (27.9%), Rajasthan (33.2%).

1.50

మ. In terms of figures of combined Andhra Pradesh, for the year 2014-15, it was **Rs.1,89,750 Crores**, post bifurcation of A.P., it is **Rs.1,56,420 crores**. మార్చి, 2015 మన తెలంగాణ పీర్కి వచ్చింది రూ.83వేల కోట్లు. మార్చి లోపల ఆంధ్రప్రదేశ్కి సంబంధించి రూ.1.70కోట్లకు పెరిగింది. తెలంగాణాలో రూ.1.0లక్ష కోట్లకు పెరిగింది. These figures are from Economic Survey. నా సాంతంగా చెప్పినని కావు. ఇవ్వమీ భారం కావు, వాటిని సరైన పద్ధతిలో వాడుకునేలా చూడవలసిన బాధ్యత మనందరిపై ఉంది. ఇథియోపియా, సౌదీ, అమాన్ లాంటి చిన్న చిన్న దేశాలు డెట్ ట్రావెల్ పడిపోయి ఒక భయంకరమైన ఆందోశన కలిగించిన మాట వాస్తవమే. కానీ భారతదేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలో economic position చూస్తే అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మన తెలంగాణ రాష్ట్ర economic health చాలా చక్కగా ఉంది, దాని గురించి మన మిత్రులలో ఎవరికైనా అపోహాలుంటే తోలగించుకోవాలి. అయితే ఇక్కడ ఒక విషయం ఉంది. కేటాయింపుల్లో ఏడైనా ఒక డిపార్ట్మెంటుకి ఎక్కువుఉన్నాయనుకుంటే దాన్ని కుమార్పన్ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకరావచ్చు. ప్రభుత్వం దానికి క్విఫ్స్ అయితే సదరు కేటాయింపులను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఇది ప్రార్థమెంటులో జరిగింది. అయితే ఇక్కడ శాసనసభలో

జరిగిన ఉదంతమైతే లేదు నాకు తెలిసి. ఆపథ్థతులు వాడుకోవచ్చని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రాలలో అమలు చేయడానికి ఇచ్చిన సింట్రల్ గుర్తుమెంటు స్విములో కొన్ని చాలా బగా ఉన్నాయి. వాటిని వాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పవర్ సెక్టార్యూలో ఉదయ్ అనే ఒక స్విముంది. దాన్ని ఈమధ్యనే ప్రవేశపెట్టారు. Under this scheme, DISCOM's 75% of the outstanding will be taken over by the respective State Governments. For this, the Government of India will provide some incentives such as – (a) The State Governments need not pay 3 years' interest on such loan transferred to the State Government's DISCOMS. Sir, it is a huge figure. దీన్ని మనం వాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి సంబంధించి మనం ఇంకా అప్రోచ్ కాలేదు, అప్రోచ్ అయితే బగుంటుంది.

(b) The State Governments need not show any loan account transferred by the DISCOMS in their fiscal deficit. ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ఈ ఫిస్కల్ డెసిసిట్లో లోను భారం పెరిగిసట్లయితే మన కొత్తా తీసుకునే లోన్నకు ఈ కండిషన్ కొంచెం ఇబ్బంది అవుతుంది కాబట్టి ఆ ఫసిలిటీ ఈ ఉదయ్ స్విము ద్వారా రాష్ట్రాలకు కేంద్రప్రభుత్వం కల్పించింది. దీన్ని వాడుకుంటే చాలా బగా ఉంటుంది.

నేను ఇంతకు ముందే ఆర్ అండ్ బి మినిప్పర్గారితో పర్సనల్గా మాల్లాడాను. రాష్ట్రాలలో ఆర్యముబి, ఆర్బిబిల నిర్మాణానికి సంబంధించి రైల్వే బడ్జెటులో కొంత ప్రావిజను ఉండేది. ఇప్పుడు రైల్వే బోర్డు దాన్ని మార్చి, ఎవరికై అవసరముందో ఆ రాష్ట్రప్రభుత్వాలే వాటి భరు భరించాలనే నిబంధన పెట్టింది. మన బడ్జెటులో ప్రత్యేకంగా రైల్వే సేష్టి ప్రావిజను ఒకటి ఉంటుంది. దీంట్లో రూ.50కోట్లు లేదా రూ.100కోట్లు పెట్టి బడ్జెటు పెన్ చేస్తే బగుంటుందని రిక్వెషన్ చేస్తున్నాను. ఎందుకు ఈవిషయం చెబుతున్నానంటే - నాల్గైదు ముఖ్యమైన ఆర్యముబి లను నిర్మించవలసిన అవసరం ఉంటే దాని కోసం నేను, మా జిల్లా ఎమ్ముల్యేలు

అందరమూ ఈమధ్యస్త సౌత్ సంటుల్ రైల్వే జోన్ జనరల్ మేనేజర్ గారిని కలిసినపుడు వారు ఈ సూచన చేశారు.

మీరు మీ బడ్జెటులో దానికి కేటాయింపులు చేసుకుంటే తప్ప మీకు రావడానికి నీలు కాదని, మీరు ఆవిధంగా బడ్జెటులో రూపొందించి మాకు స్పెషాల్గా మీ గుర్తుమెంటు ద్వారా letter of intent ఇస్తే, మేము పర్ఫెక్షన్ తీసుకొని వాటినిర్మాణం చేపడతామని చెప్పారు. ఈవిషయాన్ని సభలో ఉన్న ఆర్ అండ్ బి మినిప్పర్ గారి దృష్టికి తీసుకొచ్చాను. నేను ఎందుకు రికార్డుల్కి వెళుతున్నానటే - ఒకవేళ మంత్రిగారు మరచిపోయినా వాళ్ల దృష్టికి రావాలంటే ఈ ప్రాసీనిడిగ్ని రెఫర్ చేసి దాన్ని రికమెండెషన్లో ఇన్క్లూడ్ చేస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో ఈవిషయాన్ని మీముందు ఉంచుతున్నాను. ఈవిషయాన్ని మంత్రిగారు మళ్లీ దాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తే బాగుంటుందని మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాటల్లాడుతూ - ఎక్కువ ఆశలు కల్పించి ప్రజలను disappoint చేయవద్దని అంటున్నారు. అది వాస్తవమే. మంచి సలహానే, తప్పు సలహానైతే కాదు. డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల గురించి వారు ప్రత్యేకంగా కామెంట్ చేశారని అనుకుంటున్నాను.

అయితే ప్రజలకు చేయవలసిన ముఖ్యమైన కొన్ని బాధ్యతలు ప్రభుత్వం ముందుంటాయి. పుడ్ అయితేనేమీ, పెల్లుర్ అయితేనేమీ ఇటువంటిని మూడు, నాలుగు ముఖ్య కార్యక్రమాలు ప్రజలకోసం చేపట్టవలసిన బాధ్యత ప్రతి ప్రభుత్వం మీద ఉంటుంది. అది దృష్టిలో ఉంచుకునే పుడ్ సెక్యూరిటీని మన రాష్ట్రంలో మొదలు పెట్టిస్తు మాట వాస్తవం. అది దృష్టిలో పెట్టుకునే ఈ డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లనిర్మాణాన్ని చేపట్టాం. పేదలకు ఇళ్లనిర్మాణాకార్యక్రమం ఇంతకు ముందు నుంచి చాలా కాలంగా జరుగుతూ వస్తోంది. అయితే ఆ ఇళ్లలో ఒక రూము మాత్రమే ఉండడం వల్ల జాయింట్

శ్యామిలీలకు ఇబ్బంది అవుతోందనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారు - మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, అందరితో చర్చించి, తప్పకుండా ఈకార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని, దీనికి ఎంత ఖర్చుయినా సరే భరించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈకార్యక్రమం తీసుకోవడం జరిగింది.

ఇది ఆశల పల్లకి కాదు. తప్పకుండా ఈకార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేస్తామనే పట్టుదలతో వారున్నారు. ఆమేరకు అడుగులు చేస్తున్నారు. ఆ ఇళ్లనిర్మాణానికి అపరదమైన ల్యాండ్ విషయంలో కొంత ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి ఉంది. కల్తాక్రట్లు నివేదికలు ఇస్తున్నారు, అయినా సరే ఎంత ఖర్చుయినా అవసరమైన భూమి కొనుగోలు చేసి దాన్ని చేయవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఏవైతే ప్లాగ్ పీప్ ప్రోగ్రాములు ఈప్రభుత్వం ముందున్నాయో అని ఏవిధంగా జరుగుతున్నాయో మనమందరమూ చూస్తున్నాం. వాటర్ గ్రిడ్ ఏస్థాయికి వచ్చిందో మనందరికి తెలిసిందే. పవర్ జనరేషన్ ఏస్థాయిలో ఉందో మనందరికి తెలిసిందే. ఏవైతే ప్లాగ్ పీప్ ప్రోగ్రాములున్నాయో అని చురుకైన దశలో నడుస్తున్నాయి. ఈ బడ్జెటులో సమకూర్చుకున్న నిధులలో ఏ ఒక్క పైసా కూడా వృధా పోకుండా ఈ సీములన్నింటికి చేర్చి, అని గ్రోండ్ అయ్యోలా చూసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. అందుకే ఇంత పట్టుదలతో ఇటువంటి బడ్జెటు వాళ్లు పెట్టి ప్రజల ముందుకు వచ్చారు. ఈబడ్జెటు పోస్తున తర్వాత ఎక్కడైనా ఏవైనా చిన్న చిన్న లోసుగులు కొబడితే వాటి కొరకు తప్పకుండా ప్రత్యేకమైన నిర్దయాలు తీసుకొని వాటిని మన ముందు ఉంచుతారని పూర్తిగా ఆశిస్తా, ఈ బడ్జెటు ప్రతిపాదనలన్నింటినీ హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ ఛైర్‌మెంట్: శనివారం ఉదయం పది గంటలకు తిరిగి సమావేశమయ్యిందుకు సభను వాయిదా వేయడమైంది.

(The House, then adjourned at 2.00 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Saturday, 19th March, 2016).

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and Printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**